

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmislj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vsa leta 35 K, za pol leta 18 K, za četrt leta 8 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po ulici, plača za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 50 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljanja naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petertostopne pošte vsake po 12 h, če se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Recepti se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst. upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnistva telefon št. 85.

Govor poslanca Plantana v odseku za volilno reformo dne 5. julija.

Visoki odsek! Pred vsem moram opozoriti na dejstvo, da se z vseh strani pritiska s tako silo na odsek za volilno reformo, naj kar mogoče hitro izvede posvetovanja o volilni predlogi, kakor bi stal Hanibal ante portas.

Če je pred tremi dnevi na konferenci klubovih načelnikov neki član tega odseka izjavil, da se v odseku premalo dela in preveč govori, dasi se prav zdaj jako stvarno dela in le govori, kar je najpotrebnejše, potem se mora človek skoro odreči upanju, da doseže s svojim govorom kak uspeh, saj po nazoru rečenega gospoda ve odsek itak, kako ta ali oni misli o stvari in zato ni treba izgubljati v odseku mnogo besed.

Da je v takih razmerah prav neprijetno govoriti, je pač umljivo. Vzlic temu bom neustrašno izpolnil svojo dolžnost in sem si zato izprosil besedo.

Predne važne razprave o razdelitvi okrajev na Kranjskem, naj na kratko ponovim načela, po katerih je obljubil bivši ministrski predsednik baron Gautsch javno v zbornici, da reši vprašanja o volilni reformi.

„Tudi po mojem nazoru naj bo novi volilni red tak, da vstane iz njega izšla poslanska zbornica tudi potem, ko odpadejo posebne volilne skupine, kolikor le mogoče zvesta podoba Avstrije in da najdejo v novi zbornici vse kulture in nacionalne sile te države zopet svoje primerno zastopstvo.“

„Razdelitev okrajev se bo predlagala na ta način, da se bodo borile za veljavo razne politične in socialne struje, ali ta borba naj se ne poveča, marveč povodi na-

sprotstev naj se zmanjšajo kolikor le mogoče. Misli o narodni avtonomiji naj se odpre prihodnost.“

„Pri razdelitvi mandatov na dežele in okraje, naj se pravično uvažujejo število prebivalstva, davčna sila, gospodarski interesi in kulturni vpliv.“

„Industrijalno pomembnim krajem se mora zagotoviti primerno zastopstvo.“

„Vlada je drage volje pripravljena pri izvedbi volilne reforme glede razdelitve volilnih okrajev in števila mandatov ozirati se na posebne razmere v posameznih deželah in na želje strank. Zakaj vsaki avstrijski vladar mora biti veliko ležeče na tem, da se čuje pri tako globokosežni reformi beseda državo vzdržujočih strank in da imajo te stranke tudi še nadalje možnost, spraviti do veljave načela ter interese, ki jih zastopajo.“

Teh načel se je bivaša vlada barona Gautscha držala glede drugih kronovin in jih uveljavila v svojem načrtu volilne reforme.

A kako se je baron Gautsch glede Kranjske držal svojih pri raznih prilikah označenih načel glede volilne reforme in razdelitve okrajev in kako jih je izvedel?

Storil je ravno nasprotje tega, kar je obljubil.

Po volilni reformi naj ostane novi parlament zvesta podoba Avstrije, četudi odpadejo posebne volilne skupine, in vse kulturne in nacionalne sile v državi naj dobe v novi zbornici primerno zastopstvo.

Po intencijah Gautschevega vladnega načrta pa naj Kranjsko v novi zbornici zastopa edino agrarnoklerikalna stranka, kvečjemu naj ima deželno stolno mesto Ljubljana pravico, izvoliti svojega posebnega zastopnika.

Vprašam Vas: bo-li to zvesta podoba ali spaka?

Poleg kmetkega prebivalstva na Kranjskem živi vendar tudi meščanski srednji stan, trgovci, obrtniki, industrijalci in pripadniki svobodnih poklicev, ki v prvi vrsti reprezentirajo inteligenco dežele.

Kakor v drugih deželah, je to meščanstvo tudi na Kranjskem poklicano za kulturno delo in je skoro edini nositelj kulture in napredka.

Zato ima po lastnih besedah barona Gautscha brezpogojno pravico do primernega zastopstva v novi zbornici, in če tega ne dobi, potem je volilna reforma samo sredstvo, da se zatre resnica in da se popači prava podoba kranjskih kulturnih in socialnih razmer, potem je brutalen poskus narediti kranjsko meščanstvo popolnoma brezpravno in je ubiti.

Politični in socialni povodi nasprotstev naj se po lepih obljubah barona Gautscha ne povečajo, marveč reducirajo na nivo meščanstva.

Kako pa si predstavlja dedinja Gautscheve vlade podoba rajske razmere na Kranjskem?

Srednji stan hoče vladna predloga kar na kratko in na nedogleden čas izključiti od političnega življenja in od sodelovanja v parlamentu. Ali misli vlada, da bo vsled tega v naši ožji domovini nastal mir in da bo svobodno meščanstvo hvaležno in devotno poljubljalo bič, ki ga bo nad njim vihtela zmaga pijana klerikalna stranka, katera bo meščanstvu tudi gospodarsko življenje povsod onemogočala??? Ne morem si misliti, da bi bila vlada tako slepa in da bi mogla kaj takega verjeti. Vzlic temu pa vlada neče popraviti, dokler je čas, te kranjskemu meščanstvu grozeče nesreče.

Davčna sila, gospodarski interesi in kulturni pomen, to velja za druge dežele, ne pa tudi za Kranjsko.

V tem oziru hočem na podlagi uradnega, z veliko težavo pridobljenega materiala o davčni sili mest, trgov in industrijalnih krajev na Kranjskem, v kolikor je bilo tega materiala sploh mogoče dobiti, nekaj stvari konstatirati. Omenjam, da nekaj podatkov specialno glede dohodarine nikakor nisem mogel dobiti, da pa so sicer številke popolnoma zanesljive, ker so jih skoro vse izvedli župani pri dotičnih davčnih uradih.

Celi deželi Kranjska je direktnih davkov predpisano 4,150.661 kron 76 v, a plačala je na realnih davkih 1,815.696 K na personalnih davkih 1,808.656 K skupaj torej 3,624.352 K

Od te skupne davčne svote je plačala Ljubljana sama 1,253.540 K druga mesta pa 901.721 K skupaj 2,155.261 K

Ako se od svote, ki jo plačuje cela dežela 3,624.352 K odtegne mesta 2,155.261 K ostane 1,469.091 K

katero vsoto plačajo kmetke občine.

Iz tega izhaja, da plačujejo kranjska mesta z Ljubljano vred 3/5, vse kmetke občine pa le 2/5 vseh kranjskih davkov.

Za kranjsko je določenih 11 mandatov. Na mesta bi morale priti 3/5, to je šest mandatov, na kmetke občine pa pet, a še ta račun je zakrožen na korist kmetkih občin, kajti pravzaprav bi mesta morala dobiti 6/10, torej 7 mandatov, če bi se vpoštevala samo davčna sila.

Gospoda! Kakor ste videli, plačujejo kranjska mesta in trgi 2,155.261 kron davka, kmetke občine pa samo 1,469.091 K in če bi se upoštevala samo davčna sila, bi morala mesta

dobiti 3/5 vseh mandatov, kmetke občine pa 2/5. Po vladni predlogi pa dobe kmetke občine 10 mandatov, Ljubljana 1 mandat, vsa druga mesta pa nobenega.

Spolno pravico smem vladi očitati, da je s tem na najflagrantnejši način grešila zoper načelo, ki ga je razglasil baron Gautsch.

Ravno tako je tudi popolnoma prezirala gospodarske interese, ki pridejo v poštev, da namreč stoje na eni strani interesi kmetkega prebivalstva, na drugi strani pa interesi meščanstva. Da ima kmetovalec v gospodarskem življenju čisto druge interese, kakor pa meščan, to je vendar notorično dejstvo, ki pač ne potrebuje nobenih dokazov. To nasprotje v interesih pa se specialno pri nas na Kranjskem vsled neznosnih političnih razmer čedalje bolj in v najnevarnejši meri poostreje. In zdaj naj bodo največji politični in gospodarski sovražniki meščanov njih primerni zastopniki v novem državnem zboru. Ves srednji stan se hoče vreči v isti lonec in vse stlačiti v skupne volilne okraje.

Včeraj je vlada izjavila, da na kmetkem ni treba ločiti mest od tej izjavi na izborna izvajanja gospoda tovariša dr. Ploja, ki je jasno in odločno zahteval ustanovitev mestnih volilnih okrajev tudi za dežele, koder prebivajo Slovenci.

Enako pravico za vse zahtevam tudi v imenu kranjskega srednjega stanu in zato ločitev mest od kmetkih občin, kakor se je izvedla skoro v vseh drugih kronovinah.

Kar se tiče kulturnega momenta mestnega prebivalstva, je vlada naše meščanstvo cenila pod vsako kritiko.

Vse kronovine imajo za mesta posebne volilne okraje, tudi Solnogradska, Predarlška, Gorenja Avstrija, Štajerska, Šlezija, Galicija in Bukovina, samo Kranjska naj jih ne dobi. S tem hoče vlada našemu srednjemu

svoje presenečenje slišal, ko je zavzdihnila:

„Ah, ta Zlatopoljec, ta bo nesreča nas vseh.“

In ko je gospa Kristina Kolovška ležala v tihi sobi na mehkih blazinah in poslušala, kako je Bertonja, sedeč poleg nje, sviral na mandolino mehke razkošne italijanske naprave, se ji je kar naenkrat izvil iz prsi bolesten vzklík:

„Ah, Bertonja, kako me je strah Kristofa Zlatopoljca. Jaz ga poznam. Maščeval se bo grozno.“

„Kaj je mar nepremagljiv, da se ga vse tako boji,“ je posmehuje se vprašal Bertonja in gladil gospe Kristini temne kodre s čela.

„Ne, to ni.“

„Ali je mar zavraten bojevnik, ki se bori z zastrupljenim orožjem, ali pa je v zvezi s peklom?“ je zopet vprašal Bertonja.

„Ne, o ne.“

„Zakaj torej trepetajo vsi pred njim?“

Gospa Kristina je naslonila svoje lice na Bertonijevo ramo in skoro zajejala:

„Ne vem zakaj! Ničesar ne vem; ali pač — to vem, da se bojim Kristofa Zlatopoljca; bolj se ga bojim kot smrtne ure in zadnje sodbe.“

(Dalje prih.)

LISTEK.

Osvetnik.

Zgodovinska povest.
(Dalje.)

Marija Saloma, ki je Kristofa ves čas motrila z ostrimi pogledi in se jezila, da ga ni ugnati, se zdaj ni mogla več premagovati.

Ali ste vsi neumni, da ne zapazite, pri čem da ste. Ali ne vidite, kako se Zlatopoljec iz vas norca dela. Njegova ponižnost je sama hlimba. Če bi Vas ne hotel imeti za norca, bi moral pač biti največji strahopetec, kar jih nosi zemlja. Kako morete misliti, da odpusti in pozabi, kar ste storili z njegovim očetom in z njegovo sestro, ako ni strahopetec.“

Zlatopoljec se je ponosno vzravnal in pogled njegov se je tako ostro uprl v Marijo Salomo, da je ta ošabna grajska gospodična morala povesiti oči.

„Naj se oglasi, kdor more potrditi, da sem strahopetec,“ je rekel Kristof. „Naj se oglasi plemič Bosio, če se upa to ponoviti, dasi ga je bilo še pred nekaj trenotki strah se meni približati. Ali se nihče ne oglasi?“

Kristof Zlatopoljec je umolknil za nekaj trenotkov in se ozrl po svo-

jih sovražnikih, ker pa ni nihče zinil besede, je hladno rekel:

„Vaš molk potrjuje, da me ne smatrate za strahopetca. Če nisem strahopetec, potem moram pač biti to, kar ste sami rekli: namreč osvnetnik svojega očeta in svoje sestre. Ti, plemič Bosio, si me obdolžil, da te hočem umoriti; ti, Adam Kolovski, si me obdolžil, da hočem svoje sovražnike zastrupiti; ti, Marija Saloma, si me obdolžila izdajstva — vsi ste s tem molče priznali, da sem opravičen rabiti taka sredstva, ker sem dolžan, maščevati svojega očeta in svojo sestro. In vaš prijatelj, rimski duhovnik, je priznal, da celo nisem dolžan, držati se cerkvenega nauka, da mora človek odpustiti svojim sovražnikom. To si bom dobro zapomnil. Zdaj pa, vitez Bertonja, dovolite mi, da grem svobodno svojo pot, kajti izpolnil sem, kar sta za premagance ukazala Nikolaj Kolovski in prelat Orsano.“

Adam Kolovski ni hotel dopustiti, da bi Kristof Zlatopoljec s svojimi spremljevalci neovirano odšel. Potegnil je svoj meč in pognal konja, da bi Kristofu zaprl odhod, toda Bertonja je bil hitrejši in je Adamu zastavil pot.

„Idi, Kristof Zlatopoljec, kamor hočeš,“ je zaklical Bertonja. „Pot ti

je prosta in jaz ti jamčim s svojim življenjem, da te ne bo nihče oviral. Če pa se kdaj dobiva na bojnem polju, potem Kristof Zlatopoljec, izkaži mi čast, da se spoprimeš z mano.“

„Ne,“ je odgovoril Kristof nekako sanjavo, „ne, to ni mogoče, ker od danes naprej ni več Kristofa Zlatopoljca med živimi ljudmi. . . . Morda vstane nov mož, ki bo maščeval vse krivice in storjene zločine.“

S spoštljivim pozdravom celi družbi je odjezdil Kristof s svojimi spremljevalci naravnost v Mengeš. Najdlje mu je sledila s svojimi temnimi pogledi Marija Saloma, ne meneč se pri tem za zbadljive in porogljive opazke svojih čestilcev. A ko je Kristof izginil izpred njenih oči, jo je premagala jeza, da se ni ne enkrat ozrl. Pognala je svojega konja tako srdito, da je prehitela vso družbo in nekako brezumno dirjala po poljanah in travnikih, dokler je niso zapustile moči in ni konj onemogel.

V Mengešu se je Kristof le malo ur pomudil. Najprej se je nekoliko pokrepčal, potem je sam hodil po vasi, izpraševal otroke in žene o vsakovrstnih vsakdanjostih in stopil v to in v ono hišo, da se malo pogovori z ljudmi. S plaho radovednostjo so ljudje opazovali neznanega moža.

Obleka njegova jim je kazala, da je plemenitaš. Bili so iz začetka skrajno nezaupni proti njemu, a vide, da se pogovarja z njimi zgolj o brezpomembnih stvareh, so mu kmalu odgovarjali prijazno in zaupljivo. In ker je Kristof skoro vsakemu otroku stisnil srebrn denar v roke, je imel hitro vso vas na svoji strani. Šele v mraku se je odpravil v Kamnik nazaj. Zatopten je bil v svoje misli tako, da se nobeden njegovih spremljevalcev ni upal ga motiti, celo drzni Luka ne. Molče so jezili na njegovi strani po stranskih potih proti Kamniku.

Krvosrdu se je vedenje Kristofa Zlatopoljca zdelo zagonetno in končno je celo vprašal Luko, kaj misli, da pripravlja njegov gospodar.

„Nekaj tako strašnega, da zastaja celo meni kri v žilah.“ To je bilo vse, kar se je poljubilo Luki odgovoriti . . .

Ko se je Adam Kolovski povrnil z grajsko družbo z izprehoda, se je naenkrat obrnil do plemiča Bosia in mu dejal:

„To ni bilo pametno, da smo pustili Zlatopoljca oditi. Škoda je, da ga nismo na mestu ubili, kajti ta mož pripravlja grozno maščevanje.“

In ko je mladi mengeški župnik pomagal Mariji Salomi s konja, je na

stanu užgati na najeklatantnejši način počat manj vrednosti, proti čemur v imenu kranjskega srednjega stanu že tu v odseku odločno protestiram.

Gautscheva vlada je razglasila, da iskreno želi, naj bi državo ohranujoče stranke pri tako globokosežnem vprašanju prišle de besede in naj bi se jim ohranila možnost, da tudi še v naprejšpravljaljo do veljave načela ter inrese, ki jih zastopajo.

V resnici pa se hoče kranjskemu srednjemu stanu, ki je bil vedno zvesta opora državi, politično usta zamašiti. To se imenuje v Avstriji pravičnost.

Pri nas se razširja kultura pač počasneje po deželi, ker imata omika in napredek preveč sovražnikov; ali prav mesta in trgi so močne trdnjave napredka, kulture in svobodomiselnosti.

S tem pa sem izrekel besedo, ki je imela za nas mestjane že toliko neprijetnosti vsake vrste.

Vsa znamenja na vladni predlogi barona Gautscha kažejo, da se hoče mesta in trge narediti brezpravne in jih ubiti, ker so se drznili, zastopati odločno in neustrašno svobodomiselne ideje, se zavzemati za višjo kulturo in napredek in voditi boj proti vsegamogočni reakciji v deželi.

Druga povoda za zapostavljanje kranjskega srednjega stanu ni pri obstoječih razmerah dobiti.

Samoočebni se umaje, da kranjsko meščanstvo in delavstvo v industrijalnih krajih takega degradiranja in take neusmiljene izročitve klerikalnoagrarni stranki ne bo mirno dopustilo.

Predložil sem visoki zbornici veliko število peticij kranjskih mest in trgov. V peticijah se prosijo, naj se mesta in trgi izločijo iz kmetskih okrajev in rešijo klerikalne povodnji.

Ako se tej želji ne ugodijo, potem postane že sedaj ostru politični boj na Kranjskem pravi boj na nož in to bodo dobre posledice volilne reforme!

Ustrezaje vsestransko izrečenim željam in naročilom sem danes poskusil ustvariti ločitev mestnih in kmetskih občin tako, da se poleg Ljubljane ustanovita še dva mestna volilna okraja. V ta dva volilna okraja naj se vvrste vsa druga mesta, trgi in industrijalni krogi in sedeži sodišč na Kranjskem ne glede na politično barvo teh krajev. Po udarjati moram, da pridejo v tem vsi tisti stanoviti, ki ne pripadajo stanu poljedelcev, torej mestjani, tržani, pripadniki svobodnih poklicev ter industrijalni delavci v položaj, oddati svoje glasove za lastna dva zastopnika v bodočem državnem zboru in se tudi v prihodnje udeleževati političnega življenja ter braniti v parlamentu svoje gospodarske interese.

Vsi ti srednjemu stanu pripadajoči ljudje imajo skupne gospodarske interese, ki so dijametralno nasprotni interesom kmetskega prebivalstva. Zato zahteva pravičnost, da dobi ta meščanski, oziroma srednji stan svoje zastopnike, kakor se je to določilo za vse druge kategorije.

Z ozirom na to torej predlagam, da se ustanovi na Kranjskem osem kmetskih in tri mestne volilne okraje. Mesta, trgi itd. imajo 66.416 prebivalcev; en mestni volilni okraj bi imel 34.417 prebivalcev, drugi 31.999. Gospoda moja, kakor vidite, ne zahtevamo zase nobene izjeme, nego samo to, kar se je priznalo skoro vsem drugim kronovinam. Privoščite, gospodje vseh strank in vseh narodnosti, kar vas je v tem odseku, tudi srednjemu stanu na Kranjskem tisto mero pravičnosti, katere ste sami deležni.

Svobodomiselnim strankam pa priporočam, naj preudarijo, če ni njihova dolžnost, podpirati nas v boju za politično eksistenco proti brutalnemu in brezobzirnemu nasprotniku. Če propademo mi v tem boju, bo storjena nenadomestna škoda pravični stvari svobodomiselnosti in napredka. Zato upam, da nas bodo podpirale vse resnično svobodomiselne stranke, saj bi se morale izneveriti

svojim lastnim načelom, če bi nas pustile utoniti v povodnji reakcije in najbolj črnega klerikalizma. Bodite, gospodje, tudi nam pravični in ostane zvesti svojim političnim tendencam.

Apeliram na Vas in Vas prosim, da sprejmete moj spreminjevalni predlog.

Izpregovoriti moram še o predlogu dr. Löckerja glede ustanovitve volilnega okraja za Nemce v Kočevju in v Belipeči.

Glede tega predloga moram izreči svoje največje začudenje, ker se mi je zdelo skoro nemogoče, da bi po dogodkih zadnjega tedna tu v odseku mogel priti tak predlog na dan.

Glede razdelitve volilnih okrajev na Štajerskem in Koroškem se nam je storilo brezsrčno nasilstvo in so se vse naše zahteve popolnoma prezle.

Tam se je šlo za velike, kompaktne mase in tem se je neusmiljeno odreklo vsako zastopstvo.

Tu pa se zahteva za 14.000 Kočevcev poseben mandat in Kočevcem se hoče dodati nekaj Nemcev še iz 4 drugih okrajev.

V imenu svoje stranke in svojega naroda moram najslovesneje protestirati proti ustanovitvi takega nemškega mandata, ker ni za to nobene podlage in bi pomenil ta mandat le novo krvavo krivico za Slovence, če bi nam potem, ko ste nas na Štajerskem in na Koroškem tako strašno prikrajšali, zdaj storili še to nasilstvo. Največja krivica bi bila, če bi se za teh 14.000 Kočevcev ustanovil poseben mandat, dočim se 60.000 koroških Slovencev in 40.000 štajerskih Slovencev ni hotelo dati nobenega mandata. Nikdar ne bomo dopustili, da se uresniči dr. Löckerjev predlog glede ustanovitve nemškega mandata na Kranjskem. Prosim, da se ta popolnoma neopravičeni predlog odkloni. S tem končam.

Iz državnega zbora.

Dunaj, 8. julija. Vlada je nameravala zasedanje drž. zbora odgoditi 14. t. m., ker je pa več poslancev protestiralo proti temu, da bi odsek za volilno reformo imel v času, ko je prekinjeno zasedanje drž. zbora, se je, se je vlada odločila, da se parlament odgodi šele 21. t. m. Zbornica bo v torek končala razpravo o obrtni noveli, na kar se prične prvo čitanje vladne predloge o severni železnici. Odsek za volilno reformo bo imel štiri dni na teden seje.

Dunaj, 8. julija. Iz verodostojnega vira se poroča, da namerava dr. Stránský odstopiti kot podpredsednik mladočeskega kluba, ker se ne strinja s političnimi nazori novoizvoljenega klubovega predsednika dr. Kramara.

Dunaj, 8. julija. Mladočeski klub ima v torek sejo; na dnevnem redu te seje je volitev II. podpredsednika. Največ upanja, da bo izvoljen, ima posl. Kaftan.

Dunaj, 8. julija. Poljski poslanec Pastor namerava v parlamentu predlagati, naj bi se parlamentna doba poslanski zbornici podaljšala za eno leto, ker je dvomljivo, da bi bila volilna reforma rešena do 12. decembra t. l., katerega dne izgube veljavo poslanski mandati.

O kočevskem mandatu.

Dunaj, 8. julija. „Deutschnationale Korrespondenz“ piše med drugim:

O načinu, kako bi se dal zagotoviti kočevski mandat ne samo v odseku, nego tudi v plenumu, vladajo najrazličnejša mnenja. Večina nemških članov v odseku je mnenja, da se da nemški mandat na Kranjskem doseči brez vsake kompenzacije Slovencev potom kompromisa z Italijani. To mnenje je pa krivo. 1. So glasovi krščanskih socialcev in katol. centra za nemški mandat na Kranjskem gotovi samo v slučaju, ako se s tem ne spravi v nevarnost volilna reforma. Ker se pa po izjavi Slovencev mora računati s to nevarnostjo, ako se kreira kočevski mandat brez kompenzacije, so glasovi imenovanih strank zelo nesigurni; 2. vlada tudi o

kompromisu z Italijani napačno mnenje in sicer radi tega, ker niso vsi nemški člani v odseku zadovoljni s tem kompromisom in ker zlasti krščanski socialci izjavljajo, da se v tem oziru ne moreje vezati.

Dalmatinska parobrodna družba.

Dunaj, 8. julija. Pod predstvom sekijskega načelnika Stibrala se je včeraj podpisala pogodba z dalmatinsko parobrodno družbo. V kratkem se prične z zgradbo novega velikega parnika, ki bo stal milijon kron. Poslovni jezik družbe bo hrvaški. Italijani so silno nevoljni, da bo družba imela hrvaški poslovni jezik in da bo njen sedež v Dubrovniku. Z italijanske strani je došlo v tem oziru ministrstvu že mnogo protestov.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 8. julija. V današnji seji se je zbornici predložila interpelacija glede carinske vojne s Srbijo. Posl. Vörös je polemizoval proti izvajanjem narodnostnih poslancev ter naglašal, da ni na Ogrskem nobenega zakona, ki bi narodnostim jemal kakšne pravice. Peticije, da bi se Fejervaryjevo ministrstvo obtožilo, so se odkazale justičnemu odseku.

Nato je Romun Avrel Vlad podal interpelacijo, v kateri zahteva pojasnila, ako je je res, da je dala vlada bivšemu ministrskemu predsedniku Fejervaryju denarna sredstva, da je z njimi odškodoval od njega protustavno imenovane uradnike. Ministrski predsednik dr. Wekerle je odgovoril, da so baronu Fejervaryju dotični denar dale na razpolago privatne osebe. Član neodvisne stranke Hallass je interpeliral naučnega ministra radi nekega govora ministrskega svetnika Barkoczyja, v katerem je naglašal potrebo uvedbe konfesionalnih šol. Naučni minister Apponyi je odgovoril, da baron Barkoczy ni govoril kot pooblaščenec ministrov nego kot privatna oseba.

Carinska vojna s Srbijo.

Belgrad 8. julija. Časopisi razpravljajo o carinskih pogajanjih.

„Odjek“, organ samostalnih radikalcev, naglašja, da zahteva Avstro-Ogrska od srbske vlade pismeno abdikacijo na neodvisnost Srbije in stremi po političnem varuštenu nad srbsko državo. Pašić je na to nersramno insinucijo dal docela pravičen odgovor, ne sme se pa pozabiti, da bo imela carinska vojna težke posledice, za katere bo odgovorno ministrstvo. Zatrjuje se, da se vlada trudi, čim najprej razširiti trgovinsko pogodbo z Nemčijo.

Belgrad 8. julija. „Politika“ piše v uvodniku: „Pred tridesetimi leti, baš v tem času, so se borili naši očetje s puško v roki za svobodo in neodvisnost srbskega naroda. Tudi oni niso bili takrat pripravljani, šli so v boj goli in bos; dolžnost jih je klicala, dolžnost napram srbskemu imenu in plemenu. Tudi nas kliče v boj dolžnost. Tudi tu je vojna, ki se vodi za svobodo in neodvisnost, za čast srbskega imena. Vse to nam je treba imeti v mislih, vsi od prvega do zadnjega! Po svojih posledicah je lahko ta vojna v končnem svojem rezultatu tisočkrat bolj koristna kakor ona, kar smo pred 30. leti izvajali. Mi smo močni, ker je na naši strani pravica, mi moramo zmagati!“

Belgrad 8. julija. Javlja se, da namerava vlada izdati o carinskem konfliktu z Avstro-Ogrsko modro knjigo, v kateri bo objavila vse uradne spise o tej zadevi. Uradne laži grofa Goluchowskega bodo na ta način uradno dementovane.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd, 6. julija. V dumi se širi vest, da namerava vlada poslancem prepovedati nositi orožje.

Helsingfors, 8. julija. V zadnjem času so se v Finskem zalivu opažale sumljive ladje, ki so križarile baš tam, kjer bi se imela usidrati carska jahta „Polarnaja zvezda“. Potapljači so našli na dotičnih mestih več min, ki so bile očitno položene v to svrhu, da bi razstrelile carsko jahto. Ko se je to izvedelo, je car opustil misel na potovanje.

Petrograd, 8. julija. Mornarji v Kronštatu so se zopet uprli. Aretiranih jih je bilo 180.

Petrograd, 8. julija. Upor v prvem bataljonu Preobraženskega polka je baje povzročil poslanec Aljadin. Uvedla se je proti njemu tajna preiskava.

Petrograd, 8. julija. V dumi je finančni minister izjavil, da bo letos v državnem gospodarstvu vkljub posojilu 130. milijonov kron deficit, ker so se napačno izračunali stroški za rusko-japonsko vojno.

Berolin, 8. julija. V Harbinu so zaprli 600 udeležencev nekega revolucionarnega shoda. V Vladivostoku so izgreli in nemiri na dnevnem redu. Z revolucionarji se deloma družijo tudi vojaštvo.

Nova vojna na Daljnem Vztoku?

Petrograd, 8. julija. Vojno ministrstvo je sistiralo prevažanje mandžurske armade v zapadno Sibirijo. Za vzrok se navaja, da ima ruska vlada natančne dokaze za to, da bodo v najbližji bodočnosti zopet izbruhnile sovražnosti v Mandžuriji, ker Japonci nameravajo, se polastiti ruske železnice do Harbina.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 9. julija.

— **Grobokopi koroških Slovencev.** Poročajo o sklepu odseka za volilno reformo pravi celovski „Mir“: „Na ta način naj bi bilo torej pokopano slovenstvo na Koroškem. Grobokopi pa so bili zastopniki tako imenovanih krščanskih strank, nemški krščanski socialci in nemški klerikalci. Zadanec naj k temu dejstvu le dostavimo: ne čudite se, ako bodo vsled tega koroški Slovenci izvajali svoje posledice“. Tako „Mir“. O tem, kdo je nemški krščanski socialist in nemški klerikalci, dovolil, da so sneli svojo dano besedo in pod kakimi pogoji se je to zgodilo, o tem pri „Miru“ menda ničesar ne vedo ali pa nočejo vedeti. A tudi to pride še na dan.

— **Boj slovenske občine s štajerskim deželnim odborom.** Znano je, da štajerski deželni odbor dosledno vsem slovenskim občinam samo v nemškem jeziku dopisuje. Občina Kokarje v gornjegrajskem okraju je pa sedaj izvajala jako važno pravico. Ko je dobila spet na slovenski dopis nemški odgovor, vrnila je ta nemški odgovor s prošnjo, da se ji naj doda vsaj slovenska prestava. Ko je bila tudi ta prošnja odklonjena, češ občina si naj prestavo sama preskrbi, kjer hoče, se je pritožila po g. dr. Jurju Hrašovcu v Celju na c. kr. državno sodišče na Dunaju. Dne 3. t. m. se je vršila obravnava v navzočnosti zastopnikovega namestnika, dunajskega odvetnika dr. Lenocha in štajerskega deželnega odbornika, odvetnika dr. Linka, kateri se je seveda trudil na vso moč, da bi občina propadla glede svoje zahteve; premlel je spet stare nemške budalosti, kakor da je Gradec nemško mesto, da deželni odbor očitovsko skrbi za Slovence ravno tako kakor za Nemce (Kdo se temu ne smeje) i t. d. Državno sodišče je pa vendar sprevidelo, da velja postava ne samo za Nemce, marveč tudi za Slovence v Avstriji in je razsodilo, da je štajerski deželni odbor prelomil zakon, se pregrešil proti postavi o jezikovni enakopravnosti, ker slovenskega dopisa ni rešil v onem istem jeziku. Res je sicer da se deželni odbor ne more s postavnimi sredstvi siliti, da bi se vdal, vendar se mu sedaj lahko pri vsaki priliki pove obraz, da dela očitno krivico, da zakon prelamlja in da se v svoji zagrizenosti in zaslepljenosti niti razsodbi državnega sodišča noče vdati. Želeti bi bilo, da bi vse občine in vsi okraji, kakor tudi vse posamezne osebe, sploh vse, kar občuje z deželnim odborom, občevalo samo v slovenskem jeziku. Ščasoma bode vendar moral deželni odbor se ukloniti naši zahtevi. V tem oziru pa je obžalovati, da še celo take slovenske občine, ki so na glasu

kot narodno probujene in tudi narodni trgi za deželnim odborom v nemškem jeziku dopisujejo, posebno s stavben-skim uradom. Ako mislijo, da bodo na ta način prej kaj dosegli, se jako motijo. Na drugi strani nam se delajo sramote v narodnem oziru in tudi škodo svojim rojakom, ker, ako pride več slovenskih dopisov na deželni odbor, bode moral tudi vedno več slovensčine zmožnih ljudi sprejemati v svojo službo, da rešujejo slovenske dopise. Bodimo tedaj povsod značajni in možati.

— **Nemški „sommerfest“ v Kazini,** ki je bil napovedan za soboto, je izostal, ker vojaška uprava ni hotela dati na razpolaganje vojaške godbe. Nemški listi lažejo prav po nemško, dolžeč mestni magistrat, da je sporočil vojaškemu poveljstvu, da je vsaka nemška naprava v Ljubljani provokacija. Čujemo, da je vojaško poveljstvo vprašalo magistrat, če se je povodom „sommerfesta“ bati demonstracij in je magistrat je naznanil, kaj zna biti povod eventualni demonstraciji, namreč razobešanje pangermanskih zastav, prepevanje „Wacht am Rhein“ itd. Vojaško poveljstvo je zahtevalo, ker naj bi se bila veselica vršila na kazinskem vrtu, naj Nemci opuste to, kar bi moglo Slovence izzivati. Ta zahteva je pač naravna, saj bi bilo le preveč čudno, če bi vojaška godba sodelovala pri provokaciji. Neprovokatorične slavnosti so se v Kazini še vedno v miru vršile. „Turnrat“ pa ni hotel ugoditi zahtevi vojaškega poveljstva. Na javnih listih je razglasil, da je vojaško poveljstvo za sodelovanje godbe stavilo „unerfüllbare Bedingungen“. Zahteva, naj Nemci ne provocirajo, je „Turnratu“ tako nemožna stvar, da je raje vso slavnost odpovedal, kakor da bi se bil udal.

— **Sprememba učnega načrta na gimnazijah.** Naučno ministrstvo je odredilo, da imajo v bodoče v 7. in 8. gimnazijskem razredu odpasti šolske naloge iz nemščine v grščino. Mesto teh se uvedo za šolske naloge prevedi iz grščine v nemščino. Obenem je minister odredil, da se ima v bodoče v 7. gimnazijskem razredu poučevati fizika po 4 ure na teden; v 2. tečaju tega razreda ste dve uri na teden specialno posvetiti pouku kemije.

— **Ravnopravnost na novi železnici.** Tolmnski okr. glavarstvo je ob otvoritvi nove železnice dovolilo na postajah le deželne in cesarske zastave, slovenske pa prepovedalo. Grozen strah ima izvestna gospoda pred slovenskim trobojnicami! Zakaj pa hodijo med nas, čemur niso všeč? Sicer si bomo pa zoper tako kršenje ravnopravnosti že še pomagali!

— **Promocija.** V sredo, dne 11. t. m. bo promoviran doktorjem prava na dunajskem vseučilišču g. Ignacij Rutar, konceptni praktikant pri deželnem odboru v Ljubljani. Čestitamo!

— **Sodna vest.** Višji deželno-sodni svetnik v Trstu Avgust Jakopič je imenovan za dvornega svetnika najvišjega sodnega in kasacijskega dvora.

— **Od namestništva v Trstu.** Računski svetnik Karel Korsič v Trstu je imenovan za višjega računskega svetnika pri računskem oddelku tržaške namestnije.

— **Šolska vest.** Provizorični učitelj na gimnaziji v Kočevju Avgustin Kofler je imenovan za pravega učitelja na realki v Trstu.

— **Moška šentjakobsko-trnovska podružnica sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** bo imela v ponedeljek, dne 16. julija t. l. ob polu 3. uri popoldne v odvetniški pisarni dr. Frana Papeža, Rimska cesta št. 2 svoj občni zbor.

— **Velika ljudska veselica slovenskega trg. društva „Merkur“** v prid zaklada za „Trgovski dom“ se je vršila včeraj popoldne in zvečer na vrtu „Narodnega doma“ in se je v vsakem oziru izborna obnesla. In zakaj bi se tudi ne! Sodelovalo so naše požrtvovalne narodne dame in kjer te sodelujejo, je gotov najlepši uspeh. Poleg tega pa uživa „Merkur“ simpatije pri vseh slojih občinstva in ker je napravil svojo veselico na prelepem senčnatem vrtu „Narodnega doma“, je smel računati na uspehe, ki jih je nato dosegel. — Na vrtu je bilo postavljenih 10 paviljonov za

sta torej svojim parlamentom poročali, da se glede kvoteniste mogli sporazumeti in da se bo tudi v bodoče morala kvota določiti potom cesarske naredbe.

Carinska vojna s Srbijo.

Budimpešta, 6. julija. Vlada je zatvorila mejo za uvoz živine iz Srbije ter uveljavila avtonomni carinski tarif za srbsko blago.

Budimpešta, 6. julija. Srbski generalni konzul, dr. Petković je posredoval v trgovinskem ministertvu, da bi se zatvoritev meje proti Srbiji odgodila vsaj še za nekaj časa. Toda ves njegov trud je bil brezuspešen.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd, 6. julija. Vsi duhovniki med njimi tudi škof v Vilni, ki so člani gosudarstvene dume, so dobili od naučnega ministertva poziv, naj slečejo duhovniško suknjo ali pa odlože svoj mandat v dumi.

Petrograd, 6. julija. Glasilo konstitucionalno-demokratske stranke „Rječ“ je priobčilo oster članek proti Nemčiji in Avstriji in pozivlja Rusijo, naj stopi na stran Anglije. V članku se naglašja, da se nemški cesar meša v ruske notranje zadeve, ter se pozivlja duma, naj poskrbi, da se bo Viljemu jasno povedalo, da Rusija ni njegova satrapija.

Moskva, 6. julija. V Samari se je uprla vsa posadka. Uporniki nameravajo osvoboditi iz ječ vse politične zločince.

Petrograd, 6. julija. Policija v Michovu je prišla na sled, da imajo revolucionarji v neki apnenici delavnico za bombe. 25 kozakov je dobilo ukaz naj preiščejo dotično apnenico. Šest kozakov je zlezlo v peč. Eden izmed kozakov je s sabljo brskal po slami, ki je bila nakopičena v apnenici. Naenkrat je eksplodirala bomba in pognala v zrak apnenico s kozaki vred. Ubilih je bilo 8 kozakov, pet pa težko ranjenih.

Obrtni vestnik.

Skrb za povzdigo trgovske izobrazbe. Večkrat smo že imeli priliko opozarjati, da se v naših slovenskih deželah premalo skrbi za povzdigo komercialne izobrazbe. Višjega slovenskega trgovskega zavoda nimamo, tudi srednjih in nižjih dnevnih trgovskih šol ni. Edino v Ljubljani obstoji trgovska nadaljevalna šola, namenjena trgovskim vajencem, ki jo vzdržuje edino le trgovski gremij v Ljubljani. Izven Ljubljane na deželi obstoje trgovski tečajji, ki so združeni z obrtno nadaljevalnimi šolami, le v treh večjih krajih. V primeri s številom obrtno-nadaljevalnih šol je torej število trgovskih nadaljevalnih tečajev, ki imajo namen, dati trgovskim vajencem priliko, da si pridobe saj najpotrebnejšo teoretično komercialno izo-

več, nego je določeno v teh ukazih. Vitez Zlatopoljec je izpolnil pogoje, pod katerimi mu je zajamčena svoboda in prosta pot; odložil je orožje in ostrogo in zato jamčim zdaj jaz osebno za njegovo svobodo.

„Bertonja, tvoja blagonaklonjenost vsem krivovercem mi je že davno znana, a nisem mislil, da je tako velika, da jo boš na tak način izdal.“

Adam Kolovski, ki je to zaklical svojemu bratranču in ljubimcu svoje matere, je pri teh besedah prijel za svoj meč, kajti zdela se mu je, da pride med njim in Bertonojo do spopada in morda bi se bila moža tudi res spoprijela, da se ni prej oglašil Kristof.

„Prepovedujem, da bi me imenovali in razglašali za krivoverca. Kristijan sem in gotovo vsaj tako dober, kakor vsak izmed vas. Dokaz tega je, da prihajam naravnost iz Svete dežele, kjer sem se deset let bojeval za znago svetega križa.“

„Če nisi izdajalec svetega križa in Kristusove cerkve, zakaj potem ne nadaljuješ boja, zakaj si doma ne na strani zvestih kristjanov, marveč na strani krivovercev?“

Adam Kolovski si je domišljeval, da je s temi besedami popolnoma pobil Kristofa Zlatopoljca, toda ta

brazbo, kaj pičlo. Temu pa se je tem manj čuditi, ako pomislimo, da ni na razpolago primernih učnih sil. Učitelji, ki poučujejo na obrtnonadaljevalnih šolah in seveda tudi na trgovskih tečajjih, so večidel samouki. Na pripravnici ni dana prilika, da se izobrazijo v predmetih, ki se poučujejo na obrtnih in trgovskih nadaljevalnih šolah. Ako pridejo v kraj, kjer obstoje taki zavodi, in se navzlic več kot skromni plači, ki se vrhu tega še po navadi ne plačuje redno, marveč po dolgotrajnem čakanju, odločijo za poučevanje, jim pač ne preostaja drugo, kakor da si s privatno pridnostjo pridobe vsaj najpotrebnejše znanje onih predmetov, ki so po učnem načrtu predpisani v obrtno-trgovskih nadaljevalnih šolah. Taki predmeti so na pr. obrtno spise, obrtno in trgovsko knjigovodstvo, kateremu se pridruži nauk o kalkulaciji cen, nadalje splošno obrtno pravoznanstvo, kakor davčni zakoni, zakon o varstvenih znamkah, zakon o krošnjarstvu, določbe o zavarovanju proti neizpolnjenosti določbe o bolniškem zavarovanju, določbe obrtnega reda, na trgovskih nadaljevalnih šolah pa osnovni nauki iz trgovskega in meničnega prava ter trgovska korespondenca. Samoizobrazbi stopajo tem večje zapreke nasproti, ker manjka pripravnih in uporabljenih slovenskih knjig. Učitelji morajo torej se-gati po nemških knjigah ali pa po zakonih samih, kar zopet dela težave, zlasti glede terminologije. Umevno je, da je učiteljem samim brez navodil, kaj težko iz nemških učnih knjig, odnosno iz zakonikov prirediti stvarno za potrebe pouka v slovenskem jeziku. Na Nemškem in zlasti na Vintemberskem se polaga od strani vlade velika važnost na to, da je dana učiteljem, ki so poklicani poučevati na takih strokovnih šolah, prilika izpolniti svojo izobrazbo. Za naše potrebe se doslej v tem pogledu ni nič storilo, izvzemši za strokovno risanje. Nadzorniki našega obrtnega šolstva so izprevideli, da ne gre, trajno pripuščati naše učitelstvo v dosedanjem položaju, ko je navezано le na samoizobrazbo. Izposlovali so zategadelj pri ministertvu, da je aktiviralo na umetno obrtni strokovni šoli v Ljubljani nadaljevalni tečaj za učitelje na obrtno. odnosno na trgovsko nadaljevalnih šolah. Tečaj se je pričel dne 2. julija in traja do vsrtega 14. julija. Tečaj je prvi svoje vrste v naši deželi in je njegov poglavitni namen, da obiskovalcem da priliko, popolniti in poglobiti svoje znanje v komercialnih predmetih. Tečaj obiskuje 29 slušateljev. Poučuje se v naslednjih predmetih: Obrtno računstvo s posebnim ozirom na kalkulacijo; obrtno in trgovsko spise, knjigovodstvo, trgovsko menično znanstvo, obrtno pravoznanstvo ter splošni obrtni predpisi. Število učnih ur je seveda omejeno, zategadelj je mogoče podati iz vseh v te stroke spadajočih predmetov le glaven oris. Ker pa obiskujejo tečaj večinoma učitelji, ki imajo že podlago, utrjeno po večletni praksi, se je navzlic malemu številu učnih ur naadejati prav lepih uspehov. Mi ta prvi začetek prav toplo pozdravljamo, ter le želimo, da bi se taki tečajji ponavljali redno od časa do časa.

Trgovinsko-politično razmerje Avstro Ogrske je na podlagi novih carinskih zakonov po trgovinskih pogodbah doslej trajno in stalno

se je ljubeznjivo priklonil in položil roko na srce.

„Moja najsrčnejša želja je, da bi se mogel tudi doma vojskovati za sveti križ, kakor sem se vojskoval v deželah saracenskih. Izkušn sem v bojih in zato bi rad imel, da me sprejmete med se in mi dovolite tek-movati z vami v borbi proti vsem sovražnikom svete cerkve kristjanske.“

Mehko in toplo se je glasila ta ponudba Kristofa Zlatopoljca, prav kakor da mu prihaja iz dna srca, a vendar se je na obrazih vseh poslušalcev videlo, da nihče tega ne verjame. Splošnemu nezaupanju je dal prvi izraza mladi duhovnik:

„To je zvijača in prevara. Če bi radi vstopili v naše vrste, vas vodi pri tem le hrepenenje po osveti. Vi ste osvetnik svojega očeta in svoje sestre in vtihotapili bi se radi med nas, da bi laglje in hitreje dosegli svoj namen.“

„Častiti oče,“ je z rahlo ironijo vprašal Kristof razburjenega duhovnika, „ali nas ne uči naša sveta vera, odpuščati svojim sovražnikom in storjeno delo povrniti z dobrim? Čudim se, da more blagoslovljenec gospodov pozabiti na ta lepi nauk.“

„Tvoje govorjenje je nesramno in bogokletno,“ se je jezil duhovnik, ker mu ni prišel primernejši odgovor na misel.

(Dalej prih.)

urejeno le z nekaterimi državami do leta 1917. Tako z Nemčijo, z Rusijo, Italijo in Belgijo. Z ostalimi državami so deloma v veljavi še stare trgovinske pogodbe, ki večinoma jamčijo obema pogodbenima državama vse tiste ugodnosti, ki se dajejo kakikoli drugi državi, deloma pa je trgovinsko politično razmerje urejeno le začasno s provizornimi pogodbami. tako s Srbijo, Bulgarijo, Svico in Črno goro. Vzroka je iskati v tem, da so bile stare pogodbe odpovedane, novih pogodb pa vsled nastalih težkoč doslej še ni bilo moč skleniti. S Svico na primer so pogajanja za novo trgovinsko pogodbo že dovršena in se je načrt pogodbe že predložil poslanski zbornici. (Glavne, in za naše kraje važne določbe te pogodbe smo že objavili). Ker pa je s koncem junija potekla začasna pogodba s Svico, se je s posebnim zakonom določilo, da ostane sedanje pogodbeno razmerje s Svico v veljavi do 1. avgusta. Do tedaj bo po vsem pričakovanju že mogoče uveljaviti novo definitivno pogodbo s Svico. Zakon z dne 30. junija 1906 daje vladi tudi pravico, da najdalj do konca tekočega leta uredi trgovinsko politično razmerje monarhije z vsemi onimi državami, s katerimi še ne bo mogoče skleniti novih trgovinskih pogodb. Nadejati se je, da bo de tekom letošnjega leta mogoče narediti konec provizorijem in postaviti trgovski promet z inozemstvom na trdno podlago.

Carinski svet (Zollbeirat) je bil ustanovljen leta 1892. Carinski svet je poklican, da oddaja svoje mnenje, kadar nastane spor o tem, kakšno carino je plačati. Ako stranka, ki prejme kako carini podvrženo pošiljatev iz inozemstva, ni zadovoljna, da se blago zacarini tako, kakor ukaže carinski urad, ima pravico, pritožiti se proti postopanju carinskega urada. Pritožba se vzame pri carinskem uradu na zapisnik in predloži, če si stranka ne pridrži pravice, posebej se vloži pismo pritožbe tekom 30 dni, zapisnik potom finančnega ravnateljstva c. k. finančnemu ministertvu v 3 dneh. Hkratu se predloži vzorec blaga. Finančno ministertvo vpraša carinski svet za mnenje, in potem odloči. Ako gre za principijalno važne odločbe, se te objavijo zategadelj, da se po odločbi ravna carinski organi v sličnih primerih. Carinski svet ima 70 članov, od teh je 36 stalnih, 34 pa jih imenuje trgovski minister za dobo treh let na predlog trgovskih zbornic. Carinski svet ima strokovne oddelke, katerim je opravljati jako važne posle. Statut carinskega sveta se je nedavno sedanjim razmeram primerno spremenil. Število članov se je pomnožilo od 52 na 70, člani imajo naslov „cesarski svetnik“. Najvažnejša in najpomembnejša izpremba je ta, da bo v bodoče dajal carinski svet obvezna pojasnila o carinskih zadevah. S tem se izpolni dolgoletna želja prizadetih interesentov, v prvi vrsti importirjev. V nekaterih drugih državah ta institucija že obstoji.

Glasovi iz Idrije.

Ugovora ni bilo! Po popolnem porazu, ki so ga učakali klerikalci pri zadnjih občinskih volitvah v Idriji, niso v prvem hipu vedeli, kaj jim je storiti. Vsi so bili zbegani. Črni general Oswald je izgubil glavo, tako hudo in neusmiljeno je bil tepen. Ko so se zopet nekoliko zavedli, so začeli preudarjati, kaj naj store, da si vsaj malo ohladi bolečine. Klerikalcev nista rešila niti denar niti pijača, treba bo torej ukreniti kaj drugega, da dajo naprednim volilcem saj malo okusiti svojo moč. Tako so sklepali in na-polest sklenili, da vložijo rekurz in tako provzročijo razveljavljenje volitev. Hitro se je razvedelo po mestu: „Rekurz pride!“ Malo manj smo se ustrašili tega strahovitega orožja, nego so se ustrašili Rimljani, ko je stal Hanibal pred mestnim zidovjem. „Črni general si zna pomagati“, tako so jadikovali naši plašljivci. Vsak dan smo pričakovali: sedaj in sedaj pride papirnat bič, ki razžene novo voljeni odbor. Papir je klerikalcem priljubljeno orožje. A minil je dan za dnevom, in rekurza ni bilo. Ni ga bilo od nobene strani. Klerikalcem je padlo srce v hlače. Treznejši med njimi so rekli: „Dovolj nam je ene blamaže. Čemu zdaj še ta; ko vendar nimamo z rekurzi nobene sreče?“ In tako je ostal črni general z rekurzi lepo doma. Baje je pretakal bridke solze, ker so se tla pod njim popolnoma zmajala. Pravijo, da joka še dandanes nad razvalinami svoje moči in slave. Saj jokajo tudi otroci, kadar so tepeni!

Oswaldin „Črni orel“. Ker je volil gostilničar pri „Črnem orlu“ napredne kandidate, mu je baje Oswald napovedal bojkot. To bo sicer za „Črnega orla“ občutna škoda, ker je češko pivo dobro in Oswaldova žerja navadno velika. Na drugi strani pa bo bojkot, ako bo dolgo trajal, koristil šoli. Črni general Oswald je namreč tako za vsakdanjo rabo tudi

c. kr. katehet na rudniški ljudski šoli, ako se mu ljubi in nima drugega nujnejšega dela. Zato bo morebiti sedaj hodil rednejše dopoldne v šolo, ko mu ne bo pri „Črnem orlu“ mogoče gasiti dopoldanske žeje.

Znati se mora. Klerikalci v Idriji so poskusili vse, da bi bili zmagali pri zadnjih občinskih volitvah. Šhod v kazini jim je preprečilo par liberalcev. Tedaj je klerikalcev c. kr. rudniški oskrbnik Penco poizkusil takole: Napisal je okrožnico z napisom, v katerem je vabil uradnike k volitvi za klerikalce, spominjajoč jih na geslo našega cesarja „Viribus unitis“. No, pa tudi to ni pomagalo! Nejevoljen je baje mladi gospod, ki ga je Penco pridobil za pobiranje podpisov, vrgel okrožnico Pencotu nazaj, ker je dobil le 5 podpisov.

Plačilo zlobnemu Oswaldu. Nikogar med klerikalno stranko ni tako zbolel poraz pri volitvah kakor zlobnega Oswalda. Od zadnjih volitev naprej je napadal v vsakem sobotnem „Slovencu“ razne liberalce. Zdalj tega, zdaj onega; vseeno mu je bilo, če mu je kaj naredil ali ne, zadostovalo mu je, če ni z njim občeval. In na vse te nesramne napade ni bilo nikdar odgovora od liberalcev. Čisto razumljivo. Oswald ne smatra nihče vrednega, da bi mu odgovarjal. Odgovor so mu pa dale volitve. Največja zasužnica, kaj jih je kdaj dobil, je bila ta. Vsaj je, koliko se verjame njegovim poročilom v „Slovencu“.

Zlobni Oswald in idrijska realka. Ta mu je v želodcu. Po njegovem mnenju ni večje neumnosti, kar so jih napravili liberalci. To učeno misel usiljuje že od ustanovitve tega uglednega zavoda svojim „zavednim“ volilkam. Kolikokrat se je že moral rajni ravnatelj realke, g. Karel Pirc, obrniti v grobu! Kako je prosil dekana Arkota, ki je bil takrat katehet na realki, naj on obdeluje zlobnega Oswalda, da naj preneha z napadi na realko, a vse ni nič pomagalo. Oswald je prezluben, da bi nehal. Vsako nedeljo počasti realko ali vsaj enega izmed njenega osobja z zlobnim napadom. Plačilo so mu dale volitve, realka bo pa še bolj procvitala nego do sedaj.

Idrijčani, ali se še spominjate? Ali se še spominjate, kako je očital zlobni Oswald liberalcem ustanovitev pripravljalnega razreda na realki kot nepotrebno stvar? Kar naenkrat so pa ponehala v tem oziru napadanja. Kaj je vzrok temu? Kdo je zavezal Oswaldu zlobni jezik? Škof Bonaventura sam, ki je napravil na svojih zavodih tudi pripravljalni razred. Zlobnemu Oswaldu torej tudi na tem polju ni izostala blamaža.

Oswald in njegovi volilci. Kakor hitro je privlekel zlobni Oswald zadnjega svojega „zavednega“ volilca na volišče in izprevidel, da je nasprotnikov še dosti, ki čakajo na od-dajo svojega glasu, tedaj je zbral svoje backe pri Didiču, kjer jim je ves poparjen pridigoval, da bodo v treh letih gotovo premagali liberalce. Mi pa mu povemo, da je klerikalizmu odklenkalo v Idriji, največ zaslug zato pa si je pridobil Oswald s svojimi nesramnimi in zlobnimi napadi v „Slovencu“.

Kritike inteligentnejših klerikalcev o Oswaldu. Še celo med klerikalci v Idriji so taki, ki se jim napadanja Oswalda zde prenesramna. Saj ni treba dosti inteligence, da se to razume, posebno če so razmere ljudem znane. Laž ima povsod kratke noge, tudi če pride iz ust blagoslovljenega Oswalda.

Glasovi z Jesenic.

Pri otvoritvi železnice morajo pokazati Jesenice svoj odločno slovenski značaj. Tovarna je pripravila svoje ljudi, da takrat nastopijo — to se razume — nemško pobarvani. Vsakdo naj razobesi slovensko trobojnico, ker morajo pri tej priložnosti vse druge barve stopiti v ozadje. Vsak najnezatnejši morebitni izraz nemške nadutosti mora takrat slovensko ljudstvo vdušiti. Vlada naj uvidi, da Jesenice niso nikak nemški otok, temveč odločno slovenska občina. Nemci so le gostje, ki jih naše ljudstvo iz gostoljubnosti trpi v svoji sredi. Tudi „Sokol“ nastopi takrat korporativno, da pokaže, da trpimo na Jesenicah le slovansko barvo in nikakor ne maramo nemške vsiljivosti.

Ali se že zopet dela po načrtu? V zadnjem času je prišlo na Jesenice zadno število železničarjev. Čudom pa se moramo čuditi, da so železniški uslužbenici po velikem številu — Nemci, saj jih kar z Dunaja pošiljajo k nam. Sstrankarskega stališča bi pravzaprav morali njih dohod pozdraviti, ker so večinoma svobodomiselnega mišljenja, toda z narodnega stališča moramo odločno nasprotovati temu početju železniške uprave, ker nam pošilja ljudi, ki bi gotovo tudi raje službovali svojim narodom. Ne bo dolgo potem, in vlada bo rekla da ie na

Jesenicah veliko število nemških otrok in bo tudi potem svoje ravnanje uredila. Na tak način se pač lahko dela nemške jezikovne državne naprave. Zato ni potreba niti modrosti železniškega ministra Derschatte!

Na adresno gradbenega vodstva c. kr. državnih železnic na Jesenicah. Železniška uprava je jeseniški posestnikom potom razlastitve odkupila posestva, ki so se rabila za gradbo železnice. V pogodbi je bilo označeno, da se proda zemljišče dotičnim posestnikom nazaj v slučaju, da bi se ne porabilo toliko zemljišča za železniško progo! Gradbeno vodstvo je pa tako modro, da jim ponuja sedaj dotična posestva nazaj, toda ne po tisti ceni, ki jih je samo kupilo, ampak še enkrat dražje. Ti nemški birokratje hočejo torej napraviti prav lepo kupčijo. Stvar je vsekakor tako umazana, da se bo morala izročiti zadeva državnemu poslancu, da posreduje pri ministertvu, oziroma interpelira v državnem zboru. Mi le vprašamo, kako pridejo posestniki do tega, da bi morali plačati državni zemljišče dražje, kakor so ga bili primorani njej prodati. Nivrag, da bi se ne dalo ukrotiti neznatnih osebic raznih inšpektorjev, saj vendar nismo v kakem zakonem turškem pašaliku. To hočemo videti!

Pobožni Zabukovec gotovo ne bo omenil tega početja gradbenega vodstva v farovškem glasilu „Slovenec“, dasi so ravno njegovi pristaši najbolj na stvari prizadeti. Kako pa tudi, saj je stari bivši „feldwebel“ Guerch et consorts najbolj agitiral pri volitvah za Zabukovca, katerega bi drugače sploh ne bilo s krojačem Čebuljem v obč. odboru.

Nepričakovano je odredilo okr. glavarstvo vsled naročila deželne vlade, da ima vse občinske posle takoj prevzeti novoizvoljeni župan g. dr. Kogoj. Prva seja se je vršila 7. t. m. Zabukovčev rekurz torej ne bo več oviral rednega občinskega delovanja. V farovžu pa imajo zopet dolg nos.

Zopet eden. Znano je po vsem svetu, da imajo klerikalci najstrupenejšje jezike. V zadnjem času je bilo nekaj klerikalcev kar po vrsti obsojenih. Prvi je bil Krivec, 10 dni zapora, potem znani „Stern-birt“ z 48 urami, nato kaplan Čuk radi pretepa s 24 urami in zdaj je moral pred sodnijo tudi Zabukovčev najvdanejši pristaš krojač Čebulj, kateremu je pa tožilec odpustil pod pogojem, da se je zavezal plačati 20 K za družbo sv. Cirila in Metoda ter vse sodne stroške. Taki so ti klerikalni poštenjaki, ki mislijo, da bodo prvi v nebesih! Vsakemu pa povemo, da se da te hudobne ljudi krotiti edino z zaporom.

Lep kres je priredila družnica sv. Cirila in Metoda na predvečer praznika sv. Cirila in Metoda na hribu nad novim kolodvorom. Par let sem se je ta lepa navada na Jesenicah že popolnoma udomačila.

Gospod Anton Luckmann je rekuriral radi izbrisa iz prvega volilnega razreda občine Jesenice na upravno sodišče. O tem je bil obveščen g. Fabinc, ki je na zadevi interesiran. Bomo pač videli, kaj poreče najvišja instanca.

Querchov sin, ki je bil lajtnant pri nekem pešpolku, je bival več tednov na Jesenicah na počitnicah. Zadnji večer pred odhodom se je prav kavalirsko poslovil s tem, da je ponoči polomil in razbil na Savi več stvari. Heil, nemška kultura!

Zabukovca pošlje baje škof Bonaventura na opazovalnico za umobolne. Tako se govori po občini, koliko pa je na tem resnice, ne vemo. Ljudski glas, božji glas.

Poziv.

Dne 14. julija t. l. bo leto, kar je v Novem mestu zamrl slovenski pisatelj Janez Trdina. Vse svoje žive dni je služil edino le svojemu narodu, kateremu je posvetil vse svoje moči. Porojen v dobri, v kateri se takorekoč še govoriti ni dalo o narodni zavesti, se je poprijel svojega naroda z vso ljubeznijo. Že leta 1849. najdemo ga med slovenskimi pisatelji in od tedaj naprej do svoje smrti je neprenehoma deloval na polju slovenske prosvete. Trdina nam je prvi odkril zaklad narodnega življenja slovenskega, prvi je bil on, ki nas je opozoril na vrline in krasoto našega jezika.

Pokojni Trdina je bil pa tudi kremenit, neupogljiv slovenski značaj, kateri se ni nikomur uklonil, moč, kot jih je med nami Slovenci zelo malo. Rajši je žrtvoval vse, kakor da bi se izneveril svo-

jim načelom. Kot učitelj je navduševal mladino za slovenstvo in slovanstvo, in to v časih, ko je še slovenstvo spalo spanje popolne narodne brezbrzičnosti.

Ostavljal je ogromno literarno zapuščino — ni pa ostavil imo vine. Če kdo, zasluži tedaj gotovo pokojni Trdina, da mu postavi njegov narod spomenik. S tem se bode vsaj deloma izkazal hvaležnega svojemu velikemu pisatelju, velikemu slovenskemu mučeniku in vzor možu.

Podpisana se obračata tedaj do slovenskega občinstva s prošnjo, da naj po možnosti prispeva k temu spomeniku. S tem pokažemo, da vemo ceniti svoje velike, četudi smo majhen narod.

Prispevki, kateri se naj pošljijo na notarja Aleksandra Hudovernika v Ljubljani, se bodo izkazovali v „Slovenskem Narodu“.

V Ljubljani, 1. julija 1906.

Aleksander Hudovernik l. r.,
c. kr. notar.

Ivan Hribar l. r.,
župan.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 7. julija.

— **Velik političen shod** priredi narodno-napredna stranka v četrtek, 12. t. m. ob poludevetih zvečer v „Mestnem domu“. Na dnevnem redu je razprava o obravnavah in sklepih državnoborskega odseka za volilno reformo, tičočih se Koroške, Štajerske in Kranjske. Govorila bosta državni in deželni poslanec dr. Ivan Tavčar in dr. Karel Triller.

— **Zaupni shod za IV. skupino Celja-Brežice** se je vršil v četrtek, dne 5. t. m., v veliki dvorani „Narodnega doma“ v Celju. V poštvo so prišli trije kandidati: dr. Povalej, dr. Vošček in Miha Vošnjak. Po dolgi, deloma jako burni debati je prišlo do glasovanja, pri katerem ni dobil nobeden izmed navedenih kandidatov absolutne večine. „Zaradi sloge“ in „da se ne bi ponavljali dogodki volitve za V. kurijo“, pa so se končno navzoči volilci zedinili na kandidata dr. Franca Vovška, deželno sodnega nadsvetnika v Mariboru in posestnika v Braslovčah, ker je ta pri prvem glasovanju dobil največ glasov. Dekan dr. Gregorec iz Nove Cerkev, ta znani bojni petelin, se je obnašal pri zborovanju, kakor če bi on bil merodajna oseba v dvorani. Motil in napadal je razne govornike na nedostojen in predrzen način; mislil je pač, da je v cerkvi in da ima „svoje ovčice“ pred seboj. Nazadnje je začel pridigati o sv. Cirilu in Metodu (?). Ta možiček je pravi prototip klerikalnega fanatika, ki misli, da je samo njegovo mnenje merodajno, pozabi pa pri tem, da se za njega itak nihče ne meni.

— **Znamenita zmaga stranke ljudskih sleparjev.** S ponosom je „Slovenec“ snoči zabeležil vest, da je pri obč. volitvah v Trzinu (!) zmagala S. L. S. in da dosedanji župan-liberalec niti v odbor ni več prišel. „Slovenec“ nam je povedal res nekaj novega. Prvič v svojem življenju smo namreč slišali, da je v Trzinu liberalna stranka in da je bil dosedanji župan liberalce. Nam se kaj takega še sanjalo ni. Kaj pa če si je „Slovenec“ te liberalce v Trzinu kar izmislil, da je v svoje somišljenike potolažil za strašni poraz v Idriji in jim vlil novega poguma, češ, nič ne obupajte, možje katoliški, S. L. S. še vedno napreduje in če že ne more zmagati v Idriji pa zmaga vsaj v Trzinu.

— **Značilen slučaj.** „Slovenec“ se dela vedno velikega prijatelja stanovskih organizacij. Vedno oznanja, da v slogi je moč in da se mora vsak stan organizirati, ker le z organizacijo je moč varovati vse skupaj in vsakega posameznika. Zdaj pa se je pokazalo, da velja pri „Slovencu“ vse to le za klerikalne organizacije. Če bi delavke tabačne tovarne začele stavkati, da se tako postavijo za kako terejalko, bi bilo to

„Slovenec“ vseč in podpiral bi jih z vso vmo. Ker pa se je uradniška organizacija „Naša zveza“ potegnila za g. Kejžarja, jo pa „Slovenec“ zasmejuje in zagovarja stališče, da ima delodajalec pravico storiti s svojimi delojemalci kar hoče. Ta slučaj kaže vse klerikalno hinavstvo in zato si ga treba dobro zapomniti.

— **Pismo s Koroškega.** Piše se nam: Koroška — izgubljena! S temi besedami je „Slov. Narod“ prinesel novico, da je postal vladni volilni načrt za Koroško postava. Res, žalostno je, da moramo tudi mi pripoznati, da je izgubljena, ampak nekako nas tolaži to, da ni izgubljena po naši krivdi, kajti mi smo storili vse, da bi mogli rešiti našo zemljo že tako dolgo dolgo trajajoče težke sužnosti. Pa kaj pomaga tožiti! Saj vemo, od katere strani je to prišlo in tudi vemo, kdo je naš prijatelj in kdo ne, vemo, kdo misli z nami odkritosrečno in kdo hinavsko. Spoznali smo jih, „ki hodijo v voljnih oblačilih, a znotraj so grabljivi volkovi.“ Spoznali smo tistega Judeža, kateri nas je zaradi osebnega dobička prodal, kakor se proda žival na semnju. Več o njem ni vredno govoriti, saj ga vsak pozna. Zdaj se gre za vprašanje: „Kdo je naš prijatelj?“ Leta 1904 so aranžirali kranjski klerikalci na Velikem Strmcu na Koroškem nek mladeniški shod, pri katerem se je izključno poudarjalo, da naj se koroški Slovenci trdno oklenejo kranjskih „katoliških“ Slovencev, kajti, to so edini, kateri koroškim Slovencec le dobro želijo. Med drugimi je tudi neki mlad teolog pravil, da naj kmet nikomur ne zaupa kot duhovniku. Po tem shodu je pretekla kratka doba dveh let. Kaj se je pokazalo? Videli smo, kako znajo biti kranjski klerikalci mož beseda, in kako radovoljno pomagajo narodu, kateri bije za svoje svete pravice obupni boj. Koroški Slovenci smo podobni človeku, ki se nahaja v smrtni nevarnosti in v tem položaju povsod išče sredstva, da bi se rešil! Tako tudi mi iščemo sredstva, ki bi nam pomagalo, obdržati narodni obstoj. Eno teh sredstev je tudi naše novo ustanovljeno društvo „Drava“ v Beljaku. Pa kaj bi bilo to društvo samo ob sebi? Nič! Kajti mi koroški Slovenci sami smo reveži in potrosimo itak več denarja za narodnost, kot za osebni obstoj. Primorani smo bili potrkati na vrata naših bratov, kranjskih Slovencev in jih prositi podpore, kajti brez nje bi društvo še začeti ne moglo delovati. Rodoljubni ljubljanski Slovenci so nam tudi dobrohotno priskočili, ter bili pripravljeni preskrbeti našemu društvu izdatne denarne podpore, k čemur jim je pripomogla kresna veselica. Res, po bratsko so nas sprejeli v Ljubljani. Ampak čudno se nam je zdelo, da ravno tistih, kateri Koroški toliko obetajo in se štejejo v take prijatelje koroških Slovencev, ni bilo videti. Čudno se nam je zdelo, da ravno „Slovenec“ in „Domuljub“, katera časnika se v pogin koroških Slovencev po mladih duhovnikih vsiljujeta našemu kmetu, nista prinesla nobene posebne reklame za to veselico. Seveda dr. Šusteršič & Co. so si mislili, le pustimo to, saj nič ne nese, Korošci naj pa poginejo, saj nam tako nič ne dajo zaslužiti. Sicer pa javno povemo klerikalcem, da smo jih spoznali, spoznali popolnoma, ter jim svetujemo, naj nikar ne nosijo svoje politike več na Koroško, kajti takih, da samo govorijo in nič ne delajo, za hrbotom še škodujejo, imamo še med koroškimi Nemčurji tudi nekaj in ni treba kranjskih klerikalcev! Klerikalci pustite Koroško pri miru, kajti naš odkritosrečni brat je „Sokol“!

— **Bivši ricmanjski kaplan dr. Požar** — se je podvrgel škofu Naglu. Dobili smo to vest že pred nekaj dnevi, ali nismo je hoteli, nismo je mogli verjeti. Zdaj je potrjena; potrjuje jo duhovski „Amico“, potrjuje duhovski „Slovenec“, slednji z besedami, da je prišel dr. Požar do spoznanja, „da je brezmiseln ricmanjski odpor“. Znano je, kako veliko ulogo je v ricmanjski aferi igral dr. Požar. Pogumno je stal na strani Ricmanjcev v njih težkem boju. Vsi rimski hudiči so mu bili za petami, a dr. Požar se ni uklonil. Škof Nagl ga je suspendiral in dr. Požar se še

ni udal, nego je šel v Trst in se posvetil advokaturi. Požar je namreč doktor prava, ne morda kak doktor bogoslovja. In zdaj naenkrat je ta mož zapustil Ricmanjce in njih zastavo, se je podvrgel škofu Naglu in prosil odpustitve. Seveda mu je bilo dovoljeno in lahko si je misliti, kaj bo zdaj z dr. Požarjem. Drugo je, kako bo z Ricmanjci. Doslej stojte ti trdno in neustrašeno kakor skala in ne klonijo ponosnih glav ne pred nemškim škofom, ne pred vladnim terorizmom, niti ne pred tistimi tržaškimi posvetniki Slovenci, ki so jim tako nasprotni kakor Nagl, o čemer se bo svoj čas že še govorilo. Upamo, da tudi spokorjenje dr. Požarja ne preplasi značajnih in pogumnih Ricmanjcev.

— **Nadutost, delegacije, informacije . . .** Naš belgrajski dopisnik nam je doposlal naslednje vrstice: „Slovenec“ brani pred mano dr. Šusteršiča, čigar vodstvo v delegacijah sem podvrgel dosti ostri kritiki v enem poslednjih mojih dopisov v „Slov. Narodu“ in me imenuje „nadutim „Narodovim“ belgrajskim dopisnikom“, a obenem dokazuje, da je dr. Šusteršič „ostro obsodil“ avstrijsko balkansko politiko. — „Slovenec“ bi mnogo bolje storil, da je molčal in mu sploh priporočam, da se z mojo osebo sploh ne peča, ker jaz nikdar ne trdim onega, česar bi tudi dokazati ne mogel. Istina je, jaz sem podvrgel kritiki nastop dr. Šusteršiča v delegacijah predno je on govoril o balkanski politiki, ali pisal sem pod svezim vtiskom njegovega suhoparnega in sumljivo kratkega referata o proračunu za Bosno in Hercegovino v proračunskem odseku avstr. delegacije. Pri tej priliki bi dr. Šusteršič lahko povzdignil svoj glas za bosansko rajo, ki jo je avstrijska uprava spravila na beraško palico in ki bolj trpi od samovolje avstrijskih birokratov, kakor je trpela nekdanj pod agami in begovi. Ali Šusteršiču se ni zdelo vredno, da bi se kot „dober Jugoslovian“ zavzel za svoje brate, nego je suhoparno prečital številke iz bosansko-hercegovega budžeta in je mislil, da je kot „dober Jugoslovian“ s tem storil svojo dolžnost. Da je dr. Šusteršič v istini dober Jugoslovian, bi stopil v kontakt s bosanskimi krogi, informiral se o položaju v Bosni-Hercegovini in iznesel v delegaciji pritožbe svojih bratov. On tega ni storil in zato zasluži obsodbo vsega slov. juga, četudi je pozneje pri neki priložnosti spregovoril par besed v prilog uvedanja parlamentarnega režima v okupiranih deželah. — Kar se tiče Šusteršičevega govora o balkanski politiki grofa Goluchowskega, imam pripomniti samo to, da bi temu govoru lahko ploskali dr. Lueger, grof Sylva Tarouca in vobče vsi „Grossösterreicher“, nikakor pa ta govor ne more zadovoljiti nobenega Jugosloviana, ker je avstrijska balkanska politika tako zavratna in Jugoslovianom tako naravnost sovražna, da bi jo dr. Šusteršič, kot Jugoslovian moral ostro in z vso odločnostjo obsoditi — a storil tega ni, nego je njegova opozicija bila rahla in „lojalna“. V ostalem, ko bi ta govor tudi bil tak, da bi Jugoslovane zadovoljil, morali bi Jugoslovani obsoditi dr. Šusteršiča radi njegovega nastopa pred monarhom, pred katerim se je opravičeval radi svojega govora kot kak šolarček, ki se ni naučil lekcije, pred svojim učiteljem . . . To opravičevanje dr. Šusteršiča pred monarhom so čitali vsi ljudje, ki znajo misliti, tako-le: Ponižno prosim odpustitve, Vaše veličanstvo! Saj vem, da sem kriv, ker je avstrijska balkanska politika dobra in poštena in Jugoslovianom posebno prijazna, ali odkrito tega ne smem reči, nego moram navidezno nositi opozicijsko obleko . . . Govor dr. Šusteršiča, ki ga „Slovenec“ prinaša in s katerim se ponaša, je torej pred vsem popolnoma „grossösterreichski“, a ono, kar je v njem dišalo po opozicijskem duhu, je avtor sam svečano preklical! — „Slovenec“ nevarno trdi, da je „Slov. Narod“ najslabeje informiran slovenski list. To trdi „Slovenec“, ki ravno v tej svoji šte-

vilki, samo na drugem mestu prinaša dve gorostasni laži, ker trdi, da je dosedanji srbski diplomatski agent v Sofiji, g. Svetislav Simić, prestavljen za poslanika v Carigrad, a na njegovo mesto da pride g. Jovan Jovanović. Ta vest absolutno ne odgovarja istini, ker je g. Sv. Simić, ki je bil do sedaj izreden poslanik in polnomočni minister III. razr., pomaknjen v II. razr. in ostane na svojem dosedanjem mestu, a g. Jovan Jovanović je imenovan generalnim konzulom v Skoplju! Tako sem jaz tudi javil „Slov. Narodu“. — O izidu volitev v srbsko skupščino je dobil „Slov. Narod“ obsirno brzojavno izvestje in v četrtek je prinesel o tem daljši moj dopis, a „Slovenec“ je šele v soboto priobčil kratek dopis o tem! „Slovenec“, ki živim ljudem piše nakrogle, bi najbolje storil, da molči o informacijah drugih listov!

Naduti — ut.

— **Stara resnica iz Turjaka.**

Piše se nam: Resnica je, da smo v Turjaku večinoma sami „rokavarji“. Pred nekaj časom je bila v „Slovencu“ notica od Sv. Ahacija pri Turjaku. V tej notici se bere med vrstami, da je bila ta cerkev v prejšnjih časih dobro obiskana, a na dan 24. junija, ko je bilo zadnje žegnanje, je bilo žalostno. Cerkev je bila vsa prazna. Po cerkvi rase mah in trava za ped debelo, svetniki in altariji pa so vsi zapuščeni. Prejšnje čase so ljudje na žegnanje hiteli od vseh krajev, godci so godli in peli in streljalo se je, da je bilo kaj. Zdaj pojo v cerkvi le čuki in kobilarji. Naša črna garda se več ne meni za to cerkev. Kdo pa bo agitiral! Zaradi nas naj cerkev le razpade, le to bi radi vedeli, kam izgine denar, ki se za to cerkev pobira. V „Slov. Narodu“ dne 16. junija priobčena notica o birmi je našega župnika hudo zbudila. Prišel je na prižnico in rekel, da bo mesto pridige čital „Slov. Narod“. Res je čital dotično notico. Ko je prišel do stavka o škofu in mislil luknji, se ni mogel več premagovati in se je začel sam smeati, tako dobro se mu je zdelo, kako smo škofa posegetali. Kmetom je seveda tudi ugažal „Slov. Narod“ in videč, da se župnik smeje, so se začeli tudi sami smeati. Vsa cerkev se je smejala, tem presrečnejše, ker je škof zapustil tu slab spomin. Ko je prišel škof birmat, so mu kmetje tlako delali, da so s peskom posuli pot od grada do pokopališča in vsaka hiša je dala krono za škofa. V zahvalo je pa škof po birmi v svoji pridigi ljudi ozmerjal in jih žalil. Kadar bo škof spet šel birmat, naj ne pozabi robea seboj vzeti. Tu na Turjaku so se ljudje med birmo smejali in se drezali, ker so na škofovem nosu videli, kako silno potreben je bil škof — robea.

— **Po občinskih volitvah v Lescan.** Piše se nam: Kakor je „Narod“ v svoji 134. številki o tukajšnjih volitvah prorokoval, se je tudi izpolnilo. Bog je tedaj vendar pravičen, ker volja njegova je bila taka, sicer bi se ne bilo zgodilo. Napuhneni klerikalci pa se proti temu zgražajo in godrnjajo, kakor Izraelci v puščavi, ter jih kot plačilo čaka še hujša kazen, kajti oni so Bogu nepokorni! Dne 4. t. m. se je vršila občinska volitev in bitka je prinesla napadajočim klerikalcem grozen polom. Liberalna trdnjava stoji trdneje nego kdaj poprej. Napredni volilci so nastopili ter vztrajali v nadvse nepričakovani složnosti. Klerikalci so pri volitvi v III. razredu sicer nastopili, ali kaj so hoteli, njih kandidatje so dobili le po 12, napredni pa po 36 do 38 glasov. Klerikalci so se sramovali samih sebe, pometali orožje od sebe ter zapustili bojišče še prej, ko je bila volitev v III. razredu dovršena. V II. in I. razredu se volitev niso udeležili. Zanimiv je bil prizor pri oddaji glasov. Čuli so se glasovi: Geigerschmied, Ceigerschmied itd., nekateri klerikalci pa so prostovoljno glasovali za napredne kandidate. G. župnik pa se volitve ni udeležil iz previdnosti, sluteč, da zmaga ni mogoča. Pač pa je nagoval razne volitve ter dan pred volitvijo delil po hišah pokornih backov listke kandidatov klerikalne stranke. Neumorno in z vso enerģijo pa je

neprenehoma krojil na daleč okrog titular-pomarančar. Lazil je brezuspešno za nekim pooblastilom notri pod Šmarno goro in malo je manjkalo, da ga njegov posel ni prostovoljno dovedel doli pod Ljubljano, v kraj, ki se baje imenuje po nekem „studenec“, kar bi bilo najprilicnejše zanj. Vložil je ta filozof vseh traparij neko reklamacijo z mnogimi točkami, datirano s 27. junijem proti volilnemu imeniku, mesto najpozneje do 12. junija in to, ko je bil že pred par dnevi na občinski tabli naznanjen dan volitve, torej za dobrih 14 dni prepozno. Vidi se, mož je tudi izvežban jurist. Na dan volitve se je glasovanju odrekel ter g. komisarju pripomnil, da on ne voli, ker volitev ni bila pravilno po predpisih razglašena. Volitev se je, kakor že omenjeno, dne 25. junija z nabitim naznanilom na občinski tabli razglasila, tedaj za celih 9 dni poprej; on pa se sklicuje na oznanilo pred cerkvijo, ki se je razglasilo na dan sv. Petra, t. j. 29. junija, ker drugače ni bilo mogoče. Temu izbornemu juristu pa ni znano, da § 17. občinskega volilnega reda za Kranjsko razglašanja pred cerkvijo ne citira, marveč predpisuje na javnih mestih pribita oznanila. Kakor se je izrazil, bo gospod Brence v svojem zmislu in nezmislu napravil pritožbo, da si s tem podaljša za kratek čas svoje kombinacije, ter ko bi mogel, bi občini rad povzročil nove volitve in samoumevno tudi nadaljne stroške; upanja na zmago tako ali tako nima ali vsaj imeti ne more.

— **Nemška lažnjivost.** Nemci pač ne morejo trpeti Slovencev in slovenskega jezika in kakor se kaže, tudi ne c. kr. državna železnica. V „Grazer Tagblattu“ od 6. t. m. zopet raznaša neki nemški gospodič svoje nemško jezo nad Slovenci in zbralje vse laži, katere so mu bile na razpolago in kar je mogel pridejati sam, ker to je že enkrat lastnost nemških dopisunov, da črniijo pred svetom Slovence in kar je prav za prav njegov namen, da bi pritisnil ali oškodoval slovenske uradnike c. kr. državne železnice. Sreča pa je, da stvar ne stoji tako, kakor kaže njegov perfidno zlagani dopis. Stvar je bila do pičice resnična ta: Nekaj nas Kranjskogorčanov napravilo je dne 1. t. m. izlet v Podkloster in obvestili smo o tem svoje koroške znance. Imeli smo se prav dobro, šli deloma peš in se nazadnje odpeljali v Toplice pri Beljaku. Vračali smo se s ponočnim vlakom ob 11. uri zvečer in ko stopimo k blagajni v Toplicah terja prvi od nas, že po navadi, ker drugega nismo pri nas navajeni, listek v slovenskem jeziku: Kranjska gora. Uradnik odgovori doslovno: „Das versteh' ich nicht“, ne da bi se kaj oprostil, da ne razume. Na to potnik: Kronau. Dobi listek. Pristopi drugi Kranjska gora. Uradnik: Ich versteh. Sie nicht. V tem trenutku se pa vmeša vsemogočni c. kr. stotnik v p. Tepner, sopoestestnik Toplic in zarepenči: Säkieren Sie den Beamten nicht, Sie wissen, dass hier deutsch ist, sprechen Sie deutsch. Na to se je začel šum ne z uradnikom, kateremu ni nihče rekel žal besede, ampak s stotnikom Tepnerjem. Perfidno laže o tem „G. T.“ Po pravici smo ga popotujoči prašali, kdo da je ta Tepner in kaj se ima vmešavati v stvari, katere njega ne srbijo. Med tem je župnik, ki je bil v družbi in že ves razburjen, terjal od uradnika pritožbeno knjigo s tem le bolj glasnimi besedami: Ich bitte, geben Sie mir das Beschwerdebuch. Na to uradnik: Ich habe keines. Potem se obrne zopet proti stotniku Tepnerju, ki se še zmerom vmešava in se začne med njima prepir, drugi pa sekundirajo. Od tega trenutka z uradnikom sploh nihče ni več govoril, sploh se z njim nihče ni pričel in ga tudi nihče ni žalil. Vzrok vsemu hrupu in kakor „G. T.“ piše „te slovenske surovosti“ je prikupljivi c. kr. stotnik v p. Tepner, in ko bi ta ne bil se vmešaval v stvari, ki njemu niso nič mar, bi se bila stvar vsa gladko opravila, Torej to ni bila slovenska, ampak nemška surovost. Torej ne proti in ne z uradnikom, ampak med izjavajočim, vsemogočnim stotnikom Tepnerjem in

med nam potujočimi se je začelo in vršilo kanje. Le stotnik Tepner je provol in napravil škandal, ne pa potni to tudi ne zadene železnice, pak je privatna zadeva. Nas imajo suroveže, ker terjamo svojo loo, in ni ga božjega bitja na svedu da bi bil tako surov in maščevan, željen, kakor Nemec. Dopisnik T. 4 naj si pa da napraviti firmo je najperfidnejši lažnik med dopis. On piše: „Die sich ziemlich temmentvoll gebärdenden Fahrgeist Lažnik, zvijač, kdo je to rekel in pisal. Čisto mirni smo bili, le pozivjanju Tepnerjevem smo postemperamentni in po pravici, in snaga prašali, ali je kak sluga post, ali morda kak višji funkcionar, se predzne vmešavati v stvari, jere njega ne brigajo. Krono ogorja je pa dal klic do svojega sluga, naj pokliče orožnika. Večje nantosti in perfidnosti germanskega etnika v p. si vendar ne more človek z lahka misliti in gotovo nam ni zameriti, ako smo bili radi te perfidije skrajno ogorčeni in razburjeni. To je bilo za nas naravnost razžaljivo in pristojala bi mu poštena zausnica. Gotovo ta revica človeška misli, da ima še sablo opasano in zapoveduje rekrutom, ali pa ima domišljjo, da lahko zapoveduje tudi na postaji c. kr. državne železnice. C. kr. ravnateljstvo ga menda vendar ni za to avtoriziralo. Domišljija in prevzetnost morata biti njegove lastnosti. Do skrajnosti predren in lažnjiv pa je dopisnik „G. T. 4“, ker gotovo ni bil zraven. Naravnost nesramno je, da piše, kakor da bi bil razgrajal in se pričkal tudi železniški uradnik Hochmüller. Resnici na ljubo naj bode povedano, da se on še z eno samo besedo ni vmešaval v celo zadevo, samo da je nas spremil do vlaka. Nemci bi ga pač radi ugonobili in oškodovali, ali laž ima le kratke noge. Laž in denunciranje pa je precej priljubljen opravke nemških lažidopisnov.

— **Pritožba mestne občine tržaške.** Kakor znano, se je državno sodišče izjavilo za inkompetentno, razsojati o pritožbi tržaške mestne občine proti notranjemu in naučnemu ministrstvu zaradi odvzeta agend prenešenega delokroga in okrajnega šolskega nadzorstva. Mestna občina tržaška se je nato pritožila na upravno sodišče, ki je včeraj razpravljalo o tej zadevi. A tudi upravno sodišče je zavrglo pritožbo kot neutemeljeno, ker je z ustavnim zakonom za Trst preskrbljeno za možnost odvzeta onih agend. Ta pravica vlade nima nobene omejitve in take odredbe se izvrše po prostem preudarku vlade.

— **Dvorni svetnik vseučiliški profesor dr. Vatroslav Jagić** je praznoval včeraj 68. letnico svojega rojstva. Razširjena vest, da dr. Jagić opusti akademično podučevanje, je neosnovana in temelji najbrž na napačni navedbi Jagičevega rojstnega leta v Pypinovi zgodovini slovenske literature.

— **Imenovanje.** Deželni odbor kranjski je imenoval g. dr. Ferdinanda Trenza za sekundarja v deželni bolnici.

— **Za predsednika deželnega sodišča v Celovcu** je imenovan sekcijski svetnik v justičnem ministrstvu dr. Alfred vitez Schmid-Sachsenstamm.

— **„Osa“.** Št. 35. Vsebina: Iz polpretekle dobe. — Deset zapovedi „Lepega kluba“. — Mož-beseda ali kremenit značaj v zadregi. — Evropske novice. — Čuden patron. — Odporno pismo nasprotnikom kongru. — Razglas. — Iz kluba modrijanov. Za kulisami itd. — Podobe: Klerikalna žoga ali „povzdigovanje“ ubogega kmeta. — Med tercijskimi.

— **Zrelostni izpiti na ženskem učiteljskem v Ljubljani** so se pričeli 25. pr. m. pod predsedstvom g. dež. šol. nadzornika Frančiška Levca in so bili končani včeraj. Oglasilo se je k njim vseh 42 gojenk in 18 ekster-nistinj. Zrelostno pričevalo za splošne ljudske šole s slovenskim in nemškim učnim jezikom je dobilo: a) 39 gojenk pripravnice, in sicer gospodične Marija Bartl iz Smartna pri Litiji, Pavlina Bayer iz Kranja (z odliko), Viljemina Beniger iz Podkorena, Mar. Bruschweiler iz Isole (z odliko), Angela Čenčič iz Kamnika (z odliko),

Pavla Dežman iz Ljubljane, Karolina Dostal iz Ljubljane, Gudula Dragotin iz Ljubljane, Adelajda Ebner iz Ljubljane, Ana Elsner iz Litije, Ana Fajdiga iz Novega mesta, Pija Gandini iz Novega mesta, Ana Jak iz Ljubljane, Josipina Jerman iz Krškega (z odliko), Marija Jugovic iz Ljubljane, Otilija Junowicz iz Sereta (z odliko), Marija Jurca iz Jakovice pri Planini, Marija Lončarič iz Selc na Hrvatskem, Marija Marinko z Vrhnike (z odliko), Ivana Mjeseč iz Šiške, Marija Mulaček iz Ljubljane (z odliko), Angela Nagode iz Divače, Ana Pavlin iz Škrjanč, Edita Perhanc iz Ljubljane, Ivana Pezdirc Viča, Matilda Podkrajšek iz Ljubljane, Adela Pogorelec iz Št. Vida pri Zatični, Ursula Potočnik z Grada pri Bledu (z odliko), Terezija Ravhekar iz Bohinjske Bistrice, Severa Reil iz Ljubljane (z odliko), Josipina Stegenschek iz Tever pri Laškem, Ana Suhač iz Dunaja (z odliko), Karolina Šinkovec iz Cirknice, Pavla Šusteršič iz Ljubljane, Elizabeta Trenz iz Celja (z odliko), Milena Vencajz iz Ljubljane, Alojzija Vanderschmidt iz Ljubljane, Adela Zajc iz Ljubljane in Albina Zalar iz Ljubljane (z odliko); b) 4 absolventinje mestne višje dekliške šole in sicer gđne Terezija Juvanc iz Ljubljane, Frida Kleč iz Ljubljane, Marija Lokar iz Ljubljane in Angela Miklavčič iz Ljubljane. Zrelostno pričevalo za ljudske šole z nemškim učnim jezikom sta dobili gđni Elizabeta Elsner iz Škofje Loke in Margareta Krenner iz Ljubljane. Dopolnilno skušnjo za ljudske šole s slovenskim učnim jezikom je napravila gđc. Ema Schmidmayer iz Črnega vrha pri Idriji. — Ene eksternistinja je bila reprobirana, 12 kandidatinj pa je dovoljena ponavljalna skušnja, ena kandidatinja je pa zaradi bolezni odstopila od mature.

— **Slovensko trgovsko društvo „Merkur“** opozarja še enkrat na jutrišnjo ljudsko veselico, ki se vrši v prid zaklada za „Trgovski dom“ na vrtu „Narodnega doma“. Začetek ob 5. uri popoldne. Vstopnina 60 vinarjev za osebo, otroci prosti.

— **Hribarjevo koračnico** je sviral, kakor se nam poroča, pri včerajšnjem koncertu v „Zvezdi“ vojaška godba. Dotično koračnico je komponiral g. Breznik. Koračnica je dokaj melodijozna, zlasti lep je pa trio.

— **Slovensko zidarsko in tesarsko društvo** priredi dne 22. t. m. veliko vrtno veselico v restavracijskih prostorih g. Valentina Mraka „Pri novem svetu“. S keglanjem na dobitke prične se jutri, t. j. v nedeljo, dne 8. t. m. ob 8. uri zjutraj v zgoraj imenovani restavraciji. Prijatelji in člani društva so torej vljudo vabljeni.

— **Ljubljanski slikarji in pleskarji** prirede v nedeljo, dne 15. julija pod gozdiščem g. Josipa Plančarja na Dolenjski cesti s sodelovanjem Društvene godbe koncert s plesom.

— **Šolska poročila.** Letno poročilo I. državne gimnazije v Ljubljani prinaša na prvem mestu razpravo prof. A. Paulina „Die Färne Krains“. Na zavodu je poučevalo v minoletem šolskem letu 28 učnih moči. Na zavodu je bilo koncem šolskega leta 569 dijakov, od teh jih je bilo 178 iz Ljubljane, 297 iz drugih krajev na Kranjskem, ostali pa iz drugih dežel. Odličnjakov je bilo 87, prvi red jih je dobilo 365, ponavljalno skušnjo jih bo delalo 59, drugi red jih je dobilo 39, tretji red 15, zaradi bolezni bodo 4 delali naknadno skušnjo. Šolnine so plačali dijaki 11360 K, pristojbin pa 1998 K 8 h. Stipendije je imelo 62 dijakov in skupnem znesku 11.579 K 29 h.

— **Zabavni večer** bo v nedeljo, dne 8. julija v hotelu „Črni orel“ (restavracija g. Bajc) na Vrhniki v veliki čitalnični dvorani. Na sporedu sta igri „Brat Sokol“ in „Kmet-Herold“ ter španski in ciganski ples. Pričakovati je obilne udeležbe.

— **Redni občni zbor deželne zveze kranjskih obrtnih združenj v Ljubljani** se je vršil v četrtek, dne 5. julija v restavraciji hotel „Ilirija“. Občnega zbora se je udeležilo 26 delegatov, ki so zastopali 10 obrtnih združenj, ki imajo skupno 864 članov. Obrtno oblastvo je zastopal magistratni svetnik gospod Ivan Šešek. Načelnik g. Ivan Kregar konstatuje sklepčnost, otvori zborovanje ter v kratkem poroča o delovanju načelstva zveze. K zvezi pripadajo sledeče združenja in sicer združenja brivcev, mesarjev, gostilničarjev, pekov, krojačev, izvoščkov, kovinarjev, izdelovalcev sodavice. Na novo je pristopila združenja čevljarjev, obrtna združenja v Ložu je pa naznanila svoj izstop. Vse združenja imajo skupno 43 delegatov. Zapisnik zadnjega občnega zbora in pa računski zaključek za leto 1905, ki izkazuje 214 K 80 v dohodkov in pa 82 K 70 v izdatkih,

se je odobril. Zvezno premoženje z raznimi zaostanki na članarini znaša 692 K 24 v. Pri volitvi odbora so bili izvoljeni sledeči gospodje: Tosti Ivan, Bergant Franc, Jelencnik Franc, Krejči Anton, Leben Franc, Kozak Milan, Schrey Ivan, Valentič Mate, Franchetti Engelbert, Erjavec Alojzij, Bolte Gašper in Belič Franc. Kot namestniki so bili izvoljeni gospodje: Lenček Alojzij, Mrak Valentin, Zabukovec Ivan, Božič Franc, Marout Ivan in Jerina Luka. Za računsko preglednike pa gospod Vlahovič Josip, Čaks Franc in Grobelnik Franc. Pri določitvi prispevkov za leto 1906 je predlagal gospod Franchetti, da se naj namesto dosedanjega prispevka po 30 vin. od združnega člana določi 5 razredov po številu združnih članov, in sicer za združenja, ki imajo do 50 članov, naj znaša prispevek na leto 10 K, od 50 do 100 15 K, od 100 do 250 20 K, od 250 do 500 30 K, od 500 naprej pa 40 K. Predlagatelj je mnenja, da bodo združenja vsled tega raje pristopale k zvezi. Ta predlog je podpiral gospod Schrey in gosp. Tosti ter je bil enoglasno sprejet. Dalje se je sprejel predlog, da se naj prihodnji občni zbor vrši v Ljubljani. V slučaju, če bi katera zunanjih združenj pristopila k zvezi, naj pa zveza skliče na sedežu dotične združenja javen shod, na katerem se naj predava o raznih obrtnih zadevah. Gospod Tosti predlaga, da se naj zvezna pravila in sicer § 15 lit. c) spremenijo v toliko, da bode zveza imela pravico vlagati pritožbe na obrtne oblasti glede raznih odlokov, zlasti pa glede oddajanj koncesij. Gospod svetnik Šešek opomni, da take spremembe deželna vlada ne bode odobrila, ker to ne dopušča obrtni red, pač pa se naj počaka, da bode v državnem zboru sprejet nov obrtni red, ki ima itak to določbo za obrtne združenja in po sebi mnevno je, da bode za zvezo tudi ta določba. Kljub tej izjavi se je pa predlog gospoda Tostija enoglasno sprejel. Gospod Franchetti je predlagal, da naj zveza deluje na to, da bodo imeli obrtniki v deželnem zboru tudi svojega zastopnika, ki pa mora biti obrtnik. K temu predlogu se je vnela jako živahna debata, v katero so posegli razni govorniki in ki so vsi to idejo toplo priporočali. K temu predlogu se je enoglasno sprejela sledeča resolucija: Pri rednem občnem zboru deželne zveze kranjskih obrtnih združenj v Ljubljani, dne 5. julija 1906 ob navzočnosti 26 delegatov, ki zastopajo 10 obrtnih združenj in 864 obrtnikov, se je sprejela enoglasno sledeča resolucija: Visoki deželni zbor se prosi, da se pri sklepanju volilnega reda za deželni zbor kranjski upoštevajo interesi kranjskih obrtnikov tako, da bodo znatneje zastopani v deželnem zboru, nego so bili do sedaj. Dalje se je vnela jako živahna debata glede zveznega glasila, ki je strogo obrtnega značaja, vendar ga pa oba slovenska dnevnika popolnoma ignorirata. Upravičeno se ima mnogo boriti in to vled tega, ker obrtniki premalo podpirajo list. Pri tej debati predlaga gospod Krejči, da naj obrtne združenja pri svojih občnih zbora agitirajo za list in pridobivajo naročnike, kakor tudi, da naj zveza naprosi združenja, da bi vsako leto prispevale redne prispevke za vzdrževanje lista toliko časa, da dobi list zadostno število naročnikov. Gospod Maček predlaga, da naj list v bodoče prinaša razne nekorrektnosti obrtnih oblasti proti obrtnikom. Oba predloga sta se sprejela. Nato zaključil gospod načelnik občni zbor. Takoj na to se je vršila odborova seja, v kateri se je sestavilo načelstvo sledeče: Načelnik gospod Engelbert Franchetti, podnačelnik gospod Ivan Tosti, tajnik g. Franc Belič in blagajnik gospod Franc Bergant.

— **Pospeševateljem ljudske izobrazbe, tovarišem abiturientom in akademikom!** Danes snuje vse ljudske knjižnice, povsod hočejo poljudnih predavanj, o potrebi ljudske izobrazbe ne dvomi nikdo več in v našem dijaštvu se razvija krepkejša realnejša generacija. Prirejanje poljudnih predavanj, poučnih izletov, snovanje ljudskih knjižnic ter reformno prizadevanje med dijaštvom ni bilo torej brezuspešno začeto delo „Prosvete“. Preko tega malega začetka pa treba, da se Slovenci čim hitreje bližamo velikim ciljem. V Ljubljani naj se pod okriljem centralne knjižnice osredotoči slovensko ljudsko knjižništvo. Sleherna vasica naj dobi svojo knjižnico. Naša literatura potrebuje novih smeri. Več porabne snovi za ljudske knjižnice, mnogo dobrih prestav, manj slabih izvirnikov. Ljudska predavanja naj zavzemajo obliko sistematičnih tečajev, ki naj se prireajo povsod. V Ljubljano dajmo ljudsko univerzo, v kateri naj slovenski intelekt podeljuje svoje znanje ukaželjnemu rojaku in izžirpava vsaj vsa že obstoječa izobrazbena sredstva. Poučne izlete treba pomnožiti in zanje zanimati tudi deželo. Poleg zasledovanja

teh smotrov pa je prva naloga „Prosvete“ biti za slovenskega dijaka šola za bodoče delo. Nešteto sredstev treba še za samoozobrazbo dijaštva. Realizovanje takih načrtov potrebuje seveda delavnih moči. Dosedaj je bila „Prosveta“ odvisna od lastne moči. Dobrotnikov šteje, žalibog, vrlo malo. Ker pa je dokazala pravico do obstoja z uspešnim delom in se obveljavila vspeh vsem težkočam, ji prijatelji ljudske izobrazbe ne morejo zameriti, ako se obrača tem potom nanje s prošnjo za podporo, bodisi le v knjigah. Narodno-radikalno dijaštvo pa pozivljamo, da vstopi v društvo ter nadaljuje in spopolnjuje zapričeto delo, da nam ne bodo mogli očitati, da je bila „Prosveta“ le efemerne pomena. — V Ljubljani, 28. rožnika 1906. — Za odbor akad. društva „Prosveta“: Adolf Ribnikar, Josip Lavrenčič.

— **Za Vilharjev spomenik** je treba nabrati še več tisoč kron, predno bodo pokriti vsi stroški. Odbor za odkritje spomenika je prevzel na se to težavno nalogo v nadi, da ga bo požrtvovalno podpiralo v njegovih stremljenih rodoljubno slovensko občinstvo in mu pomagalo, da bo čim prej nabrana vsota, ki je potrebna, da se postavi Vilharju dostojen spomenik. Ta nada se je uresničila samo deloma, zakaj pretežna večina slovenskega občinstva se za stvar čisto nič ne zanima, kamoli da bi kaj žrtvovala v prid spomenika. To očitanje zadene v prvi vrsti Štajerce in Primorce. Ali ne vedo ceniti zaslug, ki si jih je pridobil Vilhar za celokupni narod slovenski, ali ne poznajo pesnika, čigar besede „Čujte gore in bregovi, da sinovi Slave smo“ se pojo, kjerkoli biva slovenski rod?! Zdramite se torej rojaki izven Kranjske in pomagajte tudi vi, da se postavi dostojen spomenik možu, ki je za narod slovenski zaslužen, kakor malokdo drugi!

— **Darila za Vilharjev spomenik.** Gosp. Križman Anton iz Cirknice, poslal čisti dohodek koncerta postojnskega salonskega orkestra 164 K; g. Mankoč Ivan, lesni trgovec v Trstu, 25 K; g. Jabačin Ivan v Ljubljani, 25 K; g. Fink Peter v Trstu, nabral v veseli družbi v Proseku 20 K; čast. g. Žitnik Ignac, drž. poslanec v Ljubljani, 15 kron; g. dr. Sterger v Šiški, 10 K; g. Zivan G. Lazarevič, trgovec Šabcu v Srbiji 10 K; g. Ditrich Ljudevik v Postojni, 5 K; g. Kováč Anton v Postojni, 5 K; gospod Kadilnik Franc v Ljubljani, 5 K; g. Schwentner Lav. Ljubljani 5 K; g. Askerc Anton, arhivar v Ljubljani, 5 K; gosp. Platner Josip v Ljubljani, 5 K; gosp. Urh Stefan v Postojni, 1 K; g. Juh Franc, Rakitnik, 1 K; gosp. Kavčič Miloš v Raketu, 2 K. — Srčna hvala!

— **Olepševalno društvo v Rožni dolini** vabi najvljudneje na I. velikansko ljudsko veselico v nedeljo, dne 8. julija t. l. Spored: Velik koncert domžalske godbe, srečolov, šaljiva pošta, ples v salonih, sodeluje ciganska godba pod osebnim vodstvom kapelnika Gjura. Velika papirnata bitka, vrtljak, gugalnica, petje, šaljivi prizori. Prasički na raznju pečeni. Za dobro jed in pijačo skrbi restavracija „Rožna dolina“. Točna postrežba zagotovljena. Cene navadne. V mraku se zažiga sijajen umetalen ogenj. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina 20 vinarjev. Otroci do 10 let stari prosti.

— **Stara faroška pesem.** V Šent Vidu nad Ljubljano je bila v nedeljo 1. t. m. dolga pridiga mladim ljudem, naj nikar ne bero slabih knjig in časnikov. Raje naj bero zgodbe sv. pisma in pa življenje svetnikov itd. Seveda med slabše knjige štejejo „gospodje“ radi vse tiste, ki niso bile tiskane v „Katoliški tiskarni“. To je že dobro. Toda zakaj se pa sami ne drže tega? — Če bi bili „gospodje“ brali samo zgodbe sv. pisma in življenje svetnikov, bi se zdaj dan na dan ne gostili s telečjo pečenko in ne obirali ocvrtih piščancev, ampak bi bili radi butare delali, drva sekali itd. Menda se boje, da bode zanje manjkalo pečenke in piščancev, če bodo ljudje kaj več brali ter se naučili bolj samostojno misliti!

— **Shod kranjskih gasilnih društev** bo v nedeljo dne 29. julija t. l. ob 10½ uri popoldne v Škofj. loki. Dnevni spored: 1. Pozdrav načelnikov. 2. Poročilo o delovanju. 3. Blagajnično poročilo. 4. Posebni predlogi. 5. Volitev odbora po § 17. zveznih pravil.

— **Bratno društvo v Gorenjem Logatcu** priredi v nedeljo, 8. t. m. veselico na vrtu g. Lenassija v Gorenjem Logatcu. Na veselici nastopita možki in mešani pevski zbor ter sl. tamburaško društvo „Sloga“ iz Dolenjskega Logataca. Šaljiva pošta, konfeti, umetalni ogenj, ples. Začetek ob 5. uri popoldne. Veselica se vrši le pri lepem vremenu.

— **Velika nesreča** se je prigodila v četrtek ob 9. uri popoldne v Beli pri Idriji. Štirje gozdni delavci

so ob tem času razmetavali skladovnico za plavbo pripravljenega lesa po strugi Belce. Les je bil zložen na peščenem obrežju tikoma nad strugo, nakrat se napravi usad in skladovnica drv z delavci vred zdrži v potok Belco, ki je na tem kraju 6—8 metrov globok. Delavca Ivan Ogrič in Jakob Ferjančič se rešita, zadobila sta pri padcu le lahke telesne poškodbe, brata Kuštrina z Vojskega pa pokoplje les pod sabo in nista se mogla rešiti. Ko so ju potegnili z vode, sta bila že mrtva. Oba ponesrečenca sta bila oženjena in Ferdinand Kuštrin zapusti poleg vdove še tri maloletne otroke.

— **Bigamija.** 44letna trgovka z zeljem, Ana Makuc, živi ločena od svojega moža Antona Makuca, ki stanuje v Grižah pri Godovcu. Aprila meseca je prišla v Puštal k udovcu kočarju Antonu Severju in živela z njim skupaj. Ker je pred štirimi leti v Škofji Loki umrl neznanec, ki je bil po popisu Makučeve popolnoma enak njenemu možu, se je Makučeva 5. pr. m. poročila s Severjem. Čez nekaj dni je pa neki Bradeško povedal, da je pravi mož Makučeve še živ v Godovcu. Ker se je ta trditev izkazala kot resnična, je bil zakonski par Sever-Makuc aretovan zaradi bigamije.

— **Kopališče Kamnik na Kranjskem,** postaja c. kr. drž. železnice, 1¼ ure od Ljubljane, ima od svojega 30 letnega obstoja dalje vsako leto večji obisk vsled svojih zdravilskih uspehov. 531 m nad Jadranskim morjem ležeče kopališče ščitijo pred ostrimi severnimi vetrovi močnejše Kamniške planine; ima senčnata sprehajališča, zdravilišče in zavod za zdravljenje z vodo, zdraviliški dom, plavalni basen in vabljivo okolico. Sredstva za zdravljenje so: vse vodno zdravljenje po Priessnitzu, prof. Winternitzu, župniku Kneippu, tajnem svetniku dr. Krausu; medicinske kopeli; zdravljenje s suhim in vročim zrakom; elektroterapija; solne svetlobne kopeli. Kamniško kopališče je priporočati za nervoznost in notranje bolezni in tudi za okrevanje brez posebnega zdravljenja. Zmerne cene. Več pove drage volje zdraviliško ravnateljstvo kopališča Kamnik na Kranjskem.

— **Na Golici.** V predvečer godu sv. Cirila in Metoda je imela družba planincev krasen užitek pri polnem luninem svitu, videlo se je na Koroško stran v Rožno dolino in hribe do 100 kresov, na Kranjskem — samo dva. Kadilnikova kočja je izoborno preskrbljena z jedjo in pijačo.

— **Otvoritev železniške proge Jesenice-Gorica-Trst** se izvrši 19. julija. To je zdaj zadnji termin!

— **Pri letošnji okrajni učiteljski konferenci za litjski okraj,** ki se je vršila dne 27. junija t. l. v Zatični, sta bila skoraj enoglasno izvoljena v okrajni šolski svet za prihodnjo šestletno dobo dosedanja zastopnika gg. Josip Zajec, nadučitelj v Velikem Gabru in Bernard Andoljšek, nadučitelj v Litiji.

— **Šentjernejsko prostovoljno gasilno društvo** je na dan sv. Petra in Pavla praznovalo 25. letnico svojega obstanka. Ta dan, na katerega ni ponosno samo tukajšnje društvo, temveč cela občina, se je praznoval kar najslavnejše. Na predvečer slavnosti so priredili naši vrli gasilci baklado ter zažigali rakete. Po obhodu vasi, ki je bila okrašena s slovenskimi trobojnicami, pa nam je novomeška meščanska godba razveseljevala srca s svojimi krepkimi, blagodnečnimi glasovi pozno v noč. Drugo jutro vzdrnila nas je budnica, naznanjajoč nam, da pravo slavlje se pričinja. Slavlje so počastila društva iz Novega mesta, Toplice, Krškega, Mokronoga, Kostanjevice, Škofjanske in Orehovice, do 150 mož na številu. Počastil pa nas je tudi velezaslužni občespoštovani načelnik zaveze g. Fr. Doberlet s svojim posetom. Čast bratom ognjegascem iz sosednih krajev. Okoli 10. ure so odkorakali društva, okrašena s šopki, nekateri tudi s častnimi svetinjami, na prostor, kjer se je brala sv. maša. V cerkvenem govoru je g. župnik poveljeval lepo in vzvišeno nalogo ognjegascem ter jih zaprosil, naj delujejo vna dalje v čast božjo in pomoč bližnjaka. Ljudstvu pa je želel vcepiti ljubezen in spoštovanje do gasilcev. Po maši odkorakali so pred občinsko hišo, kjer sta ognjegasce pozdravila župan g. Jož. Polanc in starosta g. zavezni načelnik. Na to je g. zavezni načelnik pregledal močno falango gasilcev, ki so po defilaciji odkorakali na vrt g. Reclja, kjer se je vršila veselica. Po skupnem obedu je pozdravil tukajšnji načelnik g. J. Hudoklin vse navzoče, spominjal se je Njega veličanstva presv. cesarja kot zaščitnika, nadalje ustanovnikov tega društva, ter sploh vseh, kateri so pripomogli na katerikoli način, da se je društvo ohranilo do današnjega dne. Temu nagovoru je sledilo še mnogo raznovrstnih napitnic, ki so imele namen, združiti ognjegasce v najtesnejšo zvezo, da se njih geslo: „Vsi za enega, eden za vse,“ pokaže v najiasnejši luč. — Pozabiti na ne

smemo na novomeško meščansko godbo, ki nam je neumorno svirala pod spretnim vodstvom g. kapelika. Tem potom ji izrekamo odkrito zahvalo in priznanje — ostane nam v blagem spominu. Dopis bi postal preobširen, ako bi hotel opisati vse podrobnosti tega slavlja, zatorej končujem. Čast in hvala bodi vsem društvom, zavezanemu načelniku g. Dobleretu, kakor tudi vsem cenjenim gostom, ki so prihiteli proslaviti 25letnico. Zahvaljujemo se pa tudi krepkemu, delavnemu tukajšnjemu društvu in njegovemu požrtvovalnemu načelniku g. J. Hudoklinu, kakor tudi vsem onim, ki so delovali v korist veselici, ter tako spretno premagali vse preteče težkote, da se je veselica obnesla tako izborna. Kličem jim neustrašeno: Naprej! Spoštovani gasilci! bodite prepričani, da z Vam simpatizuje vse zavedno in razsodno ljudstvo, katerega število raste dan za dnevom. Resnica je, da včasih zapoje bič po vašem hrbtu, toda ne ustrašite se ga, kajti kaj takega zamore narediti le človek, ki ne zna soditi trezno — odpušite mu. V tolažbo naj vam bode, da ima vsaka, še tako dobra naprava svoje sovražnike, bodisi že iz nevednosti ali pa iz zgolj egoističnih namenov. Ne vpoštevajte njih napadov, vrnite stopajta po svoji začrtani poti, ki vodi k blagemu, vzvišenemu cilju, ter bodite zagotovljeni, da s takim postopanjem ne bodele le zavezali samo jezika svojim klevetnikom, marveč smelo trdimo, da jih šeasoma pridobite popolnoma zase, ker izpoznali bodo, da vam delajo krivico. V svesti, si da delate v blagor celi občini, vas prosimo, da še vna dalje pohvalno in častno zastopate svoja mesta, kakor do sedaj. V to vam kličemo krepki: Na pomoč!

Denarna centrala Zadrzne Zveze v Celju. ki je začela poslovati 1. januarja 1906 izkazuje za prvo polletje tekočega leta naslednji denarni promet in bilanco. Vplačani deleži K 108.700.— izplačani deleži K 210.— Stanje deležev K 108.490.— Prejete vloge v tekočem računu K 2.036.322,04, vzdignjene vloge v tekočem računu K 651.266,47. Stanje vlog v tekočem računu K 1.385.055,57. Izplačana posojila v tekočem računu K 1.662.702,40 vrnjena posojila v tekočem računu K 203.015.— Stanje posojil v tekočem računu K 1.459.687,40. Gotovina, posojna hranilnica in nalozbe K 33.858,17. Ves denarni promet je znašal K 7.765.264,72. Vseh zadružnikov oz. zadružnih šteje Zveza dosedaj 167. Navedene številke jasno pričajo, kako potrebna je bila ureditev denarne centralne pri Zadrzni Zvezi v Celju, kjer sedaj posojilnice in druge zadruge najlažje in najbolje nalagajo svoje blagajniške preostanke, odnosno kjer najkrajšim potom, po ceni in lahko dobio v potrebi gotovine na razpolaganje. Zaradi tega se pa naj vse pri Zadrzni Zvezi v Celju učlanjene zadruge čim dalje tem bolj tesno oklenejo svoje centralne, ker pospešujejo s tem ne-le svoje lastne koristi, ampak povzdigujejo tudi ugled našega posojilništva in Zadrzne Zveze. Poslovanje centralne Zadrzne Zveze v Celju je urejeno tako, da isto ustreza vsem modernim in naprednim zahtevam zadružne denarne centralizacije.

Maturu na mariborski gimnaziji je napravilo 19 Slovencev, med temi trije z odliko.

Grozna nesreča se je pripetila v sredo v Grižah na Stajerskem. Za cerkveno slovesnost so postavljali fantje 33 m visok mlaj, ki je meril z drogom zastave 36 m. Vzdigovanje tega velikana je vodil v takem delu izkušeni vodja, tesar Andrej Kančnik iz Megojne. Kančnik je jahal visoko na mlaju in prevezaval škarje vedno nižje. Ko je bil približno pri kotu 38 stopinj kakih 15 m visoko, se zlomi mlaj spehovan z železnimi obroči pod njim in z grozovitim pokom pade s svojo žrtvijo na tla. Hlod se je v zraku razbil na dva kosa in prebil nesrečniku glavo skozi in skoz, da so se mu možgani razpršili na okrog. Kljub toliki nesreči se mora govoriti o sreči, da ni bilo še več nesrečnih žrtev. Kančnik zapuščal ženo in 5 nepreskrbljenih otrok. Bil je poleg odkritosti in delavnosti navdušen Slovenec.

Narodna požrtvovalnost laških abiturientov. Abiturienti mestne gimnazije v Trstu so darovali laški šolski družbi „Lega nazionale“ 2500 kron.

Poneverjenje. Kancelist v Pulju Ivan Rhon je poneveril 1600 kron eraričnega denarja. Ko so prišli defraudaciji na sled, so ga za zaprli. Rhon je že deloma priznal svoje dejanje.

Dalmatinsko parobrodno društvo „Dalmacija“ je ustanovljeno in so vse potrebne pogodbe že podpisane. Kakor se je poročalo po listih so se vršila na Dunaju pretekle dni pogajanja med vlado, med dalmatinskimi brodarji, med avstrijskim Lloydom in med skupino dalmatinskih bank na čelu jim „Jadranska banka“ v Trstu. Glasom teh zdaj končnih

dogovorov se ustanovi parobrodna akcijska družba „Dalmacija“ s kapitalom 8.200.000 K. Novo društvo prevzame od dalmatinskih brodarjev ves njihov park za 42 milijona kot aport in od avstrijskega Lloydja dalmatinski park za 2 milijona. Ostala 2 milijona se emitirajo v 10.000 akcijah po 200 K. Financiranje novega društva „Dalmacija“ ki je že natančno dogovorjeno in določeno, bode izvršila „Jadranska banka“ v Trstu, Prva pučka Dalmatinska banka v Spletju, Dubovačka trgovačka banka in Hrvatska vjersijska banka v Dubrovniku. „Dalmacija“ bode oskrbovala ves vozni in poštni promet ob jadranskih obalah pričenši s 1. januarjem 1907. Država bode podpirala družbo z letnim prispevkom 1.590.000 kron S tem je ta dalmatinski problem, ki ima zanimivo predzgodovino končno rešen, in bode tedaj zopet „Slovanski brod“ vozil po sinji Adriji, kajti „Dalmacija“ bode imela hrvatski poslovni jezik in je njeno financiranje v rokah slovanskih bank. Zlasti „Jadranska banka“ v Trstu si je pridobila mnogo zaslug za novo velepomembno podjetje, ker je v zadnjem hipu s svojo odločnostjo preprečila, da bi dve tržaški banki (Union banka in kreditni zavod) izvedli ta rentable na povsem internacionalni podlagi.

Razpisane ustanove. Za leto 1906 so razpisane od umrlega barona Karola Wurzbacha napravljene „cesarice Elizabete ustanove“, in sicer: a) tri ustanove po 120 K za Ljubljance, b) tri ustanove po 60 K za rojake iz Kamnika, iz Jarš in s Homa, in c) tri ustanove po 60 K za rojake iz Ventarjeva v občini Šmartinski pri Litiji. Te ustanove oddaja gospod baron Alfonz Wurzbach, in sicer: one za Ljubljance po nasvetu kranjskega deželnega odbora, ustanove za Kamničane, Jaršane in Homčane po predlogu županstva v Kamniku ter ustanove za Ventarjevčane po nasvetu županstva Šmartinske občine. Pravico do teh ustanov imajo v prvi vrsti ubožni c. in kr. vojaški invalidi iz imenovanih krajev od stražmojstra ali narednika nizdol, ki so lepega vedenja in vsled v vojni zadobljenih ran nezmogljivi, da bi se sami mogli preživeti. Ako bi se za omenjene ustanove ne zgledalo za dostojno število vojaških invalidov opisanimi lastnostmi, tedaj imajo pravico do njih tudi drugi reveži spodobnega vedenja iz imenovanih krajev, ki se radi bolehalosti in starosti ne morejo sami preživeti. V obeh slučajih dokazati je s posebnimi občinskimi, po c. kr. političnem oblastvu potrjenimi izprijčevali neomadeževanost prosilcev. Dotične prošnje je vložiti prosilcem iz Ljubljane pri magistratu stolnega mesta Ljubljane, drugi prošnji pa naj jih vložijo vsaki pri županstvu svoje občine do 10. avgusta 1906.

Na sled so prišli goljufivemu trgovcu. ki je prodajal tuje testenine v zabojih trdke Žnidaršič & Valenčič za njene. Priznalo so testenine imenovane tovarne najboljši kakovosti; seveda morajo biti vsled tega najdražje, in ni čuda, da se dobre ljudje, ki jih ta razlika v ceni mika. Sicer se to dogaja, odkar so Ilirske testenine zaslovene, a končno je prišla trdka te poštenjakoviče vendar zasledovati. Bodimo oprezn pri nakupu testenin!

Zopet konfiskovane klobase. Danes se je vršila pri deželnem sodišču kazenska obravnava proti nekemu tukajšnjemu mesarju, kateremu so svoj čas tržni organi na stojnici v Šolskem drevedu konfiskovali nekaj spridenih klobas. Mesar se je izgovarjal, češ, zakaj jih pa stranke kupujejo, saj jih vendar nihče ne sili. Sapo mu je pa zaprlo, ko ga je državni pravdnik poučil, da takih tudi podariti ne smenikomur. Rezultat — tri tedne zapora, poostrelega s postom in trdim ležiščem in 20 K globe. Mesar se misli pritožiti, a mu menda ne bo nič pomagalo. Prav tako, saj le na ta način se bode dala vsaj deloma ugnati ponareja živiti.

Goldinarški falzifikati krožijo po Ljubljani. Falzifikati so dobro izdelani, imajo evenk kakor pravi goldinarji, le besedilo na robu „Viribus unitis“ se nekoliko razlikuje od pravih goldinarjev.

Poskušeno posilstvo. Včeraj je v Hradeckega vasi hotel neki pohotnež posiliti neko 66letno staro ženo. Zločina pa ni izpeljal, ker se mu je ubranila. Ženska je pri tem prišla tudi ob 10 K denarja, katerega je imela v žepu. Policija je nekega sumljivega vaganta prijela.

Poročnik gosp. Bernatovič še enkrat prosi dotičnika, ki je našel njegovo listino, da naj si petak pridržijo listino z listinami naj mu pa vsaj anonimno pošlje, ali pove, kje da je. Če mu jo prinese sam, dobi poleg istega petaka še dobro nagrado.

Pobegnil je 38letni prisiljenec Pavel Postervič, rodom iz Istrije.

Delavsko gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 10 Hrvatov, nazaj jih je pa prišlo 20. V Hebo je šlo 25, v

Šeibbs 16, v Inmost pa 25 Hrvatov. V Hrastnik se je odpeljalo 80 rudokopov.

Izgubljeno in najdeno rešil. Kuharica Jožefa Vršnikova je našla rjavo denarnico s srednjo vsoto denarja, katero je izgubila kuharica Marija Čančeva.

Ljubljanska društvena godba priredi danes zvečer na vrtu hotela „Južni kolodvor“ (Seidl) koncert. Začetek ob 8. uri. Vstopnina prosta. — Jutri dopoldne je na vrtu gostilne „Novi svet“ (Marije Terezije cesta) zajtrkovalni koncert. Začetek ob 10. uri. Vstopnina prosta. — Popoldne je na vrtu gostilne pri „Levu“ (Marije Terezije cesta) velik koncert. Začetek ob 4. uri. Vstopnina prosta.

Kvartet ljubljanskih šram-ljev naznanja, da je v nedeljo, dne 8. t. m. angažovan pri veselici trgovskega društva „Merkur“ in da ni identičen s „šramejsko godbo“, ki koncertuje v nedeljo na Fužinah pri g. Kalisku.

Velik vojaški koncert se vrši jutri popoldne ob 4. uri na Kolerjevem vrtu. Vstopnina prosta.

Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 24. do 30. junija 1906. Število novorojencev 26 (= 36‰), umrlih 21 (= 28‰), med njimi jih je umrlo za jetiko 5, vsled mrtvouda 2, vsled samomora 1, za različnimi boleznimi 13. Med njimi je bilo tujecev 11 (= 52,3‰), iz zavodov 16 (= 76,1‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za osepnicami (noricami) 1, za ošpicami 1, za tifuzom 2, za vrtico 3 osebe.

Važno za žene in deklice je pojasnilo o vezenju in šivalnem stroju, osobito ker so razširjeni o tem docela napačni nazori. Pred vsem je treba opozarjati na to, da se veze lahko ne samo na kakem posameznem, določenem šivalnem stroju, ampak na vsakem dobrem rodovinskem šivalnem stroju, odstraniti je treba samo ročico za šepanje in namestiti vbadalno ploščo za vezenje. Seveda pa to takozvano „moderno umetno vezenje“ še nikakor nima tistega pomena, kakor mu ga pripisujejo nekateri ljudje, da bi laže prodajali ameriške in angleške šivalne stroje, ker vezenje na stroj ročnega vezenja pač nikoli ne bo moglo popolnoma izpodrinuti. Kdor ima pa posebno veselje in čas za strojno vezenje, naj si pa izbere staropreizkušen izdelek, kakršen je n. pr. Pfaffov šivalni stroj, ki ga glede vezilne zmoglosti ne prekosijo noben drugi izdelek. Na Pfaffov šivalni stroj neprestano izdelujejo najmišnejše stvarce, n. pr. cvetice in monograme, predtla in dela z otlom robom, languete, aplikacijske in hardamske vezene kakor tudi arabske, bizantske, smirske, madejske in perzijske ažurne vezene. Gotovo obsejna izbira za pridno in umetniško navdahnjeno vezilko. Kakor kaže današnji inserat, ima firma Tschinkel na Mestnem trgu št. 9. veliko zalogo Pfaffovih šivalnih strojev in tudi rada daje glede strojnega vezenja pojasnila in predlaga vzorce.

Jugoslovanske vesti. II. jugoslovanska umetniška razstava v Sofiji. Iz Sofije se nam poroča, da so priprave za II. jugoslov umetniško razstavo v najboljšem tiru. Posamni oddelki so že skoro popolnoma dogotovljeni. Kakor je znano, bo razstava nameščena v kneževski manevi. Od vhodu v glavni oddelki razstave se nastavi galerija slik starih bolgarskih umetnikov s historičnim značenjem. Oddelki na levi strani vhoda se rezervira za časnikarje in občinstvo. Ob vhodu je knežev salon, v čegar ozadju bo postavljen kip kneza Ferdinanda, ki ga je izklesal kipar Vasilev. Na levi strani od vhoda bosta nameščeni hrvatska in srbska sekcija, na desni pa bolgarska in slovenska. Na sredi med njimi pa bo oddelki, namenjen za druge slovanske umetnike, ki se udeležijo razstave kot gosti. Nedavno tega je bil izvoljen odbor, ki bo sestavil program za sprejem gostov. Vsi ti gostje bodo imeli brezplačno vožnjo na bolgarskih in srbskih železnicah.

Nov predsednik „Društva sv. Jeronima.“ Mesto umrlega Cvjetka Rubetića je volil odbor „Društva sv. Jeronima“, ki ima iste cilje kakor naša „Družba sv. Mohorja“, za predsednika kanonika Pavla Leberja. Za društvenega upravitelja je bil izvoljen Josip Medved, učitelj na gluho-nemcih.

Nezapaunica poslancu. Madjaronskemu poslancu B. Penjiću so poslali volilci v Osijeku nezapaunico. To nezapaunico je podpisalo 351 volilcev, ki tvorijo absolutno večino. Ako je Penjić pošten človek, bo izvajal konsekvence in odložil mandat.

Oklotutan poslanec. V sredo zvečer je na Zrinjevcu v Zagrebu vseučilišnik Marki javno oklotutal starčevićanskega poslanca dr. Eva Elegovića. Marki se je maščeval Elegoviću, ker ga je le-ta prigodno naknadne saborske volitve

pri Sv. Ivanu-Žabno imenoval „fakina in lopova“.

Društvo hrv. profesorjev je imelo včeraj v Zagrebu svojo tretjo letno skupščino. Skupščina se je udeležila okoli 100 profesorjev. Slovensko profesorsko društvo sta zastopala dva profesorja iz Ljubljane. — Shod bolgarskih učiteljev v Sofiji. Dne 15. t. m. bo v Sofiji velika skupščina bolgarskih učiteljev in učiteljic iz vseh krajev Bolgarske. Shoda se udeležijo vsi bolgarski učitelji brez razlike političnega mišljenja. Na skupščini bodo učitelji manifestovali v prilog zboljšanju svojega gmojnega položaja.

Dr. Vladan Gjorgjević — pomilostljen. Srbski kralj Peter bo na svoj rojstni dan dne 25. t. m. pomilostil bivšega ministrskega predstnika dr. Vladana Gjorgjevića, ki je bil radi izdaje drž. tajnosti obsojen na šestmesečno ječo.

Najnovejše novice. — Uradniške deputacije. Včeraj je prišla k trgovinskemu ministru dr. Fortu deputacija državne zveze poštinih in brzojavnih uslužbencev s prošnjo za zboljšanje gmojnega stanja. Prijustičnem ministru dr. Kleinu, kakor tudi pri ministrih Pacaku in Pradeju je bila deputacija sodnih pomožnih uradnikov z isto željo. Obe deputaciji sta bili potolaženi z obsežnimi obljubami.

Predzrni tatovi. Na postaji Engelhof pri Gmündnu so neznan storilec ukradli 200 kg tehta-jočo železniško blagajno in jo odnesli na neki travnik, kjer so jo skušali odpreti. Predno se jim je to posrečilo, so bili preopedeni.

Svojo ženo je umoril v Moravski Ostrovi rudar Ivan Nagelsky. Nagelsky je umor izvršil radi tega, ker je bila žena silno vdana pijači in je s tem ruinirala celo rod-bino.

Samomor profesorja. V Berolinu se je ustrelil ravnatelj fizi-kaličnega instituta na vseučilišču dr. Drude. Profesor, ki je bil star šele 43 let, je izvršil samomor, ker se mu je omračil duh.

Nameravan atentat na nemškega cesarja. Anarhist August Rosenberg, ki je na sumu, da je hotel izvršiti atentat na cesarja Viljema, je bil aretovan v Altoni.

Obravnava Zeller končana. Sinoči ob 10. je bila pred okrožnim sodiščem v Ljubnem končana dolgotrajna obravnava proti morilkama Frideriki in Mariji Zeller, ki sta 25. januarja umorili v Raxengrabenu pri Mürzschlagu Marijo Mayr. Friderika Zeller je bila obsojena na smrt na vešalih, Marija Zeller pa v 18mesečno ječo. Prvoobsojenka je prijavila ničnostno pritožbo. Skoro ob istem času so aretovali opernega pevca Prohaska zaradi goljufije. Prohaska je bil, kakor znano, ljubimec Friderike Zeller za časa umora Mayrjeve.

Papež strada. Škof v Münstru je izdal odlok, s katerim se določa pobiranje „milih“ darov za papeža. V tem odloku se bere: „Ako mora kaj katoliško krščansko srce boleti, je to gotovo veliko pomanjkanje in obupen položaj, v katerem je najvišji cerkveni pastir vsled neugodnosti časov. Da, kdorkoli misli in čuti katoliško, mora ga britko žalostiti, kako trpi silo in pomanjkanje oni, katerega je Krist postavil za svojega namestnika na zemlji.“ Ali se more še nesramnejše lagati? Gotovo ne! Papež živi vsled mnogobrojnih letnih milijonskih dohodkov sijajno kot cesar ali kralj. vse se blešči pri njem v zlatu in diamantih, pa vam pride katoliški škof, ki nalaže svoje vernike o papeževi revščini in pomanjkanju, da more še nadalje in še bolj izze-mati ljudstvo, ki verjame take laži!

Največji človek na svetu. V New York je došel največji človek na svetu, Rus Mahnov, kateri je visok 9 čevljev in 7 palcev. Na Ellis Islandu je povzročil velik strah — ne komisarju Watchornu in uradnikom, ker ti se boje le politikov, pač pa restavraterju Harry Balfeyju. Mahnov je namreč v nedeljo pojedel za zajtrk dva Porterhouse steaka, 10 na mehko kuhanih jajec, štiri hlebce kruha, 6 jabolč, 6 banan in 8 pomaranč. Restavrater Balfje je odšel takoj h komisarju in mu je naznanil, da bode zelo vesel, ako Mahnovu kmalo dovolijo ostaviti naseljski otok. Komisar je tudi to storil in poslal po Hammersteina, pri katerem se bode velikani kazal. Mahnov je doma iz okolice Moskve in je sin preprostega kmeta. Njegovi bratje in sestre so normalne velikosti. Tudi on je bil do svojega šestega leta navadne velikosti, toda potem je prišel izredno hitro rasti. Na parniku „Pretoria“, s katerim je došel Mahnov v Ameriko, so mu morali napraviti posteljo na tleh v največji kajiti. Mahnov je star šele 26 let.

Pomen kokosovega oreha za Evropo. Kokosov oreh, ki je v mnogih vročih deželah vesoljno živilo, ima tudi za Evropo vedno večji pomen, ker pri nas visoke cene mesa delajo mast skoro nedosežno. Sino masločne kokosove orehe posuše na solncu, nato se pa z ladjo pošljejo v Ustje ob Labi in se tam po skrbnem očiščenju nalahko izprešajo. To prvo olje se rabi za jedilno mast Ceres, drugo pa za slabše blago, ki pa vsekakor ustreza potrebi na veliko.

Drzen zločinec. Pred kratkim je bil v Parizu zločinec Neger obsojen na 5 let zapora. Ko sta ga paznika po razpravi peljala v zapor, navala se je nanj njegova ljubica in mu dala oster nož. Zločinec je zabol del enega paznika smrtnonevarno in zbežal, a ga je drugi paznik vendar ujel. Seveda so tudi ljubeznivo ljubico Negrovo zaprli.

Indijski sadeži za kuhinjo. Južne pomorske dežele so za našo prehrano v najnovejšem času zadobile največji pomen, posebno odkar so se ustanovile izdelovalnice živil Ceres v Ustju na Labi. To podjetje kupuje v onih krajih osobito kokosove orehe, ki potem z ladjami dohajajo po Labi doli. Sveži, na solncu posušeni orehi se v nalašč za to pri-rejenih pripravah nalahko iztisakajo. To fino prvo olje se še enkrat očisti in samo iz tega čistega izdelka brez kakršnekoli primesi se izdeluje jedilna mast Ceres, ki jo po naših kuhinjah sedaj tako rabijo. Za mast Ceres se ne rabi nobeno importirano olje.

Da majhni otroci pogostoma kriče, da se hipoma zbude in da se kažejo pri njih še drugačni bolezenski znaki, to je kakor trdi zdravstveni svetnik dr. A. Lutz, ne malokdaj posledica temu, ker doječe matere ali dojke pije močno vznemirjajočo zrna-to kavo. Jako malo je takih, ki to vedo, in zagledajo opozarjamo na ta vzrok. Z obilnim dodatkom Kathreinerjeve Kneippove sladne kave kavina pijača ni samo prijetnejša in milejša, ampak tudi škodljive lastnosti zrnate kave se odpravijo skoro docela. Za matere in dojke pa bi bilo dosti bolje, ako bi pile Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo popolnoma čisto, ker speši zdravje in ker je redilna in krvotvorna ter jako dobro tekne zaradi svojega vonjavega, kavi podobnega okusa. Otrók sploh ne bi bilo več navajati nobene druge kavine pijače. Uporabljate pa vedno le pristno Kathreinerjevo kavo v zaprtih izvernih zavojih, ki so edini porok za čistoto in fini kavni vonj; zahtevajte izrečno pri nakupovanju „Kathreinerjevo kavo“ in pazite na znamko „župnik Kneipp“.

Plače francoskih krvnikov. Sedanji krvnik francoske republike dobiva s svojimi pomočniki skupaj 28.000 frankov letne plače. Kakor piše „Revue des deux Mondes“, plače francoskih krvnikov niso bile vedno tako visoke. V šestnajstem stoletju je imel neki Ivan Grozni, dobro znani krvnik, samo 300 frankov letne plače. V osemnajstem stoletju je imel krvnik plače 3400 frankov, razen tega pa še neko doplačilo posebne vrste. Z železno lopato si je smel pri vsakem mestnem prodajalcu jestvin vzeti od vsega, kar je imel v prodajalni na prodaj, in sicer vsake reči po eno lopato. Takse za raznovrstne usmrtitve so bile natančno določene. Krvnik, ki je moral razbojnika živega zakopati, je dobil za ta svoj strašen posel nagrade 3 in pol franka. Ako je kakemu ponarejalcu odsekalo glavo, pripadala mu je po taksi nagrada 160 frankov. Revolucija je te cene hitro dvigala kvšku in krvnik, ki je začasa strahovlade opravljal guilotiniranje, je lahko za vsako posamezno osebo zahteval nagrade 1200 frankov.

Ženitev v starem Babilonu. Stari pisatelj Herodot pripoveduje, kar potrjujejo tudi drugi tačasni zgodovino-pisci, kakšen običaj je bil glede ženitvanja v njih času v Babilonu. Enkrat v letu so se morale zbrati vse za možitev godne mladenke na določenem mestu, odkoder so jih vedli na pozorišče, kjer je bilo zbranih že ogromna množica „ženinov“, to je mož in mladeničev. Sedaj jih je „glasnik“, (menda kak predstojnik), pregledal, nato pa najlepšo od njih privedel med množico možkih. Tukaj je bila oddana za ženo onemu, ki je največ plačal za njo. Ko je bila ta za dragi denar prodana, je privedel drugo od ostalih najlepšo; ko je to prodal, zopet drugo, dokler jih je bilo kaj. Razume se, da so bogataši preplačali najlepše, dočim so revnejši, ne glede toliko na lepoto, izbirali bolj trdne, pa če mogoče tudi premožne neveste. Kadar je „glasnik“ že vse razprodal, je privedel še kako najbolj grdo, ki jo je oddal tistemu, ki je najmanj obljubil. Sedaj so izkupljeni denar vagali in med vse enako razdelili, da je tako krasotica pomagala s ceno bolj grdi tovarišici. Te navade so se držali tako trdno, da ni noben oče mogel svoje hčere oddati prostovoljno kakemu snubaču ali oddati jo na njegov dom, ako ni bila prej postavljena na oni „semenj“. Radovedni smo, kaj

...ke naše gospodje in dekleta, ki se pri nas uveljavljajo običaji?

*** Fini lopovi.** Novi zelo spretni povprešni je prišla na sled pariške policije. Že več tednov so se pritoževali bogati Angleži, ki so dohajali ekspresnimi vlaki iz Calaisa, da so imeli na kolodvoru pokradeni ročni kovčgi, listnice in ure, a vse to na zelo čuden način. Policija je postala sled teh pritožb zelo oprezna na sešernem kolodvoru in je strogo opazovala sumljive ljudi in končno se ji je posrečilo zasačiti lopove pri njih obrti na nov način. Brzovlak je prav dospel s potniki iz Londona; iz spalnega voza prvega razreda je brez težav izstopil debel Anglež. Tujo se je že od daleč poznalo, da ni iz vrste onih ljudi, ki se za vsakdanji kruh težko bore. Obraz je bil veselega, češ, kako dobro se bode zabaval v lepem Parizu, kjer noč za dan zamjenjajo. Ko je dobrodušni Anglež stopil na zadnjo stopnico, se je proti vozu usula četvorica elegantno opravljenih gospodov, kakor bi hoteli stopiti v voz. Pri tem pa je eden hudo zadel seveda po naključju Angleža, ki mu je izpadel kovčeg, sam pa se zelo opotekel. Takoj so pristopili ti fini gospodje in mu pomagali, ga okrajčali in mu obenem izpraznili vse žepe, a tako hitro, da tega mož niti opazil ni. Mož se jim je zahvalil za njih uslugo, ali sedaj je prišel na površje detektiv in te štiri fino oblečene gospode aretoval. Našli so pri njih listnico Angleža, a poleg te velike vsote denarja, dragocenih ur in zlatnine. Vsak teh lopovov je izgledal kakor kak fin gospod iz vrste kavalarjev, toda ni eden ni znal francosko. Prvi je bil inženir iz Dublina, drugi je zagotavljal, da je angleški državljani, tretji je govoril italijanski, četrti pa rumunski jezik. Štiripersono detektivno so seveda posadili na varno.

*** Silkanje z bliskom.** V Ameriki je med viharjem udarila strela v soprogo hišnika v Šoli v Union Hillu. Sedaj je na njeni roki nastala slika fazana, kače in par kitajskih črk. Ko je takrat na svojem vrtu nabirala solato, je bila nenkrat obdana z nepopisno svetlobo in desna roka ji je postala mrtva. Ponoči je roka otekla in začnela. Ko je otekla izginila, so ostale na roki imenovane slike, ki so rdeče, dočim je roka taka, kakor je bila preje.

Telefonska in urbojavna poročila.

Dunaj 7. julija. Na Šusteršičev govor v večerjšnji seji odseka za volilno reformo bo Plantan v ponedeljek odgovarjal. Šusteršičev govor je bil vrhunec predznosti in nesramnosti. Šusteršič se je v svojem govoru norčeval iz „kranjskih gnezdov“, za katera je Plantan zahteval dva mandata, zasmehoval je meščanstvo in protestoval proti Plantanovemu predlogu, češ, kranjska mesta so gnezda, ki nimajo nobenih skupnih interesov niti mestnega značaja. Šusteršičev surovi govor je napravil slab vtisk, dasi pritiska vlada na vse načine, da naj se sprejme vladni načrt, dogovorjen med Gautschem in Šusteršičem.

Dunaj 7. julija. Situacija zaradi kočevskega mandata je sledeča: Italijani zahtevajo obvezno obljubo vseh nemških strank, da bodo glede Primorske glasovali za tako pomnožitev italijanskih mandator, da bodo vedno Italijani pošiljali za Goriško, za Trst in za Istro svoje zastopnike v delegacijo in nikdar Slovenci ali Hrvati. Konservativci in krščanski socialci nečejo v to privoliti iz avstrijskih nagibov. Vseled tega se zna zgoditi, da bo kočevski mandat vendarle odklonjen, a gotovo to še ni. Pogajanja med Nemci in Italijani niso doslej imela uspeha. Misel dovoliti Slovenem za kočevski mandat na Štajerskem kompenzacija, ima med Nemci prav malo prijateljev; večina je proti vsaki kompenzaciji.

Dunaj 7. julija. „Wiener Zeitung“ prijavlja danes važna imenovanja v pravosodnem resortu. Prezidentom deželnega sodišča v Celovcu je imenovan svetnik v justičnem ministru dr. Alfred Schmidt vitez Sachsenstamm Generalni prokurator dr. vitez Kramer je po 54letnem službovanju stopil v pokoj in je imenovan na njegovo mesto naj-

starejši sekciji šef v pravosodnem ministristvu dr. Ferdinand vitez Schrott, ki je obenem postal tajni svetnik. Prezident višjega deželnega sodišča v Brnu, Vincenci baron Mally je po 44letnem službovanju upokojen in je dobil tem povodom veliki križec Franc Jožefovega reda. Njegovim naslednikom je imenovan dvorni svetnik dr. vitez Regner-Bleyleben. V justično ministristvo pride sedaj dva češka sekcij-ska šefa, in sicer dvorna svetnika Ivan Hrousek in Fran Homa.

Dunaj 7. julija. Vest, da se je program za cesarske manevre pri Tešinu znatno utesnil in sicer iz strahu pred mnogobrojnimi anarhisti v Slezijsi, se proglašajo oficijozno za neresnično.

Dunaj 7. julija. Uradni list prijavlja danes ministristvo naredbo, s katero se začenja carinska vojna proti Srbiji.

Ljubno 7. julija. Aretovanje opernega pevca Prochazke, ljubimca obsojenca morilke Friderike Zeller, je vzbudilo silno senzacijo. Konstatirano je, da je bil Prochaska v Draždanih in Lipskem že trikrat zaradi goljufij obsojen. Našli so pri njem samo 1 K 15 viz. Preiskovalnemu sodniku je rekel: Imel sem 5 mesecev časa, da bi bil pobegnil, pa nisem in tudi zdaj ne bom, ker svoje ljubimke ne zapustim.

Gospodarstvo.

Tržno poročilo.

Žetev na Ogrskem dobro napreduje; z večine komitatov prihajajo o uspehih srednje dobra poročila. Po zadnji statistiki bi pridelala letos Ogrska: pšenice: 46.148.000 met. stot., lani: 42.867.832, rži: 12.945.700 met. stot., lani: 13.739.126, ječmena: 13.252.400 met. stot., lani: 13.597.440, ovsat: 11.639.000 met. stot., lani: 11.322.978. To dobro letino je gibljivost kurzov že močno, če ne popolnoma ali celo preveč eskompirala, kajti po dolgotrajnem odnehanju in popustih se nahajajo danes cene, predvsem pšenične na tako nizkem nivo, da je le še v skrajni sili mogoča nadaljna manjša redukcija, različne okoliščine pa imajo dovolj polja, pogonati od časa do časa ali pa tudi dalje časa kvišku.

Pšenica je v prvi polovici tedna naznanjala se dan za dnem nižje kurze, v zadnjih dneh pa je opaziti, da so se cene stabilizirale — navzdol baje ne smejo več, kvišku pa zaenkrat ne morejo. Oktobrov kurz se vrti okrog K 7-60 za 50 kg za uzančno pšenico franko Budimpešta.

Koruzna se vzdržuje na predtedenski višini. Poraba je sicer dokaj šnja, vendar pa zadoščajo tudi ponudbe, zbog česar je povisek nemogoč.

Oves bo menda kmalu dosegel ceno zafrana. Vseled minimalnih vidnih zalog doseže se za oves vsaka najvišja cena, reflektantje ga takorekoč licitirajo.

Moka ima v soglasju s pšenico nizke cene, predvsem temnejše vrste, ker je njih prodaja vzpričo cenega belega blaga jako otežkočena.

Sladkor je ceno surovine po višal, rafinirano blago pa notira vedno še predtedenske cene.

Petrolej ostaja na nespremenjenih cenah.

Riž nagiba kvišku.

Kavo karakterizuje trdna tendenca.

Spirit notira nespremenjene cene.

— Splošno kreditno društvo v Ljubljani. Denarni promet meseca junija 1906: Sprejemki 359.226 K 10 v, izdatki 311.706 K 12 v. Skupni denarni promet v prvem polletju 2.754.225 K 46 v. Stanje hranilnih vlog in tekočega računa dne 30. junija t. l. 1.089.555 K 97 v. Saldo posojil dne 30. junija t. l. 1.402.686 K 83 v.

— Mestna hranilnica v Kranju. V mesecu juniju 1906 je 306 strank vložilo 74.916 K 71 v, 309 strank dvignilo 98.237 K 22 v, 12 strankam se je izplačalo posojil 42.720 K, stanje hranilnih vlog 3.973.521 K 67 v, stanje posojil 2.306.892 K 38 v, denarni promet 997.975 K 79 v.

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domačega zdravila, katero se tako mnogostoransko porabi, nego „Mollo-vo francosko izganje in sol“, ki je takisto bolesti utešujoče, ako se namaže s njim, kadar koga urga, kakor to zdravilo vpliva na mišice in živce krepilno in je zatorej dobro, da se priliva kopelimi. Steklenica K 1-90. Po postnem povzetju pošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalozah po deželi zahtevati je izrečno MOLL-ov prepart, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 6 31-9

koža ima kakor znano, majhne celice, ki so v spodnjih plasteh mehke in prozorne, na vrhu se pa luščijo, ko se posuše kakor luske, koža postane trda, žuljava, neprozorna, izkratka: koža postane nečista, nezdrava, tvori se začno ogrel, vraski i. t. d. Temu pa odpornost firme Bergmann & Comp. Illyško mlečnato mizo „Steckenpferd“, čigar nevtralna kakovost in boraka, ki mu je pridejan, vplivajo prav ugodno proti vnetju, kar vse je prezenaliv pomoček za ohranitev rožnate in čiste polti. To milo se dobiva v skoro vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah po 8 h.

Se dobi povsod!
Kalodoni
885 neobhodno potrebna zobna Crème 17
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Kdor ljubi kakao in čokolado, temu bodi priporočeno:
Ivana Hoffa
Kandol-Kakao
ki ima najmanj tolašče v sebi, je torej najlažje prebaven, ne povzroča nikoli zaprtosti in je ob najboljšem okusu izredno poceni.
Pristen samo s imenom **Ivan Hoff** in s levo varnostno znamko.
Zarjoi po ¼ kg 90 vinarjev Dobiva se povsod.
½ „ 50 „

Zahtevajte
ilustrovan cenik
podjetja za žarnice
„Ideal“
Hugo Pollak
DUNAJ, VI., Wallgasse 31.
Cena lepa svetloba brez inštalacije in nevarnosti. Poraba 1¼ kr. na uro. 2452 52

Thierry-Balsam
le s zeleno znamko „redovnica“
Staroslovno, neprekosno
proti slabemu prehlajanju, kromu, zločudu, koliki, kataru, prsnim boleznim, influenci itd. itd.
Cena 12 majhnih ali 6 dvojnatin steklenic ali 1 velika specialna steklenica s patent. zamaškom K 5— franko.
Thierryjevo centifolijsko mazilo, povsod znano kot non plus ultra
proti vsem se tako starim ranam vnetjem, ranitvam, abscesom in oteklinam vseh vrst. Cena: 2 lončka K 3-60 se pošlje le proti povzetju ali denar naprej.
Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogški Slatini.
Brošura s tisočimi originalnih zahvalnih pism gratis in franko v zalogi v skoro vseh večjih lekarnah in medicinskih drogerijah. 4050—29

Po vseh kulturnih državah registrirana
Na drobno ne prodaja.
LEVORAZNAMIKAL
1400-8
M. Joss & Löwenstein
c. in kr. dvorna dobavitelja PRAGA

Proti zobobolu in gnilobi zob
Izborno deluje dobro znana antiseptična
Melusine ustna in zobna voda
ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodom 1 K.
Bl gorodnemu gospodu **M. Levstiku**, lekarnarju v Ljubljani.
Vaša izborna Melusine ustna in zobna voda je najboljšo sredstvo zoper zobobol, odstranjuje neprijetno sapo iz ust in je neprekosljiv pripomoček proti gnilobi zob, zato jo vsakemu najtopleje priporočam. Obenem pa prosim, pošljite še 3 steklenice Melus. ustne in zobne vo e. Dovolim, da to javno oznanite, ker je res hvale vredno.
Leopold Gangl, mestni tajnik.
Metlika, 24. aprila 1906.
Dež. lekarna Mil. Leusteka
v Ljubljani, Rosljeva cesta št. 1
olog novozgrajenega Fran Jožefovega inžib. mostu 48—27

Zahvala.
Podpisano prostov. gasilno društvo v Stobu se tem potom zahvali za darovano podporo slavni c. kr. pr. zavarovalnici Assicurazioni Generali v Trstu v znesku 100 K in slavni c. kr. zavarovalnici Riunione Adriatica di Sicurtia v Trstu v znesku 25 K.
Stob, 4. julija 1906. 2459
Anton Müller ml. **Rudolf Mayer**
blagajnik. načelnik.

Zahvala.

Minuli so prelepi prazniki hrvatsko-slovenske pesni in še nam v duši zvenek krepki akordi bratske ljubavi, s kjo je bilo slovensko delav. pevsko društvo „Slavec“ iz Ljubljane ob svojem poletu v lepo Volosko-Opatijo toli oduševljeno sprejeto in ves čas svojega tamošnjega bivanja negovano. Z ozirom na to, je „Slavec“ preprizetna in hvaležna dolžnost, da se tem potom iskreno zahvaljuje za bratski sprejem in pozdrav na kolodvoru v Matuljah po društvi „Lovor“, „Hrvatski Sokol“, „Citalnica Zora“, „Bratinstvo“, „Glasbeno dramatično društvo“ in „Istrska vila“, gospodu Emil Caru, za navdušeni sprejemni govor, gospodu glavarju občine Kastav za pozdrav imenom te občine, gospodu županu dr. Andriji Stangerju, za pozdrav ob slavaloku imenom Voloske-Opatije ter ljubezni goscici Olgi Stangerjevi za ljubko dobrodošlico, vsem dražestnim goscem in goscicam za poklonjenih prekrasnih trobojni trak in izredno krasne šopke, istotako ljubezni goscici izročitelji traku, slavni občini opatijsko-voloski, kakor tudi nje prebitvstvu za okrašenje ulic in hiš ter opetovano izkazovanje prisrčnih simpatij, vsem zastopnikom in društev in korporacijam ter društvom „Jadranska Vila“ iz Sušaka, „Sloga“ iz Reke ter „Skla d“ iz Bakra itd. za bratski poset.

Dalje se zahvaljuje „Slavec“ vsem bratskim okoličanom, ki so v znak simpatij užgali velikanske kresove po holmih in s tem znatno povzdignili slavje, vsem obiskovalcem iz Opatije in Voloske, osobito pa rodoljubom iz okolice, ki so v tako mnogobrojnem številu posetili koncert „Slaveca“.

Najiskrenejšo zahvalo in priznanje pa sprejmi častiti centralni odbor opatijsko-voloski ter drugi odseki, ki so pod spretnim vodstvom načelnika gosp. župana Julija Mirana vso prireditv tako požitvalno in neutrudno vodili ter „Slavecu“, oskrbeli tako prisrčno bivanje, da se je le-ta čutil prav kakor doma, osobito za uprav slovensko gostoljubnost na lki.

Končno se zahvaljuje „Slavec“ vsem ljubljanskim in drugim udeležnikom posebnega vlaka, ki so z njim poleteli v gostoljubno Volosko-Opatijo, kakor tudi hrvatskim in slovenskim časnikom za častniško podporo. „Slavec“ bode beležil islet v Volosko-Opatijo z izrednim zadovoljstvom v svojo „kroniko“ ter mu ostane spomin na ondoto bivanje neizbriseno. Živeli! 2453

Za odbor slov. del. pev. društva „Slavec“
Ivan Drazil, **Drag. Selak**,
t. č. predsednik. t. č. tajnik.

Zahvala.

Odbor ljublj. „Sokola“ izreka najto-plejšo zahvalo vsem, ki so na katerikoli način pripomogli, da je kresna veselica tako krasno in sijajno uspeša.

Kakor vselej ob enakih prilikah, tako so tudi pri tej prireditvi častite narodne dame z izredno požitvalnostjo največ pripomogle do znamenitega uspeha. Njim torej pred vsem najprisrčnejša zahvala, imenoma neumorni načelnici damskega odbora, gospe Franji dr. Tavčarjevi, načelnicam raznih paviljonov, gospe: Eli Auerjevi, Alojziji Beneševi, notar Bežkovi, Mariji Česnikovi, Josipini Čudnovi, Mariji Dimnikovi, Juliji dr. Ferjančičevi, Pavli Finkovi, Mariji Franketovi, Mariji Gärtnerjevi, Milici Gerbičevi, Minki Grolmekovi, Mariji Gustinovi, J. Hanuševi, Berti dr. Hribarjevi, Milici Hribarjevi, notar Hudovernikovi, Mariji Jelačnovi, I. Kačičevi, gđc. Josipini Kajzeljevi, Ceciliji Kavčnikov, g. Antonijs dr. Kokaljevi, I. dr. Korunovi, Antonijs Kostonjevi, Mariji Lavrenčičevi, I. Macherjevi, Karlini Modičevi, Pavli dr. Murnikovi, Mariji dr. Pirčevi, Ani Prosenčevi, M. dr. Ravniharjevi, E. dr. Roginovi, Milici dr. Rudeževi, Mariji Skaletovi, Mariji Šičevi, I. Štritofovi, Hedvigi Šubičevi, Mariji dr. Šviglijevi, M. Tekavčičevi, I. dr. Tominkovi, Mariji plem. Trnkocjevi, Lujizi Trstenjakovi, A. Vidrovi, Tinci dr. Windischerjevi, Tilki dr. Zbaničnikovi. Dalje za požitvalno sodelovanje gospodičam: Jel. Azmanovi, M. Bantanovi, Zori Bežkovi, Just. Bečevci, Klot. Burgerjevi, Dav. Deželovi, Mat. Debečevci, A. Erzinovi, Lojz. Fajdžgovi, Anici, Darinki in Nenci Franketovi, Anici Ferjančičevi, I. in M. Fabianovi, Hel. Globočnikovi, Antonijs Gederjevi, A. Grasselljevi, Vali Gregorčiči, Mariji Grošljevi, Iv. Hrastovi, A. Hafnerjevi, Elzi in Ljudmili Hanuševi, Dragi in Zori Juvančiči, Elci in Minki Jelačnovi, Ili Juranovi, Rozi Kneisljevi, Tei Klemenčiči, Vidi Koblerjevi, Elzi in Mici pl. Kubanjevici, Veroniki in Milici Kendovi, Jelci Kačičevi, Jos. Klemenčiči, Bel. Kavčnikov, Mili in Zini Kubelkovi, Fani Kunstljevi, Mar. Kuraltovi, Martini Lindnerjevi, Marti Lindnerjevi, Mil. Lavrenčiči, Kristini Leskovarjevi, Pavli Mejačevi, Anici in Jožici Mayerjevi, Lojz. Medenovi, Mimi Pakičevi, Ivanki in Tinci Mikuževi, Vidi Obrezovi, Milki Peruzzijski, Marijani in Pavli Plaminčevi, I. Polakovi, A. Predovičevi, Rozi Počivalnikovi, Ani in Jeli Poljančevi, Marijani Perdanovi, Faneti in Milici Prosenčevi, Marti Rajnkovi, Anici Severjevi, Ljubi, Bini in Ruži Severjevi, Ani Snojevi, Viki Svetkovi, Zeni Semškovi, Minki Skabernetovi, Ani in Mici Sosškovi, Marti, Meti in Olgi Savnikovi, Josipini Sebrovi, Stefaniji Skrbenski, I. Sorkovi, Danici Skaletovi, Anici Sedejevi, Marti in Minki Tekavčičevi, Iv. Toplikarjevi, Mileni, Nadi in Tereziki Trstenjakovi, Mariji Veharjevi, Mili Vidmarjevi, Mici Voduškovi, Minki Vizjakovi, Mariji Windischerjevi, Angeli Zalaznikov, Miri Zupančevi, Mimici Zalarjevi in Franji Zenovi.

Posebno iskreno zahvalo izrekamo požitvalni gospe županji Milici Hribarjevi za prepustitev krasnih in dragocenih dobikov. Iskreno zahvalo nam je izrekli prebлагородnemu g. Ivanu Hribarju, županu ljubljanskemu, za izredno naklonjenost in podporo ob prireditvi veselice.

Dalje izrekamo najtoplejšo zahvalo „Zvezi slovenskih pevskih društev“ in njenemu pevovodji g. koncertnemu vodji Mateju Hubadu, ter pevskim društvom „Glasbeni Matič“, „Slavecu“, „Merkurju“, „Ljubljani“ in „Ljubljanskemu Zvonu“ za prekrasno petje, s katerim so tako povzdignila veselico. Istotako topla zahvala bratskim sokolskim društvom, celjskemu, gorenjskemu in šišenskomu Sokolu, ki so s svojim sodelovanjem pripomogli k tako impozantnemu nastopu in tako krasno uspeši telovadbi.

Prisrčna zahvala dalbi vsem bratom Sokolom, ki so s svojim delom in trudom podpirali odbor, zlasti pa sledečim goscem, gospodim in tvrdkam: Bogovič, Čuha, Juvancič, Knez, Krvarič, Novak, Plehan, Počivalnik, Predovič, Rohrmann, Schneider-Vorovšek, Turk in Zakotnik; za prepustitev raznih predmetov in priprav za veselico.

Končno si stejejo na prijemu dostojnost, zahvaliti se narodnim krogom, ki so z mnogobrojno udeležbo pripomogli do popolnega uspeha.
2453 Odbor ljublj. Sokola.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:
Za društvo sv. Cirila in Metoda: Akademsko društvo „Sava“ na Dunaju 170 kron, kot čisti prebitek pri razpečevanju legit. listka. — Pevski klub „Zagorje“ v Zagorju ob Savi 10 kron, mesto umetelnega ognja, s pripomoči, naj se pri prihodu skupščini družba sv. C. M. ozira na učiteljskega zastopnika. — Prireditelji C. M. kresa v Škoči Lohi 8 K, kot preostanek. — Gosp. Ivan Toporiš v Ribnici 20 K 64 vin, darovali o priliki umetniške razstave v Ribnici različne rodoljubne gospe, gospi in gospodje. — Čisti delni prebitek v znesku 40 kron, v ta namen prirejene veselice v Zatičini (Ivančini gorici). — Po končanem občanem zboru deželne zveze zadržali darovali gg. Josip Zevnik, Fran Bergant, Martin Lampert, Fric Novak, Engelbert Franchetti, Fran Eclave, J. Valentič, J. Fakin, Anton Kovač in Ivan Tosti, 2 K 60 vin, z geslom: „V slogi je moč!“ — Skupaj 251 kron 14 vin. Živeli!

Za „Učiteljski konvik“: Gospa Mara Lipovec, učit soproga v Bukovju pri Postojni, 2 K, kot izgubo pri igri „Bum“. Živeli! — Svoto smo izročili g. J. Dimniku.

Za Vilharjev spomenik: Čisti delni prebitek 22 kron veselice prirejene v ta namen v Zatičini (Ivančini gorici). — Gosp. dr. J. C. Oblak v Celovcu 4 krone. — Skupaj 26 kron. Živeli čestitei Vilharja!

Za društvo „Drava“ v Korotanu: Gospod notar Al. Hudovernik nabral pri svatbi 38 K, darovali so: gg. notar Dediček iz Celja 10 kron, Marija Roblek iz Zalea 5 kron, župan Širca iz Zalea 10 kron, profesor Kardinar iz Celja 3 krone, notar Hudovernik iz Ljubljane 10 K. — Živeli!

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 66-2. Srednji srčni tlak 736.0 mm.

Juli	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Neb
6.	9 zv.	730.7	17.5	sr. jizahod	oblačno
7.	7. zj.	733.4	14.6	sl. svzhod	jasno
8.	2. pop.	734.3	25.1	sl. jug	pol. oblak.

Srednja večerajšnja temperatura: 17.7°, normale: 19.4°. — Padavina v mm 3.9

V vročem letnem času

se more priporočati kot najboljša in najkoristnejša

osvežujoča in namizna pijača

posebno pripravna za mešanje z vinom, konjakom in sadnimi sokovi.

MATTONI
GLESSHÜBLER
naravno
nikotinska kislina
Ta upliva osveževalno in oživljuje, vzbuja slast do jedi, pospešuje prebavljenje. Po letu je pravo okrepevalno sredstvo. 94—1

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih specerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Pes prepeličar

nemške pasme z dolgo, temnojavno dlako, se je izgubil. Kdor ga najde, naj ga odda proti primerni nagradi pri **Ed. Tavčarju v Kolodvorskih ulicah št. 35.** 2461—1

Restavracija „Novi svet“

(Marije Terezije cesta).

V nedeljo, 8. julija t. l. na vrtu zajtrkovalni koncert

popolne ljubljanske „Društvene godbe“

Začetek ob desetih. Vstop prost.

Za množestvilni obisk se priporoča

2460 **VALENTIN MRAK.**

Ciganska dvorna kapela

Bandi Rósa

bo igrala na povratku s Tirolskega skozi Ljubljano v Opatijo še nekolikokrat na vrtu, v dvorani, event. v rotovski kleti grand hotela Union v Ljubljani.

Prvi koncert danes, v soboto, 7. julija, ob 8. zvečer. Vstop prost.

Jutri, v nedeljo, dne 8. julija, trije koncerti in sicer ob 10. dopoldne (zajtrkovalni koncert), ob 4. popoldne in ob 8. zvečer ob prostem vstopu.

Naslednje dni bo vsak dan koncert. 2463

Tožilo se bo originalno plzensko pivo iz zadrzne pivovarne v Plznu.

Lekarniški praktikant

z maturit. t. izpričevalom išče mesta v neki lekarni. Govori hrvaško in nemško. — Ponudbe na naslov **Fr. Reizer v Samoboru** na Hrvaškem 2429-2

V večjem trgu na **Spodnjem Štajerskem** se prodaja zaradi bolezni poselnika dobro obiskovana 2258-5

gostilna.

Prometa je okoli 20 000 kron. Naslov pove upravnistvo „Sl. Nar.“.

Prodajalna

s poleg ležim stanovanjem se takoj odda v **Gradišću št. 4.** 1726-20
Več se poizve pri bišniku istotam.

Zaradi prevzetja drugega podjetja se poceni prodaja že več let obstoječa, dobro idoča

brivnica.

Kje — pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

Iščem na račun majhno

gostilno

Pismene ponudbe pod „M. M.“ poste restante, Ljubljana. 2457-1

V Kranju se odda

trgovina

s špecerijskim blagom in deželni pridelki. — Natačna pojasnila daje **M. Rooss v Kranju.** 2412-2

Enega ali dva učenca

sprejme v praktični pouk v vseh mlekarskih opravilih, ob prostem stanovanju in hrani 2456-1

Centralna mlekaria v Šk. Loki.

Odvetniškega

solicitorja

sprejme takoj **dr. Janko Brejc**, odvetnik v Celovcu. 2455-1

Poletno stanovanje

tri lične sobe s kuhinjo odda takoj skupno ali tudi posamezno proti nizki ceni po dogovoru **Ivan Zupan**, posestnik na **Blejski Dobravi št. 47**, p. Javornik (Gorenjsko). 3432-1

Usakdo, kdor bi poznal bivališče **Mateja Sellerja** iz **Kranjskega** ki je delal l. 1903. v **Kesniku v Kaliforniji**, se prosí, da javi to upravn. „Slov. Naroda“ ker je njegovo pričevanje nujno. 2452

Panorama-kosmorama

Dvorski trg št. 3 pod „Narodno kavarno“

Od dne 8. julija do 14. julija 1906:

Krkonoši.

„ŠVICARIJA“

Jutri v nedeljo, 8. julija t. l.

KONCERT

ciganske godbe **Rosza Bandi.**

Samo enkratni nastop na potovanju v Gpatijo.

Začetek ob treh. Vstop prost.

Za obilni obisk se priporoča z veseloščitovanjem

IVAN KENDA restavrat.

Enonadstropna hiša

obstoječa iz 8 stanovanj, z obsežnim vrtom, pripravna za vrtnarja, mesarja ali izvoščeka, se prodaja iz proste roke pod ugodnimi pogoji. 2428-3

Več pove upravnistvo „Sl. Nar.“

Letoviščarjem

in turistom priporoča svojo gostilno s 16 sobami

Ivan Janša, p. d. Železnik na Lobjem.

Pošta, kopeli, vozovi in vodniki v hiši. Postrežba izborna. 2402-4

V nedeljo, dne 8. t. m. na vrtu restavracije pri „Levu“ na Marije Terezije cesti št. 16

KONCERT

Ljubljanske Društvene godbe.

Začetek ob štirih. Vstop prost.

K obilni udeležbi vabi 2443

BETI KOS, restavratorka.

Čudovita novost!

325 komadov za 2 gld.
Krasna ura s lepo verižico, točno idoča, za katero se daje dveletna garancija; zelo lepa laterna magica s 25 krasnimi podobami, zelo zabavno; 1 zelo elegantna broža najnovejša oblike, 1 lepa kravatna igla s simli briljantom, 1 krasen kolij iz orient. biserov, s patent. zaklepom, najmodernejši nakit za dame, 1 fin usnjat mošnjiček, jako elegantni nastavek za smotke z jantarem 1 garnitura 11. double-zlatih manšetnih in srajčnih gumbov s patent. zaklepom, 1 ff. niklast žepni nožek, 1 ff. toaletno zrcalo, belg. steklo v etuiju, 20 predmetov za dopisovanje in še 200 raznih komadov, vse, kar se potrebuje hiši zastoj. Krasnih 325 komadov s uro, ki je sama tega denarja vredna, pošilja proti postnemu povzetju za 2 gld. razpošiljalnica

S. Kohane, Krakov št. 223.

Ako ne ugaja, se denar vrne. Mnogo priznanih pism. 2441

Trgovsko bolniško in podporno društvo v Ljubljani.

VABILO

gospodov častnih, podpornih in rednih članov

Trgovskega bolniškega in podpornega društva

== v Ljubljani ==

68. redni občni zbor

v nedeljo, dne 22. julija 1906 točno ob 10. uri dopoldne v sejni dvorani mestne hiše.

DNEVNI RED:

- 1.) Poročilo ravnateljstva o poslovanju in stanju društva za leto 1905.
- 2.) Poročilo revizijskega odseka o pregledavanju računskih sklepov za leto 1905 in o skontiranju imovine.
- 3.) Predlog ravnateljstva, da se odobre enkratne fakultativne podpore, ki jih je ravnateljstvo dovolilo in izplačalo leta 1905.
- 4.) Predlog ravnateljstva glede podeljevanja izrednih podpor članom za leto 1906.
- 5.) Poročilo ravnateljstva o premembli društvenih pravil.
- 6.) Samostojni predlogi članov, ki se morajo po § 43. društvenih pravil izročiti ravnateljstvu pismeno vsaj osem dni pred občnim zborom.
- 7.) Priziv nekaterih članov na občni zbor glede povrnitve stroškov in izključitev iz društva.
- 8.) Volitev revizijskega odseka za leto 1906, obstoječega iz treh računskih pregledovalcev in dveh namestnikov, iz srede članov, ki ne pripadajo ravnateljstvu.
- 9.) Volitev devetih članov ravnateljstva v smislu § 31. društvenih pravil.

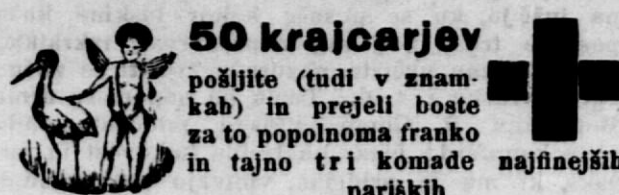
V Ljubljani, dne 8. julija 1906. 2450

Ivan Knez

ravnatelj.

Alojzij Lilleg

tajnik.

50 kraljarjev gumast.h specialitet.
pošljite (tudi v znamkah) in prejeli boste za to popolnoma franko in tajno tri komade najfinjših pariških

6 kom. 85 kr., 12 kom. fl. 1.50. Vse predmete, spadajoče v to stroko preskrbim po lastni ceni. Specialitet **Hugen Löwin, Dunaj VI., Molardgasse 26-8.** 2451

Zaradi prevzetja drugega podjetja se prodaja v lepem kraju na **Gorenjskem** in blizu tovarov dobro obiskovana

trgovina

s 4 tisoč kronami mesečnega prometa.

Ponudbe pod „Dobra trgovina“ upr. „Slov. Naroda“.

Ne berite

samo, ampak poizkusiti morate staro preizkušeno zdravilo

Ililjskomlečnato mlo Steckenpferd Bergmanna & Co., Drazdane in Dečin na Labi

prej Bergmannovo ililjskomlečnato mlo (znamka 2 škrate), da dobite belo polt brez peg in nežno kožo na obrazu. 2349-2

Po 80 vin. ga prodajajo v Ljubljani: lekarnar **J. MAYR**, drog. **A. KANC-VIKTOR SCHIFFER**, parf. **OTON FETICH-FRANKHEIM**.

Naznanilo.

Podpisani naznanjam cenj. hišnim posestnikom in slavnemu občinstvu, da sprejemam vsakovrstna v

dimnikarsko obrt

spadajoča dela, naj si bode za mesto Ljubljano ali pa za ljubljansko okolico. Obenem se priporočam za mnogobrojna naročila, ki jih bom vestno in točno proti zmernemu plačilu opravljal sam, oziroma se bodo opravila pod mojim nadzorstvom.

Z najodličnejšim spoštovanjem 2433-2

Fran Vrhovec

dimnikarski mojster

v Rožni dolini št. 191 pri Ljubljani.

Črevljarski pomočnik

se sprejme takoj v trajno delo.

Ponudbe na: **A. Merješič, črevljarski v Medvedah.** 2403-3

Lepo stanovanje

v **Zgornji Šiški** se odda takoj.

Natančneje se poizve pri lastniku „**Matjanu**“, gostilničarju „pri kamniti mizi“ v **Zgornji Šiški.** 1779-17

Stanovanja

se oddajo za avgustov in novembrov termin.

Natančneje se poizve v pisarni **DEGHENGL.** 1669-10

Lokali

primerni za prodajalne ali pisarne oddajajo se za avgustov termin ali tudi takoj v najem.

Pogoji se izvedo v odvetniški pisarni **dr. M. Pirca**, na oglju Sodnijskih in Cigaletovih ulic v Ljubljani. 1936-13

V soboto, dne 7. julija

v veliki dvorani

„**Mestnega doma**“

!!Umetniško proizvajanje!!

na klaviro

edinem godbenem instrumentu te vrste na vsem svetu, ki ga je izumil gosp. **Janez Bajde**. Dva klavirska igralca popolnoma nadomestita godbo na lok. Klavir ima dve klaviaturi, dvanajst godalnih instrumentov, in sicer: violine, viole, čelo in bas; 73 lokov, ter ima vsaka tipka lok brez konca iz prave konjske žime. Koncert proizvajata izumiteljeva sinova **Ludvik in Rudolf Bajde**

Začetek ob polu 9. zvečer.

Vstopnina: Sedeži I. in II. vrste 3 K; III. IV. in V. vrste 2 K; naslednji sedeži po 1 K; stojlišča 40 vinarjev. — Predprodaja vstopnic v c. kr. glavni tobačni trafiki na Glavnem trgu in v trafiki (Šešarek) v Šelenburgovih ulicah.

SPORED:

1. **K. M. pl. Weber:** „Peter Schmolli“ (uvertura), četveroročno.
2. **Emil Waldteufel:** „Moje sanje“ (mon rêve).
3. **J. Haydn:** Arija iz oratorija „Stvarjenje“ (tenor-solo), poje g. **Ludvik Bajde**.
4. **K. M. pl. Weber:** „Abu Hassan“ (uvertura), četveroročno.
5. **Izpremembra!** Note za orgle se uporablja za godbo na lok.
6. **Chr. H. Rinck:** a) Preludij za polne orgle. b) Kratak preludij za orgle in violino.
7. **A. Foerster:** „Tretja solza“ (tenor-solo).
8. **K. M. pl. Weber:** „Preciosa“ (uvertura), četveroročno.
9. **F. S. Vilhar:** „Mornar“ (prestavljeno iz basa v tenor-solo za kvinto višje).
10. **Koračnica.** 2425-3

V blagohotno pozornost!

Da je ta godbeni instrument res najimennejši instrument na tipke, pričajo laskeve pohvale raznih umetnikov in mojstrov glasbe. Raditega so v ljudno vabljeni vsi prijatelji umetnosti in godbe k proizvajanju na klaviru, ki ga je izumil in izdelal — naš rojak!

Naznanilo.

V konkurzno maso **Jos. Murnika** spadajoča

zaloga špecerijskega in delikatesnega blaga

z opravo vred v sodno dognani cenilni vrednosti 15.663 K 77 h in prazno posodo v vrednosti 181 K se prodaja **ofertnim putem** kakor stoji in leži.

Konkurzna masa ne prevzame jamstva za kakovost in količino, pridržuje si pa pravico, prazno posodo proti povrnitvi cenilne vrednosti iz zaloge izločiti. Pismene ponudbe opremljene z 10% vadijem, je vložiti pri podpisnem oskrbniku konkurzne mase **najkasneje dne 16. julija t. l.** in ostanejo ponudniki vezani na nje do **všetega 20. julija t. l.**

Kupnino ima plačati ponudnik takoj na roke oskrbniku konkurzne mase ko se mu naznani sprejete ponudbe; ko bo kupnina plačana, se prodana zaloga izroči in je izprazniti prodajalno in klet na Resljevi cesti št. 3 in skladišča na Sv. Petra cesti št. 31, na Sv. Petra nasipu št. 21 in v Bohoričevih ulicah št. 28, kjer se sedaj nahaja, **najkasneje do 1. avgusta t. l.**

Inventurni zapisnik je na vpogled pri tukajšnjem c. kr. deželnem sodišču, soba št. 108, in pa v pisarni podpisane konkurzne oskrbnika.

Kdor hoče zalogo ogledati, naj se zgleda pri podpisnem.

V Ljubljani, 6. julija 1906.

2462-1

Advokat dr. Jos. Sajovic.

Vajenca

sprejme večja trgovina z mešanim blagom v večjem kraju na **Dolenjskem**.

Ponudbe pod „**A. B. 100**“ na upr. „Slov. Naroda“.

Pokrit break

malo rabljen, v popolnoma dobrem stanju za 6 oseb, lahek, za eno ali dvo-uprego, se prodaja po nizki ceni.

Podrobnosti pri **J. Pretnarju**, trgovcu na **Bledu.** 2392-3

Steklena streha

in **steklena stena**, pripravna za rastlinjak ali atelier, se ceno prodaja.

Kje — pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

Elegantno stanovanje

obstoječe iz 4 sob, kopalne in poselske sobe ter vseh drugih pritlikin, se oddaja za avgustov termin ali tudi takoj v najem.

Naslov izve se v upravnistvu „Slov. Naroda“.

Na **Gorenjskem** se prodaja iz proste roke veliko

zemljišča,

lepega gozda in lepo, tik glavne ceste stoječe **poslopje**, pripravno za vsako obrt. — Naslov pove upravnistvo „Sl. Naroda“.

Mlin

v dobrem stanju in z velikim zaslužkom dam vsled pomanjkanja delavskih moči v najem oz. ga tudi prodam.

Franjo Marotti

Obrov v Istri (pri Il. Podgradu).

MLADA, inteligentna, samostojna gospica želi živahne korespondence z naobrazanim, svobodomiselnim gospodom.

Prijave sub: „**Enakost, bratstvo, svoboda**“ na upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Iz proste roke se pod ugodnimi pogoji prodaja

pritlična hiša

s 4 stanovanji in vrtom v **Zalokarjevih ulicah št. 8 v Vodmatu, Ljubljana.** Hiša je še davka prosta.

Več se izve ravnotam. 2387-3

Sedlarskega pomočnika

sprejme v trajno delo 2368-2

Jakob Kralj, sedlar v Železnikih, Gorenjsko.

Spretnega akviziterja

še pod ugodnimi pogoji na Kranjskem
je dolgo poslujoča zavarovalnica za
življenje in zoper nezgode.

Več pove upravnistvo „Slovenskega
Naroda“.

**Ceno češko
posteljno perje!**
5 kg novega skubljenega
K 960, boljšega K 12—;
belega, jako mehkega skubljenega K 18—;
K 24— snežno belega, mehkega, skubljenega
K 30—, K 36—. Pošila se franco proti
povzetju. Tudi se zametja ali nazaj vzame
proti povrnitvi poštnih stroškov. 2263 3
Benedikt Sachs, Lobes 35.
pošta Pizen na Češkem.

Pristni dobri brinjevec

se dobi pri 329 14
L. SEBENIKU v Spod. Šiški.

Triumph-štedilna ognjišča

za gospodinj-
stva, ekono-
mije i. t. dr. v
vsakršni iz-
peljavi. Ze 30
let so najboljše
priznane. Pri-
znana tudi kot
najboljši in naj-
trpežnejši izdelek. Največja prihranitev
goriva. Specialiteta: Štedilna ognjišča
za hotele, gostilne, restavracije, kavarne
i dr. Ceniki in proračuni na razpolago.
Glavni kataog franco proti doplačilu
namiki. 1435 12
Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“
S. Goldschmidt & sin
Wels 18, Gorenje svetilnic

Umeten led

izgotovljen iz najčistejše studenčnice
iz tovarne ledu I. kranjske pi-
vovarne eksportnega piva in
tovarne slada

Teodorja Fröhlicha
na Vrhniki.

Prodaja se od 2. junija 1906 dalje.
Ena plošča posamezno 40 h,
en gros 30 h.

Priklasitve in naročila v zalogi piva
Fröhlich v Slomškovih ulicah 27.
Telefon 13. 1938—11

Znamenita moderno urej na tvornica G. Skrbic

v Zagrebu, Ilica šte. 40
priporoča svoje na glasu
solidne in cene
žaluzije
lesene in pl. tene
rolete, lesene in
železne k-pice
za okna kakor tudi
za trgovine itd.
Cenovnik zastoj in poštne prosto. 15

27
Fine
kravate,
moderce
modno
blago,
nakitno
blago,
potreb-
ščine za
šivanje.

Konfekcija
tudi po meri.

M. Kristof
Stari trg šte. 28.

Zanesljivo
nizke cene.

Krasne
bluze,
krila,
otroške
obleke,
predpas-
nike,
perilo,
krstne
oprave.

AVGUST REPIC

sodar 27
Ljubljana, Kolezijske ulice 16
(v Trnovem)
izdeluje prodaja in popravlja
vsakovrstne

sode

po najnižjih cenah.

**Za pomladno in
poletno sezono**
se priporoča trgo-
vina s suknem,
platenim in manu-
fakturnim blagom
HUGO IHL
Ljubljana, Spitalske ulice št. 4.

Vzorci na zahtevanje gostnine prosto

**Tovarna in prodaja oljnatih
barv, firneža in lakov.**
Električni obrat.
Ustanov-
ljeno leta 1842.
Brata Eberl
Prodajalna in komptoar:
Miklošičeva cesta št. 6.
Delavnica:
Igriske ulice št. 8.
Plesarska mojstra o. kr. drž. in o. kr. priv. juž. Zvez.
Slikarja napisov.
Stavbinska in pohištvena pleskarja.
Velika izbira dr. Schoenfeld-ovih
barv v tubah za akad. slikarje.
Zaloga čopičev za pleskarje, sil-
karje in zidarje, štedilnega mazila za
hrastove pade, karbolneja itd.
Posebno priporoča slav. občinstvu
najnovejšo, najboljšo in neprecenljivo
sredstvo za likanje sobnih tal pod
imenom „Rapidol“.
Priporoča se tudi sl. občinstvu za
vse v najino stroko spadajoče delo v
mestu in na deželi kot priznana rešeno
in fino po najnižjih cenah.

Trgovski učenec
se sprejme takoj v trgovino z železnino,
špecerijo, steklom in porcelanom
Ivana Lapajne v Idriji.

Revmatičnim
in na prolinu trpečim rada brez-
plačno pismeno naznanim, kako sem mu-
kolnega, trdovratnega trpljenja v kratkem
času ozdravela popolnoma. 2266—2
Brigitta Stroh, hišnega posestnika žena v
Monakovem, Linprunstr. 13.

Varuj žecol
Za vsako rodovine važno
ilustrovano knjigo o premo-
nem blagolovju s otroki raz-
poljila s prepisi več tisočev
svalnih pism tajno sa-
oo h v avstr. smarkah
gospa A. KAUPA
Berlin S. W. 230
Lindenstrasse 50.

Izdelovatelj vozov

FRANC VISJAN
Ljubljana, Rimska cesta št. 11
priporoča svojo bogato zalogo novih
in že rabljenih 44—27
VOZOV.

Lovske puške
vseh sistemov, priznane izdelki prve
vrste z največjim strelnim učinkom
priporoča 2294 3
Peter Wernig
o. kr. dvorni dobavitelj orožja
v Borovljah na Koroškem.
Ceniki zastoj in poštne prosto.

Gospodične in vdove!
Pozor!
Od 40—45, ne pa izpod 35 let
stara gospodična ali vdova brez otrok,
mirnega značaja, ki bi se hotela omo-
žiti s priletnim premožnim obrtnikom,
naj pošlje, če mogoče s fotografijo,
svojo neanonimno ponudbo pod šifro
„Mariage“ na upravnistvo „Slov.
Naroda“. 2332 4
Premoženje ni potrebno, če pa je,
ostane v porabo samo njej. O pogojih
možnih bi se dogovorilo pri eventual-
nem sestanku. Razumljivo je, da mora
tajnost biti na obeh straneh častna stvar.

Optični zavod

Ključavničarstvo
gn. Fasching-a vdova
Poljanski
nasip št. 8
(Reichova hiša.)

Salon
za moderne damske klobuke *
Henrik Kenda
v Ljubljani
Mestni trg šte. 17.
Damski klobuki
za pomladansko sezono 1906.
Svoj bogato ilustro-
vani cenovnik nakiče-
nih damskih klobukov
za leto 1906 pošil-
jam gratis in franko.
Poprave se izvrše
hitro in kulantno.

**Ženitna
ponudba.**
Mlad in inteligenten gospod s
23—30.000 K premoženja se želi
seznantiti z gospodično 25 30 let
staro, ali tudi vdovo, ki ima kako
posestvo ali mlina na Štajerskem ali
Gorenjskem. Le resne ponudbe, če
mogoče s sliko, ki se takoj vrne, do
25. julija t. l. pod šifro „Vesela
bodočnost“ na upravnistvo „Slov.
Naroda“. 2415—2

**Nepremočljivi
dežni plašči**
iz orig. angl.
dvojnega blaga iz ovčje volne
z gumijev vlogu
in pa 2261—5
gumijevi plašči
vsake vrste za gospode,
dame in otroke.
Vzorci, cene in navodila za mero
z obratno pošto
PAGET & Co.
Dunaj, I, Riemergasse 13.

**Pred
nakupom**
oglejte si velikansko
**sukneno
zalogo**
R. Miklauca
v Ljubljani, Spitalske
ulice šte. 5.
**Ostanki
pod cenol**

Nova trgovina
s suknem, plat-
nenim in manu-
fakturnim
blagom
JOS. PETKOSIC
Ljubljana
Stari trg šte. 4.
Vzorci na zahtevanje!

Najcenejše
se kupi
perilo,
kravate,
moderce,
za neveste
ltd. ltd.
pri tordki
J. KEBER
v Ljubljani
na Starem trgu št. 9
in
na Sv. Petra cesti št. 31.

Pekarija
dobro idoča, se pod ugodnimi pogoji
takoj odda.
Kje — pove upravnistvo „Slov.
Naroda“. 2419 2

K 10—
vsak dan lahko zaslužijo gospodje in
dame z lahkim delom.
Vprašanja ustmeno ali pismeno
samo ob nedeljah, ponedeljkib, torkih
od 9.—11. dopoldne na **Kongresnem**
trgu šte. 3. 2390 3

Ustanovljeno leta 1842.
ČRKOSLIKARJA, SLIKARJA
NAPIŠOV IN OKBOV
BRATA EBERL
Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6.
Igriske ulice št. 8.
Telefon št. 154.

Zidarje in dninarje
sprejme takoj zidarski mojster
Mihael Regove na Savi
pri Jesenicah. 2334—4
Plača za zidarje po zmožnosti od 4 K
naprej, za dninarje po 3 K in višje. —
Delo je zagotovljeno do zime.

Odlikovan z zlato kolajno v Parizu
1904 in z zlato kolajno in križcem
v Londonu 1095.

ANTON PRESKER, krojač
Ljubljana, Sv. Petra cesta 16
priporoča svojo veliko zalogo gotovih
oblek za gospode in dečke, jopice
in plašče za gospo, nepremočljivi-
vih havelokov itd. itd.
Obleke po meri se po najnovejših
azorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

**Pred
nakupom**
oglejte si velikansko
**sukneno
zalogo**
R. Miklauca
v Ljubljani, Spitalske
ulice šte. 5.
**Ostanki
pod cenol**

Najcenejše
se kupi
perilo,
kravate,
moderce,
za neveste
ltd. ltd.
pri tordki
J. KEBER
v Ljubljani
na Starem trgu št. 9
in
na Sv. Petra cesti št. 31.

Največji izbor.
Najnižje cene.
Preobleke Popravila.
L. Mikusch
Tovarna delavkov
Ljubljana, Mestni trg.

Najcenejše
se kupi
perilo,
kravate,
moderce,
za neveste
ltd. ltd.
pri tordki
J. KEBER
v Ljubljani
na Starem trgu št. 9
in
na Sv. Petra cesti št. 31.

Ženevske precizijske ure
pošilja naravnost privatnim odjemalcem poceni
M. RUNDKIN, Dunaj IX/1.
V Ilustrovani cenik brezplačno. 1920 2

Velik, svetel lokal za trgovino
se odda na Dunajski cesti št. 20. Najemnina znaša z vsem 545 gld.
Vpraša naj se ravnotam pri urarju **R. WEBER.** 2319-5

Kompanjon
ki ima vsaj 15.000 K gotovine, se išče za dobro upeljano staro trgovino v večjem prometnem mestu na Kranjskem.
Pismene ponudbe naj se stavijo pod šifro „300.000“ na upravništvo „Slov. Naroda“. 2413-2

Uradno dovoljena
že 15 let obstoječa
najstarejša ljubljanska
posredovalnica stanovanj in služb
G. FLUX
Gospodske ulice št. 6 2449
priporoča in namešča le boljše
službe iskajoče vsake vrste
za Ljubljano in drugod. Potnina tukaj. — Natančneje v pisarni. — Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.
Zunanji dopisom je priložiti znamko za odgovor.

Poslajte 50 krajcarjev
Znamkah. Za to dobite 3 velefine higiensne vzorce, 6 vzorcev 90 kr., 12 vzorcev 1 gld. 70 kr., 25 vzorcev 3 gld. 40 kr. poleg **najnovejšega ilustrovanega cenovnika** in navodilom za uporabo francoskih in ameriških gumastih predmetov, tucat od 45 kr. naprej. V katalogu so vse kuriozitet, mnogo novosti, izdeluje vsak gumasti predmet. — Najcenejše in direktno se kupi le na pismeno naročilo. Diskretna pošiljava.
H. Auer, zaloga tovarniških gumastih predmetov.
Dunaj, IX/2, Nussdorferstrasse 3-11. 1016-17

Prvi zagrebški vojaški pripravljalni zavod
otvori 1. septembra 1906
6mesečni zimski glavni tečaj
za izobrazbo
aspirantov za enoletno prostovoljstvo.

Uspeh: Od 18 gojencev iz dežela, zastopanih v drž. zboru, ki so minolega šolskega leta obiskovali ta zavod, jih je 16 usposobljenih za enoletno prostovoljstvo in sicer: Božidar Holzmann z Dunaja, VI., Esterházygasse 14; Adolf Haag z Dunaja III., Marokkogasse 5; Anton Wohl z Dunaja, Hengasse 7; August Mayer iz Brež; Alojzij Gorup s Proseka; Oton Dörler iz Olomuce; Emil Fürst iz Rogatec; Juri Kramer iz Celovca; August Mayer z Dunaja, IX., Peregringasse 1; Ivan Müller iz Zagorja ob Savi; Marko Lukšič iz Sutomora; Pavel Faganeli iz Gorice; August Ravnik iz Kanala; Leo Jelovek z Vrhnike; Julij Jakelj iz Gorice in Alfred Hoffmann iz Oberschützena.

Najkoristnejša darila so
SINGERJEVI
šivalni stroji.

Naprodaj so v vseh prodajalnicah s tem polegajočim kazalom.

SINGER Co., delniška družba šivalnih strojev
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.
Filijalke: Postojna, Kočevje, Kranj, Novo mesto.

Razglas.
Na c. kr. cesarja Franca Jožefa gimnaziji v Kranju se bodo vršile vzprejemne skušnje za I. razred
dne 16. julija
od poldevete ure dalje.
Učenci, ki žele biti vzprejeti v I. razred, se morajo oglašiti dne 14. julija od 9. do 12. ure pri gimnazijskem ravnateljstvu ter s seboj prinesiti kratni list in šolsko naznanilo.
Zunanji učenci pošljejo lahko označene listine tudi po pošti; vendar se morajo dne 16. julija ob 8 uri osebno predstaviti podpisaneu ravnateljstvu.
Ravnateljstvo c. kr. Franca Jožefa gimnazije v Kranju
dne 5. julija 1906.

Vrzite hrošča na papir in ga poškopite s Ting-Tingom — takoj bo mrtev.
Samo TING-TING
zamori vse stenice z zalego vred.
Povsod naj se zahteva po 60 k; v 1/2, 1/4 in 5 litrskih steklenicah ceneje. Brizgalka 20 vin. 1438 12
[Glavna zaloga v Ljubljani, Anton Kane, drogerija. Druga sredstva odločno zavračate.]

Seno in slama
vse v balah, se ceno prodaja na skladišču, **Martinova cesta št. 10.** 974 17

Fotografični aparat
13x18, dobro ohranjen in z dobrim objektivom, se kupi ceno proti gotovemu plačilu. — Oferti pod „tako 416“ na upravn. „Slov. Naroda“. 2430 2

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jametvom Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene, valjnice in od mene preskušene. — Ilustrovan cenik zastoj. 27

V Ljubljani, na Kongresnem trgu št. 6 (nekda Tamhornino)
se prodaja **zlato** in srebrno blago.
Sprejemajo se popravila in nova dela Urarji popust. 1459 12
Z odličnim spoštovanjem
Ign. Radoš, zlatar.

A. KUNST
Ljubljana
Židovske ulice 4
Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.
Vsakršna naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in znanenjujejo. — Pri zunanjih naročilih naj se blagovoli vzorec vposlati.

Ustanovljeno leta 1845.
JOS. REICH
Edini zavod
za kemično čiščenje obleke ter zastorjev, barvarja in likanje sukna na par.
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.
Sprejemališče
Šelenburgove ulice št. 3.
Postrežba točna. Solidna cena.

Pariski moderci!
Alojzij Persché
v Ljubljani
Pred škofije št. 21.

Vsak dan svež sladoled
in
ledena kava
se dobi
v sladličarni
J. Zalaznik
Starl trg št. 21.

Važno! za Važno!
gospodinj, trgovce in živinorejce.
Najboljša in najcenejša postrežba
za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tud po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redline in posiljalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografirane aparate in potrebščine, kirurška obvežila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. Velika zaloga najfinjšega rumna in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in solij za kopel.
Oblastv. konces. oddaja strupov.
Za živinorejce posebn. priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, enojan, kolmoč, krmilno apno itd. — Vnanja naročila se izvršujejo točno in solidno.
— Drogerija — 27
Anton Kane
Ljubljana, Židovske ulice št. 1.
Kupuje po najvišji ceni razna zelišča (rože), cvetje, korenine, semena, skorje itd. itd.

Franco Jožefova
grenčica
"pravzaprav reprezentant grenčic"
(V medic. odd. splošne bolnice na Dunaju.)

CUNARD LINE.
Najboljša in najcenejša, zelo pripravna vožnja
V AMERIKO.
Vsakih 14 dni vozijo parniki, opremljeni s po dvema vijakoma in brezžičnim brzojavom, noseči po 10.000 ton
v smeri TRST-NEW-YORK.
Pojasnila in vozne liste daje glavni zastopnik:
ANDREJ ODLASEK, Ljubljana, Slomškove ulice 25.
Bližnji odhodi parnikov iz Trsta: „Ultonia“ v ponedeljek, 16. julija 1906; „Slavonia“ v ponedeljek 30. julija 1906; „Pannonia“ v ponedeljek, 6. avgusta 1906.

Enonadstropna hiša
poleg cerkve, pripravna za vsako obrt, na trgu, z velikim 1600 m² metrov obsežnim vrtom, gospodarskim poslopjem, hlevom, pralnico, z vodovodom, 2 kletmi in 3 njivami z žetvijo, katere se lahko prodajo kot stavbišča ker so ob glavni cesti. Vrt je ob reki Rinja, osobito za strojarje pripraven, ker ni druge strojarne v okraju ter so surovine poceni. se prodaja s prašiči in drugo živino vred.
Pojasnila daje lastnik v Kočevju, Glavni trg št. 90. 2005-15

Pozor!!
Največji pritlični in enonadstropni salon z lepim senčnatim vrtom je
na Fužinah pri „Šcajercu“.
Vsako vedeljo zabavna veselica. Točna in redna postrežba. Točijo se različna pristna vina. Tudi kuhinja je izborna. V prvem nadstropju je lepa separata dvorana s telefon. zvezo.
Z odličnim spoštovanjem
2442-2 **Anton Kališek, gostilničar.**
Oddasti se dve sobi za letoviščarje.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.
C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.
Izvod iz voznega reda.
Veljaven od dne 1. junija 1906. leta.
Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga na Trbiž. Ob 12. uri 52 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inmost, Monakovo, Ljubno čez Selztal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 05 m zjutraj osebni vlak v Trbiž ob 3. junija do 9. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 10 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj čez Selztal v Solnograd, Inmost, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 40 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Benetke, Milan, Florenco, Rim, Beljak, Celovec, Ljubno, Selztal, Solnograd, Inmost, Bregenc, Zeneva, Pariz, Dunaj — Ob 4. uri polpodne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Prago, (direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 9. uri 56 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inmost, Monakovo, (direktni voz I. in II. razr.)
Proga v Novo mesto in Kočevje. Ob 7. uri 17 m zjutraj osebni vlak v Novo mesto, Strazh-Topolice, Kočevje, ob 1. uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m zvečer osebni vlaki v Novo mesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 07 m zjutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo (direktni voz I. in II. razr.), Inmost, Solnograd, Franzensfeste, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. Ob 7. uri 09 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 13 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Prago (direktni voz I. in II. razreda), Karlove vane, Heb, Marijine vane, Plzen, Budejevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Zeneva, Curih, Bregenz, Inmost, Zell ob jezeru, Bad Gastein, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 30 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selztal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inmosta, Franzensfesta, Pontabla, Benetke, Milana, Florenca, Rima. — Ob 8. uri 46 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selztal, od Solnograda in Inmosta, čez Klein-Reifling iz Steyra, Lince, Budejevice, Plzina, Marijinih varov, Heba, Francovih varov, Prage, Lipskega. — Ob 13. uri 37 m ponoči osebni vlak s Trbiža ob 3. junija do 9. septembra samo ob nedeljah in praznikih. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Ob 8. uri 44 m zjutraj osebni vlak iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Strazhe-Topolice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Dunaj iz Ljubljane drž. kol. v Kamniku. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m pop. ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 min. zjutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Srednjeevropski čas je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

Naznanilo.
Na predlog odbora upnikov se bodo prodala v konkurzno maso Ferdinanda Gostiše v Idriji spadajoča
zaloga manufakturnega blaga
z opravo vred, sodno cenjena na 20.481.23 K ofertnim potom, kakor stoji in leži, brez jamstva konkurzne mase za kakovost in količino.
Pismene ponudbe, opremljene z 10% vadijem, je vložiti pri podpisaneu upravitelju konkurzne mase najkasneje do 15. t. m. in ostanejo ponudniki vezani na nje do vstetega dne 22. t. m.
Kupnino mora plačati ponudnik takoj, ko se mu naznani sprejetje ponudbe; ko bo kupec plačal kupnino, se mu izroči prodana zaloga in mora izprazniti prodajalniške prostore v hiši g. Franceta Didča do konca avgusta t. l. Inventurni zapisnik je na vpogled pri tukajšnjem c. kr. okranjem sodišču odd. I., natančneje pojasnila pa daje podpisani.
V Idriji, dne 3. julija 1906.
Alojzij Pegan
c. kr. notar kot upravitelj konkurzne mase.

vino, pivo, šampanjec, razglednice, slaščice, dobitek, cvetlice, kavarno in jestvine. Stregle so v njih ljubke gospodične, ki so okrašene z rdečimi okraski in cvetkami v laseh in s svojo priznano ljubeznivostjo mnogo, mnogo pripomogle, da so imele vedno dovolj posla z oddajanjem jedil, pijač itd. Načelnice posameznih paviljonov so pa bile naslednje gospe oz. gđne: v paviljonu za cvetlice ga. Widrova in gđ. Kajzerjeva, v paviljonu kavarne „Merkur“ in za slaščičarno ga. Hudovernikova in ga. Kavčnikova, v paviljonu za plzensko pivo ga. Aurova in ga. Tekavčičeva, v paviljonu za šampanjec ga. Rudeževa in dr. Windischerjeva, v paviljonu za Zajčjevo in Lenčeto vino ga. Pirčeva in ga. Lenčeto, v paviljonu za dobitek ga. Zupančičeva, v paviljonu za razglednice in smodke ter svalčice gđ. Lindtnerjeva, v paviljonu za delniško pivo ga. Česnikova, ga. Jebačinova, in ga. dr. Murnikova, v paviljonu za jestvine ga. Golobova, ga. Grobelnikova in ga. dr. Tavčarjeva, v paviljonu za Juvančičevo vino pa ga. Juvančičeva in ga. Prosenčeva. Vrhovno vodstvo paviljonov pa je bilo v rokah gospe dr. Tavčarjeve. V paviljonu za cvetlice so imele dame rdeče klobuke, v onem za kavarno in slaščičarno rdeče Merkurjeve perutnice s čepicami, v paviljonu plzenskega piva in Zajčjevega vina make v laseh, v paviljonu delniškega piva rdeče šerpe, v onem za jestvine koravne in rdeče čepice, v paviljonu Juvančičevega vina pa s sveže rdeče lilije. Paviljoni so bili vsi lepo okrašeni z zastavami in zelenjem najlepši je pa bil paviljon za šampanjec, katerega so dibile krasne dišeče cvetlice in blesteče zelenje ter oni za cvetlice, ki je bil ves takorekoč ena velika cvetlica. Vse navedeno je seveda privedlo sto in sto udeležencev na veselico in nihče se ni kesal, da je prišel. Okrog vsakega paviljona se je gnetlo vse polno veselih ljudi, zlasti je bil pa paviljon za dobitek vedno oblegan. Drazestne gospodične so prodale več tisoč sreč in kdorkoli jih je kupil kaj več, veselil se je krasnih dobikov, ki mu jih je naklonila jako radodarna sreča, in ki so jih morale naše domoljubne dame, kaj čuda torej, da je v kratkem zmanjkalo sreč in seveda tudi dobikov. Mične gospi so zdaj prodajale cvetke in mladi moški svet se ni dal dosti prosti in je izpolnil željo lepe prodajalke. Nekaljeno veselje je vladalo povsod. Precizno igranje vojaške godbe samih slovenskih komadov je vzbujalo obilno navdušenega ploskanja da je vsakemu komadu programa sledil eden za nameček. Kakor godba tako je tudi petek pevskega zbora „Merkurjevega“ pod vodstvom g. pevovodje Sachsa izzivalo viharje navdušenja, da so morali izborni pevci dodajati vedno novih komadov. In naposled ples! Mladi brezskrbni svet se je neprestano vrtil po prostorni areni ob poskočnicah kvarteta „Šramljev in“ kazal nobenega utrujenja. Tuintam so se sestavljali pevski zbori ad hoc in peli naše ljube narodne pesmi s istim navdušenjem, kot jih poje človek, ki mu je dana sreča, da za trenutek pozabi, da je na svetu doma. „Merkurje“ je ta večerica gotovo prinesla lepe svote in je zaklad za „Trgovski dom“ dokaj reči. Glavna zasluga zato je pa seveda naših narodnih dam, ki znajo s svojo ljubeznivostjo in požrtvovalno izredno koristiti vsakemu plešnemu namenu. Zato: vsa čast im! H koncu naj še pripomnimo, da je bil načelnik veselicega odseka g. Ivan Jebačin, kateremu sta s posebnim marljivostjo stala na strani gg. Golob in J. Schaffer. Ta žena jamčijo, da se je odsek potrudil izvršiti svojo nalogo kar najbolje in najvestneje.

— Na gosp. F. Veselovo: „Tudi pojasnilo k II. jugoslovanski izlozbi itd.“ dovoljujem si najprvo upoštevati gosp. F. Vesela, naj v bodoče opušča podobne izreke, kakor: „To je pomota od strani Bolgarov“, „Ali je pa samostojna iznajdba“, „prašanja, katero sem stavil v imenu kluba „Save“ na pripravljalni odbor, da na gosp. F. Vesela, je gosp. F. Vesel gotovo napačno razumel, zato je čutil dolžnega, mu dotične odločbe nekoliko razjasniti. Pripravljalni odbor sploh ni dolžen izjavljati, od koga je izvoljen; on ima delo pravico, se lastnovoljno ustanoviti, brez kake posebne volitve. Zato je samoočebni razumljivo, da klub „Save“ ni imel namena, z dotičnimi prašnji zahtevati kak odgovor od pripravljalnega odbora. Z svojim vprašanjem: „Kdo je izvolil ta odbor, izkoma mu dal pooblastilo, pooblaščen v imenu združenih slovenskih umetnikov“ nisem nikakor hotel zvedeti od pripravljalnega odbora, kaj še od gosp. F. Vesela, imen dotičnih umetnikov, ki so volili ta

odbor itd.; hotel sem z navedenim vprašanjem edino le nadomestiti in oblažiti nekoliko surovejši stavek, namreč: Klub „Sava“ odreja pripravljalnemu odboru pravico, posredovati v imenu združenih slovenskih umetnikov. To pa sem storil zaradi tega, ker bi se dalo sicer sklepati iz priimka: „združeni slovenski umetniki“, da je tudi klub „Sava“ zapaden v temu priimku, oziroma združenju; iz nobene javne notice pripravljalnega odbora pa ni razvidno, da klub „Sava“ ni združen s ostalimi slov. umetniki in da vodi samostojno svoje zadeve. Na gosp. F. Veselovo vprašanje: „Kdo je dal klubu „Sava“ dovoljenje, taka vprašanja javno staviti?“, odgovarjam mu, da je bil klub „Sava“ tako prost, vzeti si samovoljno to dovoljenje, katero si hoče tudi še v bodoče jemati, če bo imel kak povod za to. Dalje hočem gosp. F. Vesela še povedati, da člani kluba „Save“ nikakor niso nezadovoljni; nasprotno so vsi jako zadovoljni, izvemsi enega. Kar se tiče javnih sej, sestankov itd. pripravljalnega odbora za slovenski odsek „Lada“, vse te stvari nimajo za klub „Sava“ nikakega pomena; opozoriti pa hočem pri tej priliki gosp. F. Vesela še na svojo večkratno izjavo, da se klub „Sava“ ne bo družil z ostalimi slovenskimi umetniki in bo vedno samostojno nastopal, torej tudi nima nikakega povoda zavzemati se za slovenski odsek „Lada“, oziroma udeleževati se sej in shodov pripravljalnega odbora. Vzlic temu pa klub „Sava“ nikakor ni nasproten ustanovitvi slovenskega odseka „Lada“; ampak le želebi bi bilo, da se združijo oni umetniki, ki zdaj ne pripadajo nikakoli zvezi, tudi v eno skupino in delujejo po svoje z najboljšim uspehom za razvoj slovenske, oziroma jugoslovanske umetnosti. Saj je razven kluba „Save“ ki šteje le 9 članov, še mnogo drugih slovenskih umetnikov (našel sem jih čez 30), s pomočjo katerih bi se dalo ustanoviti imenitno društvo. Če čutijo ti umetniki res kako potrebo za to, jim gotovo ne bo težko osnovati društvo, ki zna biti v korist slovenski in jugoslovanski umetnosti. Člani kluba „Save“ pa se hočejo po svoje truditi in izpolnjevati svoje dolžnosti. Res je, da se člani kluba „Sava“ niso udeleževali vseh onih sej, shodov in sestankov; kaj bi tudi motili pripravljalni odbor v njegovem delovanju? Ločeni smo bili doslej od drugih slovenskih umetnikov, in ločeni hočemo ostati nadalje. V zadnji opazki g. F. Vesela, ki se glasi: „Onim pa, ki se pritožujejo, da jim pripravljalni odbor ne odgovarja, naj bo povedano, da je blagajna prazna itd.“ pa je čutili prav malo one požrtvovalnosti, žilavosti itd., katere lastnosti zahteva g. F. Vesel od drugih! Saj tudi klub „Sava“ nima nikakega imetja, istotako ne njegovi člani, vzlic temu bi pa bil klub vsikdar pripravljen odgovarjati na vprašanja slovenskih umetnikov, četudi niso isti v nikakoli zvezi s klubom „Sava“; pripravljalni odbor pa, ki je prevzel nalogo družiti slovenske umetnike, ki je prevzel nadalje nalogo, posredovati v zadevi II. jugoslovanske razstave v imenu združenih slovenskih umetnikov, naj bi ne čutil dolžnosti odgovarjati na vprašanja nepoučenih umetnikov v zadevi II. jugoslovanske razstave, ki se že bliža otvoritvi? Končno izjavljam, da sem pisal zadnje svoje „Pojasnilo k II. jugoslovanski izlozbi“ v imenu kluba „Save“, in se tam ne obračam na osebo g. F. Vesela, (zakaj mi torej on odgovarja?) ampak na pripravljalni odbor in sploh vse slovenske umetnike, to pa v prvi vrsti z namenom, jim naznaniti, da se klub „Sava“ ne vmešava v splošne zadeve slovenskih umetnikov, ampak se briga samo za lastna vprašanja. Upam, da je s tem ta zadeva končana. Ako ima g. F. Vesel privatno z menoj kaj govoriti, naj sporoči to meni pismeno; saj vendar vedno dopisujeva. Če mu pa bolje ugaja, se še nadalje obračati javno name, odgovarjati mu hočem kajpa tudi jaz javno, toda prihodnjič nekoliko obširneje in morda v kaki, tudi za občinstvo zanimivejši razpravi.

Rihard Jakopič

— Desetletnica mature abiturientov c. kr. drž. gimnazije iz l. 1896. se praznuje 15. in 16. t. m., in sicer bo v nedeljo 15. zvečer ob 8. uri v hotelu „Mirja“ komers in v ponedeljek 16. zjutraj gorenjskim vlakom izlet v Boljče k tovarišu Šturmu. Kdor se še misli udeležiti, naj naznani svojo udeležbo najkasneje do 11. t. m. tovarišu dr. Rudolfu Marnu v Ljubljani, ker je tovariš Volč zbolel. Stevilo udeležencev se mora vedeti zaradi skupne večerje in kosila.

— Na akademiji upodablja-čih umetnosti je bilo odlikovanih 44 umetnikov. V kiparski šoli profesorja Kundmanna je dobil takozvano Per-

lentnerjevo nagrado Slovenec Josip Ajlec iz Radgone.

— Umetniški preizvajanje na nove izumljenem klavirju gosp. Ivana Bajdeta je privabilo v soboto zvečer v veliko dvorano „Mestnega doma“ toliko poslušalcev, da je bila dvorana skoraj polna. Na tem klavirju g. Bajdeta je mogoče proizvajati popolno godbo na lok, ker ima violine, viole, čelo in bas. Klavir ima 73 lokov in ima vsaka tipka lok brez konca iz konjske žime. Koncert sta proizvajala sinova izumitelja gg. Ludovik in Rudolf Bajde jako izborno in ju je zlasti dijaštvo obsipalo s ploskanjem, da sta morala par komadov dodati. Izmed programnih točk sta bili najlepši Waldteufelove „Moje sanje“ in Webrova „Preciosa“ (vertura), a tudi ostale so ugajale razum „Mladih vojakov“, ki so se čuli kot iz kake lajne. Sploh se pa mora reči, da je g. Ivan Bajde, ki je moral priti parkrat na oder, z izumitvijo tega instrumenta pokazal, da njegovo 17letno delo na njem ni bilo brez uspeha, ampak da je ta instrument izvršil mojster, Veseli smo tega izumljenja toliko bolj, ker je g. Bajde Slovenec, čegar delo so mnogi prisotni prijatelji godbe kaj pohvalno ocenjevali.

— Slovensko planinsko društvo naznanja svojim članom, da je odbor znižal prenočnino članom ter njih soprogam in nedoraslim otrokom, ako so v njih spremstvu, na polovico redne pristojbine.

— Nova lekarna „pri Kroni“ v Ljubljani, na vogalu Bleiweisove in Rimske ceste, se je odprla z današnjim dnem.

— Nemški šulferajn v Spodnji Šiški. V Spodnji Šiški se je ustanovila podružnica nemškega šulferajna. Ta nemška agilnost naj nas Slovence vspodbode, da snujemo podružnice sv. Cirila in Metoda, katere pa morajo delati.

— Zavist. Kako je zadel v piko dr. Tavčar pri Stritarjevem banketu, rekši, da govori iz člankov „Slovenca“ gola zavist, potrjuje strupeno pisarenje tega lista o vzgledno lepo uspelem slavnostnem razvitu zastave šišenskega „Sokola“ dne 1. t. m. Gonilna sila je zavist, da so to slavje priredili napredni Šiškarji. Prozoren je namen oprekati, da Sokolstvo napreduje, da je sistematična telovadba mladini koristna; prozorna je pobožna (!) želja zatreti institucijo celo, in le zato, ker se razvija v svobodnem, naprednem duhu! — Zavist, obrekovanje in klevetovanje vam ne pripomore do cilja. Pač pa konkurenca. Poskusite se! Tekmovanje na tem polju bo vredno moško delo in — dobri stvari koristno.

— Rep. Trgovskega pomočnika Alojzija Moravca iz Ljubljane sta dva neznanca na državni cesti v gozdu pri Podrečah napadla in ga oropala zneska 20 K. [Ko sta dobila denar, sta zbežala. Moravce je bil samo na levi roki nekoliko opraskan.

— Litjska podružnica „Slov. planinskega društva“ priredi v nedeljo dne 15. julija t. l. izlet na Kum. Odhod iz Litije ob 1. uri ponoči s poštnim vlakom do Hrastnika. Povratek popoldne čez Dobrovec na Zagorje. Izletniki vporabijo lahko tudi poštni vlak, kateri odpelje iz Ljubljane ob 5. uri 15 min. zjutraj.

— Mlekarkstvo. Dne 1. t. m. je imel deželni mlekarški nadzornik g. Legvart v šoli v Srednji vasi strokovno predavanje o mlekarkstvu. Predavanja se je udeležilo veliko kmetovalcev, ki so z vidnim zanimanjem sledili gospodu govorniku. Koncem predavanja so vsi izjavili, da pristopijo k zadruzi ter takoj izvolili zadrugi odbor. Drugo predavanje v vasi Česnjica v Bohinju je tudi imelo isti uspeh ter ustanovitev zadruge, namestu že obstoječega zasebnega mlekarkega društva. Obe zadruzi sta sklenili, naj prevzame revizijo država v svojo roko. Za poskušnjo pa bo na nasvet g. Legvarta prevzela država za dobo 5 let pri Stari Južini, kjer imajo posestniki največ molzne živine v vsem Bohinju, vse mlekarstvo ter ona prevzemala vse mleko od posestnikov.

— V proslavo godu slovenskih blagovestnikov je gori v Bohinjski Srednji vasi dne 4. julija zvečer lep kres z umetelnim ognjem. Tudi raz Vodnikov razglednik na Koprivniku je plapolal kres, naznanjujoč narodno zavednost Bohincev.

— Iz zapora sta pobegnula včeraj pri okrajnem sodišču v Kamniku 26letni čreveljar Ivan Tomšič, rodom iz Hotiča pri Litiji in kočarjev sin Peter Marinšek, rojen leta 1884. v Velikem Mengšu. Prvega so prijeli zaradi suma hudodelstva tatvine, drugega pa radi tatvine.

— Strela je ubila v petek dve govedi posestniku Josipu Gerdinu v Dolgi nji. Vredni sta bili 675 K.

— Pogreša že od 20. junija naprej 53 let stari slaboumi posestnik Josip Bajc iz logaškega okraja.

— Uboj. Med hlapcema Ivanom Lukancem in delavcem Antonom Cvekom v Ziganji vasi je nastal

pretep, katerega je povzročil Cvek s svojim strupenim jezikom. Ker je imel Cvek motiko, oborožil se je Lukanc z gnojnimi vilami. Cvek je bil pa bolj uren, pa je Lukanca z motiko tako udaril na desno senco, da se je zgrudil in drugi dan umrl. Cveka so izročili sodišču v Trzinu.

— Modras je pičil Andrejevo Sletno hčerko iz Koritnic pri Knežaku v levo roko. Pik je jako opasen, ker je roka zelo otečena.

— Samomor mlade deklice. 17letna natakarija Marija Štribar v Celju se je zastrupila s fosforjem. Umrla je v mariborski bolnici. Vzrok samomoru ni znan.

— V Trst sta je mislila porisati Rudolf in Ivan Mayer iz Maribora, ko je prvi ukradel svojemu gospodarju 50 K. O pravem času so pa prišli na sled tatvini in mlada fanteta prišli, ko sta se ravno hotela odpeljati. Za mlade tatove je torej Trst pribežališče, kot je za starejše Amerika.

— Poštni voz oropan. Pri Murcku na Štajerskem sta dva roparja napadla poštni voz in odnesla 2000 K v gotovini. Roparja sta bila seveda Nemca in naj bi nemški listi to poudarjali, ko pripovedujejo s takim veseljem, da je bil Prohazka, ki je bil pri umoru Zellerjevih udeležen kot slepar, Čeh.

— Akad. tehn. društva „Tri- glav“ v Gradcu III. redni občni zbor bo dne 10. julija t. l. ob 8. uri zvečer v prostorih društva.

— Grozna nesreča pri delu. Ko so v Trstu v soboto zvečer privezovali parnik „Miramar I.“ ob pomol sv. Karla, je počila debela vrv in s tako silo osvrknila po levi nogi tam stoječega 56letnega mornarja Iv. Stepiča, da mu jo je nad členkom popolnoma odtrgalo. Odrtna noga je odletela kake 4 korake daleč, dočim se je Stepič zgrudil nezavesten na tla. Prepeljali so ga v bolnico.

— Prevzetni nemški potepuh. 25letni Henrik Ebner iz Gradca je bil v Trstu zaradi potepuštva aretovan. Plemeniti Nemec se je pa jako prevzetno obnašal, kot bi Nemea sploh aretovati ne smeli, če se potepa. Redar mu celo v obraz ni smel pogledati. Seveda v Trstu niso respektirali kulturnosoca, ampak ga spravili na varno.

— Na tujem ubit. V Göttingu na Nizje Avstrijskem je več slovenskih delavcev, ki delajo tam kot kamnoseki. Ko so 27. junija prišli domov z dela, šli so kositi na travnik gospodarja, pri katerem so stanovali. Hoteli so se skazati, kako dobri kosci so. Med kosci sta bila tudi 17letni Karel Lavrenčič in nekaj starejši Ivan Lavrenčič. Karel je kosil za Ivanom in ga kmalu prekosil. To pa je tega tako razburilo, da je zamahnil s koso po Karlu in ga pri ti priliki tako nesrečno zadel po glavi, da se je nesrečno zgrudil in bil na mestu mrtev. Ubijalca so seveda takoj prijeli in odvedli v zapor. Lavrenčiča sta doma najbrž iz Koprive na Krasu.

— Minister dr. Pacák se je odpovedal advokaturi. Bil je odvetnik v Kutni gori.

— Zaradi lahkomišelnosti nesreča. Ko je včeraj stal na vežnem pragu v Rožnih ulicah št. 9 krojaški pomočnik Leopold Jenko, je prišla domov v isti hiši stanujoča branjevka Marija Baltežarjeva. Jenko je imel v roki flobert-pisto, za katero baje ni vedel, da je nabasana. Pomeril je ž njo proti Baltežarjevi in jo sprožil. Kroglica je zadela navedeno v desno pleče in jo znatno poškodovala. Na lice mesta je prišel zdravnik g. dr. Föderberg in jo obvezal.

— Tatvina. Hlapcu Štefanu Verbiču je bila v Florjanskih ulicah št. 11 ukradena srebrna verižica, vredna 5 K, suknene hlače, vredne 5 K in rjav klobuk.

— Sovražnik glasbe. V soboto zvečer je šel po Žabjeku delavec Fr. Vidmar in nesel seboj prazno steklenico. Ko je čul, da v neki hiši igrajo tamburaši, ga je to tako razkačilo, da je vrgel steklenico skozi okno in malo je manjkalo, da ni zadela nekega tamburaša v glavo. Vidmar je bil nato aretovan.

— Nesreča. Včeraj dopoldne je zlezlo več otrok na zid pri zgradbi Bonačeve tovarne ob Copovi cesti. Ko so zagledali, da gre proti zgradbi polir, so mlada jagnjeta poskakala raz zid in se razpršila, kakor da bi bil ustrahil med vrabce. 7letni Alojzij Bolhar je skočil tako nesrečno, da si je zlomil levo roko. Roditelji so ga oddali v deželno bolnišnico.

— Aretovan tat. Včeraj zjutraj je policijski stražnik iz Mestnega lga peljal po Sv. Jakoba nabrežju dve nočni ptici in opazil pri ti priliki sumljivega človeka, ki je nesel neki zavitek. Stražnik je sovi oddal v varnost in aretoval še sumljivega tučca, ki je bil pa zavitek med tem časom že skril za zaboje pri starinarjih. Izkazalo se je, da je navedenec zelo nevarni tat Mihael Hubad iz Hra pri Smledniku in da je dotični zavoj obleke nekoliko prej ukradel nekemu hlapcu in nekemu mesarskemu pomoč-

niku na Rinski cesti. Hubad je bil že štirikrat kaznovan zaradi tatvine in se je lansko leto poslovil iz prisilne delavnice. Oddali so ga sodišču.

— Z glavo skozi zid je včeraj popoldne hotel priti neki ključar. Ko je na prelazu na Dunajski cesti železniški čuvaj prečnico pred prihajajočim gorenjskim vlakom zapiral, se pripelje ključar s kolesom in se vkljub čuvajevim opominom noče ustaviti. Ko je hotel potem čuvaj konstatovati njegovo identiteto, se je ključar silno razljutil in se spustil v čuvaja. Čuvaju je potem prišel na pomoč tudi policijski stražnik, ki je trdoglavca aretoval.

— Delavsko gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 7 Hrvatov, nazaj je pa pa prišlo 145 Slovencev in Hrvatov. V Heb je šlo 25 Hrvatov. — Predvčerajšnjim je šlo v Ameriko 5 Slovencev in 20 Macedoncev. S Koroskega je prišlo 18 tesačev.

— Izgubljene in najdene reči. Izgubljena je zlata ovratna verižica, vredna 14 K, zlata broža liki zamorčeve glave, vredna 12 K, bankovec za 10 K, dva zlata po 10 K in rjava usnjata denarnica, v kateri je bilo 8 K 60 vin. denarja. — Na južnem kolodvoru je bilo izgubljenih, oziroma najdenih par galoš, zavitek ženskih las, dva solnčnika, naočniki, pahljača, stara jopica, dva para čreveljev, ženske rokavice in trije moški klobuki. — Železničarjeva žena Marija Štimcova je izgubila v vlaku od dolnjanskega kolodvora do Šmarja železniško izkaznico s sliko.

— Ljubljanska društvena godba“ priredi jutri zvečer v restavraciji pri „Levu“ (Marije Terezije cesta) društveni koncert z a člani. Začetek ob 8. uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vin.

— Koncert vojaške goobe bo danes v hotelu „Union“. Vstopnina 40 vin.

Telefonska in urzvojavna poročila.

Dunaj 9 julija. Odsek za volilno reformo ima danes popoldne ob 4 uri sejo. Nadaljevala se bo razprava o Kranjski, vendar je jako dvomljivo, če pride do glasovanja, ne le, ker je oglasenih še mn go govornikov, nego tudi zato, ker hočejo Italijani nastopiti z obstrukcijo in ker je zvečer dne pri ministrskem predsedniku Italijani zahtevajo, da se tista dva nova mandata, katera jim je obljubil H henlohe, ustanovita na Goriškem in v Istri in ne na Trolskem in v Trstu, kakor želi vlada. Ker v to ne privolijo Slovani, pa tudi ne nekateri Nemci, hočejo Italijani obstruati. Bartoli hoče danes tri ure govoriti. Italijanski obstrukcijo bodo podpirali tudi Vse nemci. Poslanec Rizzi je danes izja il, da se italijanski klub glede svojega postopanja še ni definitivno odločil. Sklucani so vsi člani telegrafčno na seo. Če se Italijanom ne ugodí glede Goriške in Istre, hočejo z obstrukcijo onemogočiti vso reformo.

Dun j 9 julija. 51letni samski advokat dr. Eisler je včeraj padel z gore Rax in se na mestu ubil.

Lvov 9 julija. Tu je bil včeraj z veliko slovesnostjo razkrit spomenik kmetaskemu voditelju Bartošu Glovackemu.

Belgrad 9 julija. V ministrskem svetu je minister notranjih zadev predlagal, naj se bivšeg. ministrskega predsednika Mladena Gjorgjevića sploh ne pomilosti. Ministrski svet je sklenil, da ga bo priporočil v pomiloščenje, samo če Gjorgjević sam za to prosi, kar je izključeno.

Odesa 9. julija. Policija je izsledila in aretovala Bolgara Todorova, znanega revolucionarja, pri katerem je našla dve dinamitni bombi in 150 patron. Todorov je na sumu, da je bil udeležen pri lanskem atentatu na turškega sultana.

Berolin 9 julija. Iz Petrograda se poroča, da se premeste vsi gardni oddelki iz Petrograda in da pridejo na njih mesta kozaki.

Slovenčin Slovenke! Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Prva pomoč pri bruhanju je Kufekejeva moka za otroke brez vsakršnega mleka, ki je bolezenskim kalem ugodna podlaga in ki ga bolno črevo ne prebavi. Če pa dajemo Kufekejevo moko brez mleka, ki zaradi rastlinske beljakovine v njej daje kalem boleznijo slabo podlago in s tem manjša vretje v črevesu, se pogosto v začetku bolezni posreči ustaviti bruhanje, omogočiti zopetno prejetje hrane in povzdigniti odpornost telesa proti bolezni. Tudi na drisko vpliva Kufekejeva moka za otroke ugodno.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 9. julija 1906.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
4 1/2% majska renta	99 65	99 85
4 1/2% srebrna renta	99 60	99 80
4 1/2% avstr. krona renta . . .	99 70	99 90
4 1/2% zlata	117 90	118 10
4 1/2% ogrska krona renta . . .	94 35	94 55
4 1/2% zlata	113 60	113 80
4 1/2% posojilo dež. Kranjske . .	99 15	100 15
4 1/2% posojilo mesta Spiljet . .	100 50	101 50
4 1/2% bos.-herc. železniško . .	99 70	100 70
4 1/2% posojilo 1902	100 50	101 50
4 1/2% češka dež. banka k. o. . .	99 50	100 30
4 1/2% zast. pisma gal. dež. . . .	100 85	101 85
4 1/2% hipotečne banke	100 10	101 10
4 1/2% pešt. kom. k. o. z	105 60	106 60
4 1/2% 10% pr.	100 20	106 70
4 1/2% zast. pisma Innerst.	100 20	106 70
4 1/2% hranilnice	100 20	106 70
4 1/2% zast. pisma ogr. centr. . . .	100 20	106 70
4 1/2% z. pis. ogr. hip. ban.	100 20	106 70
4 1/2% obl. ogr. lokalnih železnic .	100 20	106 70
4 1/2% obl. češke ind. banke . . .	100 20	106 70
4 1/2% prior. lok. želez. Trst. . . .	100 20	106 70
Poreč	99 90	100 20
4 1/2% prior. dolenskih žel.	99 90	100 20
3 1/2% prior. juž. žel. kup. 1/2% . .	320 20	322 20
4 1/2% avstr. pos. za žel. p. o. . .	100 20	101 20
Srečke	205 50	209 50
Srečke od l. 1860 1/2	280 20	282 20
od l. 1864	155 75	157 75
tizske	288 20	295 20
zem. kred. i. emisije	288 50	294 20
il.	251 20	258 20
ogrške hip. banke	97 20	103 20
srbske a frs. 100 20	163 50	164 50
turške	22 70	24 70
Basilika srečke	465 20	475 20
Kreditne	79 20	85 20
Inomoške	85 20	92 20
Krakovske	57 20	62 50
Ljubljanske	49 60	51 60
Avstr. rdeč. križa	30 75	32 75
Ogr.	58 20	63 20
Rudolfove	71 20	77 20
Salcburške	516 50	526 50
Dunajske kom.	171 10	172 10
Delnice	672 25	673 25
Južne železnice	1690 20	1701 20
Državne železnice	668 20	669 20
Avstr.-ogrsko bančne deln. . . .	807 20	8 20
Avstr. kreditne banke	242 20	243 20
Ogrske	676 50	677 20
Živnostenske	572 50	573 50
Premogokop v Mostu (Brüx)	2710 20	2730 20
Alpinske montan	571 50	572 50
Praške žel. ind. dr.	269 20	273 20
Rima-Murányi	583 20	593 20
Trboveljske prem. družbe	140 20	142 50
Avstr. orožne tovr. družbe	11 34	11 38
Češke sladkorne družbe	19 13	19 15
C. kr. cekin	23 48	23 56
20 franki	23 97	24 03
20 marke	117 45	117 65
Sovereigns	95 05	95 85
Marke	252 20	252 62
Laški bankovci	4 84	5 20
Rubli		
Dolarji		

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 10. julija 1906.

Termin.

Pšenica za oktober	50 kg	K 7 52
RZ	50	6 41
Koruza	50	6 12
Oves	50	5 56
„	50	6 51

Efektiv.

Neizpremenjeno.

Meteorološko poročilo.

Vikna nad morjem 662. Srednji arčni tlak 736.0 mm.

Juli	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C°	Vetrovi	Nebo
7. 9. zv.	736 6	18 3	brezvetrno	oblačno	
8. 7. zj.	738 8	17 7	brezvetrno	oblačno	
„ 2. pop.	738 2	24 4	sl. jvzhod	del. jasno	
„ 9. zv.	738 7	17 9	sl. jvzhod	jasno	
9. 7. zj.	739 5	16 2	brezvetrno	megla	
„ 2. pop.	738 2	25 8	sl. jug	del. obláč.	

Srednja predvečernja in večerjska temperatura: 19 3° in 19 5°; norm.: 20 0° in 19 5°; Mokrina v 24 urah 0 3 mm in 0 0 mm.

Prodajalna

s poleg ležečim stanovanjem se takoj odda v Gradišču št. 4. 1726-21
Več se poišve pri hišniku istotam.

Jutri, v torek, 10. julija t. l.

Dva ciganska poslovilna koncerta
(dvorni kapelnik Róza Bandi).

Začetek ob treh popoldne in ob osmih zvečer. Vstop prost, v peterih zajtrkovalnicah.

J. C. Praunseiss
na Mestnem trgu šte. 19. 2464

Lepo stanovanje

s tremi sobami, kulinjo in kopalnico se takoj odda pri **A. Sušniku na Zaloški cesti.** 2380 3

Mizarskega učenca

sprejme takoj 2470
Ivan Vičič, mizar
Dolenjska cesta št. 8 v Ljubljani.

Meščanski hotel „LLOYD“.

Danes v ponedeljek, 9. t. m.

KONCERT

ciganske godbe Rosza Bandi.

Začetek ob pol 8. Vstop prost.

Obilega obiska prosim s spoštovanjem
2474 **Dragotin Tausas**
hotelir.

Naznanilo.

V konkurzno maso **Jos. Murnika** spadajoča
zaloga specerijskega in delikatesnega blaga

z opravo vred v sodno dognani cenilni vrednosti 15.663 K 77 h in prazno posodo v vrednosti 181 K **se prodaja odprtim** potom kakor stoji in leži.

Konkurzna masa ne prevzame jamstva za kakovost in količino, pridržuje si pa pravico, prazno posodo proti povrnitvi cenilne vrednosti iz zaloge izločiti.

Pismene ponudbe opremljene z 10% vadijem, je vložiti pri podpisnem oskrbniku konkurzne mase najkasneje dne 16. julija t. l. in ostanejo ponudniki vezani na nje do **všetega 20. julija t. l.**

Kupnino ima plačati ponudnik takoj na roke oskrbniku konkurzne mase ko se mu naznani sprejetje ponudbe; ko bo kupnina plačana, se prodana zaloga izroči in je izprazniti prodajalno in klet na Resljevi cesti št. 3 in skladišča na Sv. Petra cesti št. 31, na Sv. Petra nasipu št. 21 in v Bohoričevih ulicah št. 28, kjer se sedaj nabaja, najkasneje do 1. avgusta t. l.

Inventurni zapisnik je na vpogled pri tukajšnjem c. kr. deželnem sodišču, soba št. 108, in pa v pisarni podpisane konkurnega oskrbnika.

Kdor hoče zalogo ogledati, naj se zgleda pri podpisnem.

V Ljubljani, 6. julija 1906.

2462-2 **Advokat dr. Jos. Sajovic.**

Enonadstropna hiša

obstoječa iz 8 stanovanj, z obseznim vrtom, pripravna za vrtnarja, mesarja ali izvoščeka, se prodaja iz proste roke pod ugodnimi pogoji. 2428-4
Več pove upravništvo „Sl. Nar.“

Odvetniški koncipijent

z legalno substitucijsko pravico sprejme mesto odvetniškega koncipijenta.
Naslov pove upravništvo „Sl. Naroda“. 2296 3

Dva izurjena ključavničarska pomočnika

se sprejmeta takoj v trajno delo.

Ivan Sartori, ključavničar
v Radovljici, Gorenjsko.

Blagajna

ne prevelika, še v dobrem stanju, se kupi po ugodni ceni.

Ponudbe pod „A. B.“, poste restante, Kranj. 2467-1

Instruktor.

Za tukajšnjega učenca petega gimnazijalnega razreda, ki ima ponašljivo izkušnjo iz matematike, se išče instruktor.

Več se izve v administraciji „Sl. Naroda“. 2472

Letoviščarjem

in turistom priporoča svoj gostilno s 16 sobami

Ivan Janša, p. d. železnik
na Lovjem.

Pošta, kopeli, vozovi in vodniki v hiši. Postrežba izborna. 2402-5

Kavarna „LEON“

v Ljubljani, na Starem trgu 30

vsak torek, četrtek, soboto in nedeljo

Uso noč odprta.

Z odličnim spoštovanjem

1578 13 **Leon Pogačnik.**

N c 46/61/c

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Žužemberku so po prošnji lastnika **Alojzija Bučarja**, posestnika v Ljubljani, Martinova cesta 3 naprodaj po javni dražbi nepremičnine, za katere so ustanovile pristavljene izklicne cene in sicer:

1.) vlož. št. 6 k. v. Ambrus, obstoječ iz enonadstropne hiše št. 38 v Ambrusu, kateri se nabaja trgovina z mešanim blagom in trafiko za 6000 K. 2.) vlož. št. 7 k. o. Ambrus obstoječ iz hiše št. 25 v Ambrusu, v kateri se nabaja gostilna z gospodarskimi poslopji, njivami, travniki, gozdi in pašniki za 11500 K. 3.) vlož. št. 8 k. o. Ambrus vinograd za 300 K. 4.) vlož. št. 61 k. o. Ambrus, obstoječ iz gozdov, njiv, travnikov in pašnikov za 5620 K in 5.) vlož. št. 196 k. o. Višnje obstoječ iz gozda za 300 K.

Dražba se bo vršila dne 12. julija ob 9. uri popoldne na licu mesta **Ambrusu** ter se nadaljevala po potrebi nadaljne dneve.

Prodajalo se bode parceloma, vsaka parcela zase, oziroma če kdo po končani dražbi ponudil skupaj najvišji ponudek za posamezne parcele prevzame on celo zemljišče.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajalno ceno.

Vadij je 10% vzklicne cene; največji ponudek plačati je na roke sodišču v 3 rokih in sicer: 1/3 do 1/9, 1/3 do 1/11 in zadnji 1/3 do 31/12 t. l.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri sodišču v Žužemberku ali pa pri lastniku v Ljubljani, Martinova cesta št. 3.

C. kr. okrajno sodišče Žužemberk

odk. I., dne 5. julija 1906.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. junija 1906. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga na Trbiž.** Ob 12. uri 52 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno čez Selztal, Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 05 m zjutraj osebni vlak v Trbiž od 3. junija do 9. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 10 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj čez Selztal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, Budejcevic, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 40 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Benetke, Milan, Florencio, Rim, Beljak, Celovec, Ljubno, Selztal, Solnograd, Inomost, Bregenc, Zeneva, Pariz, Dunaj — Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejcevic, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago (direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 9. uri 56 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (direktni voz I. in II. razr.) — **Proga v Novo mesto in Kočevje.** Ob 7. uri 17 m zjutraj osebni vlak v Novo mesto, Stražo-Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m zvečer osebni vlaki v Novo mesto, Kočevje. **Prihod v Ljubljano** juž. kol. **Proga iz Trbiža.** Ob 3. uri 07 m zjutraj osebni vlak v Dunaj čez Amstetten, Monakovo (direktni voz I. in II. razr.) Inomost, Solnograd, Franzensfeste, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. Ob 7. uri 09 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 13 m dopoldne osebni vlak v Dunaj čez Amstetten, Prago (direktni voz I. in II. razreda), Karlove vane, Heb, Marijine vane, Plze, Budejcevic, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Zeneva, Curih, Bregenc, Inomost, Zell, jezeru, Bad Gastein, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 30 m popoldne osebni vlak v Dunaj, Ljubna, Selztal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla, Benetke, Milana, Florencio, Rima. — Ob 8. uri 46 m zvečer osebni vlak v Dunaj, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selztal, od Solnograda in Inomosta, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejcevic, Plzen, Marijinih varov, Heb, Francove vane, Prago, Lipsko. — Ob 13. uri 37 m ponoči osebni vlak s Trbiža od 3. junija do 9. septembra samo ob nedeljah in praznikih. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Ob 8. uri 44 m zjutraj osebni vlak iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže-Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — **Dunaj-Ljubljana** drž. kol. **iz Kamnika.** Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m pop. ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. **Prihod v Ljubljano** drž. kol. **iz Kamnika.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 min. zjutraj, 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Srednjeevropski čas je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vsu vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, urečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu zrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—.

Zamenska in likvidna

izrečane vrednostne papirje in novotvorne zapole kupone, vinkulirane in devizne kupone.

Ekonomski in likvidni menici.

Rezervni zaklad K 200.000.—.

Doje prodajna na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurznim izgubam, vojaške žensitinske kavcije.

Borzna poročila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni donar obrestuje od dne vloge do dne vzigaja.

Promet s čeki in nakaznicami.